

Besluit van

houdende algemene regels voor lozen anders dan vanuit een inrichting (Besluit lozen buiten inrichtingen)

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van ....., nr. ...., Directie Bestuurlijke en Juridische Zaken, gedaan mede namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat;

Gelet op richtlijn nr. 80/68/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 december 1979 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging veroorzaakt door de lozing van bepaalde gevaarlijke stoffen (PbEG L 020), richtlijn nr. 91/271/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PbEG L 135), richtlijn nr. 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PbEG L 327) en richtlijn nr. 2006/11/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd (PbEG L 64), richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand (PbEG L 372), op de artikelen 10.2, tweede lid, 10.30, derde lid, en 10.32 van de Wet milieubeheer, op de artikelen 6, 15, 17, 65, 67, 92 en 97 van de Wet bodembescherming en op de artikelen 6.2, eerste lid, aanhef en onderdeel b en tweede lid, aanhef en onderdeel b, 6.6, 6.7, 6.14, eerste lid en 6.21, eerste lid van de Waterwet;

De Raad van State gehoord (advies van ....., nr. ....);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, uitgebracht mede namens de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, van ....., nr...., Directie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1

ALGEMEEN

AFDELING 1.1 BEPALINGEN

BEGRIPSBEPALINGEN, REIKWIJDTE EN PROCEDURELE

Artikel 1.1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

aangewezen oppervlaktewaterlichaam: oppervlaktewaterlichaam dat op grond van artikel 1.7, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer is aangewezen;

bodembeschermende voorziening: vloeistofkerende voorziening, een vloeistofdichte vloer of verharding of een

andere doelmatige fysieke voorziening, ter voorkoming van immisies in de bodem;

BTEX: som van benzeen, toluen, ethylbenzeen en xyleen;

direct lozen in het grondwater: lozen in het grondwater zonder doorsijpeling door bodem of ondergrond;

doelmatig beheer van afvalwater: zodanig beheer van afvalwater dat daarbij rekening wordt gehouden met de voorkeursvolgorde aangegeven in artikel 10.29a van de Wet milieubeheer;

ISO: door de Internationale organisatie voor standaardisatie uitgegeven norm;

lozen: brengen van:

- a. stoffen in een oppervlaktewaterlichaam;
- b. afvalwater of overige vloeistoffen op of in de bodem;
- c. afvalwater of andere afvalstoffen in een openbaar hemelwaterstelsel;
- d. afvalwater of andere afvalstoffen in een openbaar ontwateringsstelsel;
- e. afvalwater of andere afvalstoffen in een openbaar vuilwaterriool;
- f. afvalwater of andere afvalstoffen in een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater; of
- g. water of stoffen met behulp van een werk, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, op een zuiveringstechnisch werk;

maatwerkvoorschrift: voorschrift als bedoeld in de artikelen 10.32 van de Wet milieubeheer, 17, tweede lid van de Wet bodembescherming en 6.6, tweede lid van de Waterwet, inhoudende:

- a. een beschikking waarbij het bevoegd gezag aanvullende eisen stelt; dan wel
- b. ontheffing waarbij het bevoegd gezag de daarbij aangewezen bepalingen niet van toepassing verklaart al dan niet onder het stellen van beperkingen of voorwaarden;

NEN: door de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven norm;

niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam: oppervlaktewaterlichaam dat geen aangewezen oppervlaktewaterlichaam is;

PAK's: som van naftaleen, anthraceen, fluorantheen, benzo(g,h,i)peryleen, benzo(a)pyreen, benzo(b)fluorantheen, benzo(k)fluorantheen en indeno(1,2,3-cd)pyreen;

totaal stikstof: de som van nitraat-, nitriet-, organisch en ammonium stikstof waarvan de emissiemetingen worden uitgevoerd, bedoeld in artikel 2.4;

voorziening voor het beheer van afvalwater: openbaar vuilwaterriool, openbaar hemelwaterstelsel, openbaar ontwateringsstelsel, andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, zuiveringstechnisch werk of zuiveringsvoorziening;

vuilwaterriool:

- a. openbaar vuilwaterriool;
- b. andere voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, aangesloten op een zuiveringstechnisch werk of op een zuiveringsvoorziening, die blijkens een vergunning als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid van de Waterwet mede voor het zuiveren van stedelijk afvalwater is bestemd; of
- c. werk, niet zijnde een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, aangesloten op een zuiveringstechnisch werk;

zuiveringsvoorziening: werk voor het zuiveren van afvalwater, dat geen zuiveringstechnisch werk is.

Artikel 1.2

1. Dit besluit is van toepassing op lozen anders dan vanuit een inrichting, met uitzondering van:

- a. het in een oppervlaktewaterlichaam:
  - 1°. in een werk aanbrengen of houden van bouwstoffen;
  - 2°. aanbrengen, verspreiden of tijdelijk opslaan van grond of baggerspecie alsmede het houden van die aangebrachte of tijdelijk opgeslagen grond of baggerspecie;
  - 3°. lozen ten gevolge van het toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie, waarop het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is;
- b. het lozen ten gevolge van agrarische activiteiten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij dan wel activiteiten die daarmee verband houden;

- c. het lozen waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens het Besluit lozing afvalwater huishoudens;
  - d. het lozen waarvoor regels zijn gesteld bij het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart.
2. Dit besluit is, met uitzondering van artikel 1.3, eveneens niet van toepassing op het lozen in een oppervlaktewaterlichaam, dat niet in de hoofdstukken 3 of 4 is toegestaan.

Artikel 1.3

Indien lozen als bedoeld in artikel 1.2, tweede lid, geen aanzienlijke gevolgen voor het milieu kan hebben, zijn de afdelingen 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en 13.2 van de Wet milieubeheer niet van toepassing op de voorbereiding van een beschikking tot verlening, wijziging of intrekking van een vergunning als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, onderdeel a van de Waterwet.

Artikel 1.4

1. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar het lozen plaatsvindt zijn bevoegd gezag, indien het lozen betreft als bedoeld in artikel 10.32 van de Wet milieubeheer.
2. Gedeputeerde staten van de provincie waar het lozen in de bodem plaatsvindt zijn bevoegd gezag, indien dat lozen geheel of gedeeltelijk plaatsvindt op een diepte van meer dan 10 meter beneden het maaiveld.
3. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar het lozen plaatsvindt zijn bevoegd gezag, indien het ander lozen in de bodem betreft dan bedoeld in het tweede lid.
4. Onze Minister van Verkeer en Waterstaat is bevoegd gezag voor zover het betreft lozen als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, van de Waterwet in een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk.
5. Het bestuur van het betrokken waterschap is bevoegd gezag voor zover het betreft lozen als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid, van de Waterwet in regionale wateren en als bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, van die wet.

Artikel 1.5

1. Met goederen als bedoeld bij of krachtens dit besluit worden gelijkgesteld desbetreffende goederen die rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een tot een douane-unie strekkend Verdrag, dan wel rechtmatig zijn vervaardigd in een staat die partij is bij een tot een vrijhandelszone strekkend Verdrag dat Nederland bindt, en die voldoen aan eisen die een beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de nationale eisen wordt nagestreefd.
2. Met keuringsverklaringen als bedoeld bij of krachtens dit besluit worden gelijkgesteld keuringsverklaringen, afgegeven door een onafhankelijke keuringsinstelling in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend Verdrag dat Nederland bindt, welke verklaring is afgegeven op basis van onderzoeken die een beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de nationale onderzoeken wordt nagestreefd.
3. Met beroepseisen als bedoeld bij of krachtens dit besluit worden gelijkgesteld beroepseisen die worden gesteld in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend Verdrag dat Nederland bindt, en die een beroepsniveau waarborgen dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de nationale eisen wordt nagestreefd.

Artikel 1.6

Vrijstelling wordt verleend van:

- a. de verboden, genoemd in de artikelen 10.2, eerste lid en 10.30, eerste lid, van de Wet milieubeheer;
- b. de verboden, genoemd in artikel 6.2, eerste en tweede lid, van de Waterwet.

Artikel 1.7

1. Bij ministeriële regeling kunnen Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Onze Minister van Verkeer en Waterstaat ter bescherming van het milieu regels stellen ter uitwerking van de bepalingen in de hoofdstukken 3 en 4.
2. Bij de regeling, bedoeld in het eerste lid, kan de verplichting worden opgelegd te voldoen aan maatwerkvoorschriften die nodig zijn ter bescherming van het milieu gesteld door het bevoegd gezag met betrekking tot de regels, bedoeld in het eerste lid, en kan worden bepaald in welke mate die maatwerkvoorschriften kunnen afwijken van die regels.
3. Bij ministeriële regeling kunnen Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Onze Minister van Verkeer en Waterstaat regels stellen omtrent de bij de toepassing van dit besluit in acht te nemen tekst van de bij of krachtens dit besluit genoemde niet-publiekrechtelijke regelingen.

Artikel 1.8

Indien bij of krachtens dit besluit is bepaald dat een daarbij aangegeven maatregel ter bescherming van het milieu moet worden toegepast, kan een andere maatregel worden toegepast, indien het bevoegd gezag heeft beslist dat met die maatregel ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming van het milieu wordt bereikt.

Artikel 1.9

Van de beschikking waarbij bij of krachtens dit besluit een maatwerkvoorschrift wordt gesteld, wordt kennisgegeven in één of meer dagbladen, nieuwsbladen of huis-aan-huisbladen.

Artikel 1.10

Degene die loost verstrekt, voor zover hij daarover beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, desgevraagd aan het bevoegd gezag binnen de door dat bestuursorgaan gestelde redelijke termijn, alle gegevens over stoffen en preparaten en producten waarin stoffen of preparaten zijn verwerkt, die het bevoegd gezag redelijkerwijs nodig heeft voor het stellen van maatwerkvoorschriften.

AFDELING 1.2 MELDING

Artikel 1.11

1. Degene die voornemens is te gaan lozen als bedoeld in de artikelen 3.1, tweede, derde, vierde en zesde lid, onderdeel a, 3.2, derde, vierde, zevende en negende lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste lid, 3.9, eerste lid, 3.10, eerste lid, 3.12, tweede, derde, vierde en zesde lid, 4.1, tweede en derde lid, 4.7, vijfde lid, 4.8, eerste en tweede lid, 4.11, eerste lid, 4.14 of 4.16, tweede lid, meldt dit ten minste vier weken voordat met het lozen wordt aangevangen aan het bevoegd gezag.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het veranderen van het lozen. Een melding is niet vereist, indien eerder een melding overeenkomstig het bepaalde in dit artikel is gedaan en door dit veranderen geen afwijking ontstaat van de bij die melding verstrekte gegevens en er op grond van de artikelen 1.12 tot en met 1.18 geen andere gegevens verstrekt moeten worden.
3. Bij de melding worden de volgende gegevens verstrekt:
  - a. de naam en het adres van degene die voornemens is te gaan lozen dan wel de aard of omvang van het lozen te gaan veranderen;
  - b. het tijdstip waarop het lozen of de verandering daarvan zal aanvangen en de duur van het lozen;

- c. de aard en omvang van het lozen;
  - d. een situatieschets, met een schaal van ten minste 1:10.000 en voorzien van een noordpijl, waarop de ligging van de activiteit waarvan het lozen het gevolg is ten opzichte van de omgeving is aangegeven, met aanduiding van de lozingspunten en de ligging van de terreinriolering.
4. Het bestuursorgaan dat een melding ontvangt waarvoor een ander bestuursorgaan mede bevoegd gezag is, stuurt onmiddellijk een kopie van de melding aan het andere bevoegd gezag. De melding geldt als mede bij dat andere bevoegd gezag te zijn gedaan.

Artikel 1.12

Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 worden indien de melding betreft het lozen vanuit een bodemsanering of een proefbronnering als bedoeld in artikel 3.1, tweede, derde, vierde en zesde lid, onderdeel a, tevens gemeld:

- a. het maximale debiet van het lozen; en
- b. de oorzaak van de bodemverontreiniging.

Artikel 1.13

Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 worden indien de melding betreft het lozen van grondwater bij ontwatering als bedoeld in artikel 3.2, derde, vierde, zevende en negende lid, tevens gemeld:

- a. het maximale debiet van het lozen; en
- b. gegevens over de samenstelling van het te lozen grondwater, voor zover deze afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit.

Artikel 1.14

Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 worden indien de melding betreft het lozen van huishoudelijk afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem als bedoeld in artikel 3.4, tweede lid, tevens gemeld:

- a. het aantal inwonerequivalenten dat wordt geloosd; en
- b. de wijze van behandeling van het afvalwater.

Artikel 1.15

Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 worden indien de melding betreft het lozen ten gevolge van reinigingswerkzaamheden, conserveringswerkzaamheden en andere onderhoudswerkzaamheden aan vaste objecten als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, tevens gemeld:

- a. gegevens over de toe te passen technieken, stoffen en conserveringsmiddelen; en
- b. de hoeveelheid toe te passen ontvetters.

Artikel 1.16

Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 wordt indien de melding betreft het lozen ten gevolge van sloop-, renovatie- en nieuwbouwwerkzaamheden aan vaste objecten als bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, tevens een werkplan als bedoeld in het tweede lid van laatstgenoemd artikel gevoegd.

Artikel 1.17

1. Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11, eerste lid, meldt degene die voornemens is te gaan lozen als bedoeld in artikel 4.1, tweede of derde lid, in afwijking van de termijn bedoeld in artikel 1.11, eerste lid, dit ten minste zes maanden voor de geplande aanleg van in artikel 4.1, eerste lid bedoelde wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op het veranderen van het lozen door een reconstructie of ingrijpende wijziging van wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken.

Artikel 1.18

Bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 worden indien de melding betreft het lozen in een oppervlaktewaterlichaam als direct gevolg van ontgravingen of baggerwerkzaamheden in dat oppervlaktewaterlichaam, als bedoeld in artikel 4.8, eerste en tweede lid, tevens gemeld:

- a. de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem; en
- b. indien de kwaliteit de interventiewaarde overschrijdt een werkplan, als bedoeld in artikel 4.9, tweede lid.

HOOFDSTUK 2 LOZINGEN

ALGEMENE REGELS TEN AANZIEN VAN ALLE

Artikel 2.1

1. Degene die loost en weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat door het lozen nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde voorschriften, voorkomt die gevolgen of beperkt die voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevegd.

2. Onder het voorkomen of beperken van het ontstaan van nadelige gevolgen voor het milieu, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan:

- a. het voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is het zoveel mogelijk beperken van bodemverontreiniging;
- b. het voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is het zoveel mogelijk beperken van verontreiniging van het grondwater;
- c. het voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is het zoveel mogelijk beperken van de verontreiniging van een oppervlaktewaterlichaam;
- d. het voorkomen van risico's voor de omgeving en van ongewone voorvallen, dan wel voor zover dat niet mogelijk is het zoveel mogelijk beperken van de risico's voor de omgeving en de kans dat ongewone voorvallen zich voordoen, en het zo veel mogelijk beperken van de gevolgen daarvan;
- e. het zorgen voor een goede staat van onderhoud van de voorzieningen en installaties die gevolgen kunnen hebben voor de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid van het lozen;
- f. de bescherming van de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater;
- g. het doelmatig beheer van afvalwater.

3. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot de verplichting, bedoeld in het eerste lid, maatwerkvoorschriften stellen voor zover het betreffende aspect bij of krachtens dit besluit niet uitputtend is geregeld. Deze maatwerkvoorschriften kunnen mede inhouden een verplichting de activiteiten die met het lozen samenhangen te beschrijven, alsmede metingen, berekeningen of tellingen te verrichten ter bepaling van de mate waarin het lozen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt.

Artikel 2.2

1. Het lozen op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater niet zijnde een vuilwaterriool, is verboden tenzij het lozen in de hoofdstukken 3 of 4 is toegestaan en het geen direct lozen in het grondwater betreft.

2. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift bepalen dat het eerste lid niet van toepassing is en dat lozen op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater niet zijnde een vuilwaterriool is toegestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich gelet op de samenstelling, hoeveelheid en eigenschappen van het lozen daartegen niet verzet.

3. Bij maatwerkvoorschrift als bedoeld in het tweede lid kunnen voorwaarden worden gesteld met betrekking tot:
  - a. de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid van het lozen en het meten en registreren daarvan;
  - b. te treffen maatregelen;
  - c. de duur van het lozen; en
  - d. de plaats van het lozingspunt.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op lozen in de bodem waaraan in een vergunning op grond van artikel 6.4 van de Waterwet voorschriften zijn gesteld.
5. Indien een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het tweede lid lozen betreft dat aanzienlijke gevolgen voor het milieu kan hebben, is op de voorbereiding van het maatwerkvoorschrift afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 2.3

Indien er sprake is van een zodanige combinatie van meerdere activiteiten, dat een scheiding van het afvalwater, afkomstig van die activiteiten, niet doelmatig is, kan het bevoegd gezag, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, op verzoek van degene die loost bij maatwerkvoorschrift aan het lozen voorwaarden stellen, die afwijken van de voorwaarden die aan het lozen als gevolg van elke activiteit afzonderlijk bij of krachtens hoofdstuk 3 of 4 zijn gesteld.

Artikel 2.4

1. Emissiemetingen ter controle op de naleving van de emissie-eisen voor het lozen worden uitgevoerd volgens:
  - a. NEN 6966 of NEN-EN-ISO 17294-2 ten aanzien van arseen, cadmium, chroom, ijzer, koper, nikkel, lood en zink, waarbij de ontsluiting van de elementen plaats vindt volgens NEN-EN-ISO 15587-1 en NEN 6961;
  - b. NEN-EN-1483 ten aanzien van kwik;
  - c. NEN-EN-ISO 15680 ten aanzien van benzeen, toluen, ethylbenzeen, xyleen en naftaleen;
  - d. NEN 6401 ten aanzien van vluchtige organohalogeenvverbindingen;
  - e. NEN-EN-ISO 6468 ten aanzien van aromatische organohalogeenvverbindingen;
  - f. NEN-EN-ISO 10301 ten aanzien van chlooretheen (vinylchloride), tetrachlooretheen (PER), trichlooretheen, 1,2-dichlooretheen en 1,1,1-trichloorethaan;
  - g. NEN 6676 ten aanzien van extraheerbare organohalogeenvverbindingen;
  - h. NEN-EN-ISO 9377-2 ten aanzien van minerale olie;
  - i. NEN-EN-ISO 17993 ten aanzien van polyaromatische koolwaterstoffen.
  - j. ISO 5815-1/2 of NEN-EN 1899-1/2 ten aanzien van het biochemisch zuurstof verbruik;
  - k. NEN 6633 ten aanzien van het chemisch zuurstof verbruik;
  - l. NEN-EN-ISO 13395 ten aanzien van nitrietstikstof en nitraatstikstof;
  - m. NEN-ISO-5663 of NEN 6646 ten aanzien van organisch stikstof (Kjeldahlstikstof);
  - n. NEN 6646, NEN-EN-ISO 11732 of NEN 6604 ten aanzien van ammoniumstikstof;
  - o. NEN-ISO 5813 of NEN-ISO 5814 ten aanzien van het zuurstofgehalte;
  - p. NEN-EN 872 ten aanzien van onopgeloste stoffen; en
  - q. NEN-ISO 15681-1 en NEN-ISO 15681-2 ten aanzien van fosfor totaal.
2. De monsternamen ten behoeve van de emissiemetingen ter controle van de naleving van de emissie-eisen voor het lozen wordt uitgevoerd volgens NEN-6600-1 en de conservering van het monster wordt uitgevoerd volgens NEN-EN-ISO 5667-3. Het monster wordt niet gefiltreerd en de onopgeloste stoffen worden meegenomen in de analyse.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kunnen andere methoden voor emissiemetingen, monsternamen en conservering worden gebruikt, indien deze gelijkwaardig zijn aan de in die leden genoemde methoden.

HOOFDSTUK 3 BEPALINGEN MET BETREKKING TOT ACTIVITEITEN GELIJK AAN DIE IN HOOFDSTUK 3 VAN HET BESLUIT ALGEMENE

REGELS VOOR INRICHTINGEN MILIEUBEHEER

AFDELING 3.1 LOZEN VAN GRONDWATER BIJ BODEMSANERING EN PROEFBRONNERING

Artikel 3.1

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van grondwater vanuit een proefbronnering in het kader van een saneringsonderzoek in de zin van de Wet bodembescherming en op het lozen vanuit een bodemsanering in de zin van de Wet bodembescherming. Bij het lozen wordt ten minste voldaan aan het tweede tot en met het negende lid.
2. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, niet zijnde een vuilwaterriool, is toegestaan, indien bij het lozen:
  - a. het zuurstofgehalte in enig steekmonster ten minste 5 milligram per liter bedraagt;
  - b. geen visuele verontreiniging plaatsvindt;
  - c. het gehalte aan naftaleen in enig steekmonster ten hoogste 0,2 microgram per liter bedraagt;
  - d. het gehalte aan PAK's in enig steekmonster ten hoogste 1 microgram per liter bedraagt; en
  - e. in enig steekmonster de emissiewaarden van de in dit artikel opgenomen tabel 3.1a niet worden overschreden.

Tabel 3.1a

Stoffen	emissiewaarde
BTEX	50 microgram per liter
Vluchtige organohalogeenvverbindingen uitgedrukt als chloor	20 microgram per liter
Aromatische organohalogeenvverbindingen	20 microgram per liter
Minerale olie	500 microgram per liter
Cadmium	4 microgram per liter
Kwik	1 microgram per liter
Koper	11 microgram per liter
Nikkel	41 microgram per liter
Lood	53 microgram per liter
Zink	120 microgram per liter
Chroom	24 microgram per liter
Onopgeloste stoffen	50 milligram per liter

3. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam, is toegestaan, indien bij het lozen:
  - a. het zuurstofgehalte in enig steekmonster ten minste 5 milligram per liter bedraagt;
  - b. geen visuele verontreiniging plaatsvindt;
  - c. het gehalte aan naftaleen in enig steekmonster ten hoogste 0,2 microgram per liter bedraagt;
  - d. het gehalte aan PAK's in enig steekmonster ten hoogste 1 microgram per liter bedraagt; en
  - e. in enig steekmonster de emissiewaarden van de in dit artikel opgenomen tabel 3.1b niet worden overschreden.

Tabel 3.1b

Stoffen	emissiewaarde
Benzeen	2 microgram per liter
Tolueen	7 microgram per liter
Ethylbenzeen	4 microgram per liter
Xyleen	4 microgram per liter
Tetrachlooretheen	3 microgram per liter
Trichlooretheen	20 microgram per liter
1,2-dichlooretheen	20 microgram per liter
1,1,1-trichloorethaan	20 microgram per liter
Vinylchloride	8 microgram per liter
Som van de vijf hier bovenstaande stoffen	20 microgram per liter
Monochloorbenzeen	7 microgram per liter
Dichloorbenzenen	3 microgram per liter
Trichloorbenzenen	1 microgram per liter
Minerale olie	50 microgram per liter
Cadmium	0,4 microgram per liter
Kwik	0,1 microgram per liter
Koper	1,1 microgram per liter
Nikkel	4,1 microgram per liter
Lood	5,3 microgram per liter
Zink	12 microgram per liter
Chroom	2,4 microgram per liter
Onopgeloste stoffen	20 milligram per liter

4. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, op of in de bodem is toegestaan indien het gehalte aan stoffen in enig steekmonster niet meer bedraagt dan de streefwaarden in tabel 1 van de bijlage bij de circulaire bodemsanering 2009 en geen wateroverlast plaatsvindt.

5. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een vuilwaterriool is verboden.

6. Indien lozen als bedoeld in het eerste lid in een oppervlaktewaterlichaam, op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, niet zijnde een vuilwaterriool, redelijkerwijs niet mogelijk is:

a. is, in afwijking van het vijfde lid, het lozen vanuit een proefbronnering in het vuilwaterriool toegestaan indien het gehalte aan onopgeloste stoffen in enig steekmonster niet meer bedraagt dan 300 milligram per liter;

b. kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift het vijfde lid buiten toepassing verklaren en het lozen vanuit een bodemsanering in een vuilwaterriool toestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich gelet op de samenstelling, hoeveelheid en eigenschappen van het afvalwater niet tegen het lozen in een vuilwaterriool verzet. Artikel 2.2, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

7. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift:

a. het zuurstofgehalte, bedoeld in het tweede en derde lid, buiten toepassing verklaren en een lager zuurstofgehalte bepalen, indien het genoemde gehalte niet door toepassing van beste beschikbare technieken kan worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een lager zuurstofgehalte verzet;

b. de gehalten aan naftaleen en PAK's, bedoeld in onderdelen c en d van het tweede en het derde lid, de emissiewaarden, bedoeld in onderdeel e van het tweede en het derde lid en de streefwaarden, bedoeld in het vierde lid buiten toepassing verklaren en hogere waarden of gehalten bepalen, indien genoemde waarden of gehalten niet door toepassing van beste beschikbare technieken kunnen worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een hogere waarde of een hoger gehalte verzet

c. de gehalten aan naftaleen en PAK's, bedoeld in onderdelen c en d van het tweede en het derde lid, buiten toepassing verklaren en lagere waarden bepalen,

indien het belang van de bescherming van het milieu tot het stellen van een lagere waarde noodzaakt;

d. lagere waarden bepalen dan de waarden bedoeld in het tweede lid, onderdeel e, indien vanuit een voorziening bedoeld in dat lid geloosd wordt in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam, of op of in de bodem en het belang van bescherming van het milieu tot het stellen van een lagere waarde noodzaakt.

8. De lagere waarden, bedoeld in het zevende lid, onderdeel d, worden niet lager vastgesteld dan:

a. de waarden opgenomen in het derde lid, tabel 3.1b, indien geloosd wordt in een oppervlaktewaterlichaam;

b. de streefwaarden, bedoeld in het vierde lid, indien geloosd wordt op of in de bodem.

9. Het te lozen grondwater, bedoeld in het eerste lid, kan op een doelmatige wijze worden bemonsterd.

AFDELING 3.2

LOZEN VAN GRONDWATER BIJ ONTWATERING

Artikel 3.2

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van grondwater bij ontwatering, niet zijnde grondwater als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid. Bij het lozen wordt ten minste voldaan aan het tweede tot en met het twaalfde lid.

2. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, op of in de bodem is toegestaan indien als gevolg van het lozen geen wateroverlast ontstaat.

3. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam is toegestaan indien:

a. het gehalte onopgeloste stoffen in enig steekmonster ten hoogste 50 milligram per liter bedraagt; en

b. als gevolg van het lozen geen visuele verontreiniging optreedt.

4. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam is toegestaan indien:

a. het lozen ten hoogste 8 weken duurt en de geloosde hoeveelheid ten hoogste 5 kubieke meter per uur bedraagt;

b. het gehalte onopgeloste stoffen in enig steekmonster ten hoogste 50 milligram per liter bedraagt; en

c. als gevolg van het lozen geen visuele verontreiniging optreedt.

5. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot het lozen, bedoeld in het derde en vierde lid, bij maatwerkvoorschrift:

a. het gehalte, genoemd in die leden, buiten toepassing verklaren en een hoger gehalte aan onopgeloste stoffen vaststellen, indien genoemd gehalte niet door toepassing van beste beschikbare technieken kan worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een hoger gehalte verzet; en

b. bepalen dat visuele verontreiniging mag optreden, indien visuele verontreiniging niet door toepassing van beste beschikbare technieken kan worden voorkomen en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen, waarbij visuele verontreiniging optreedt verzet.

6. Met betrekking tot de tijdsduur en de hoeveelheid, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, kunnen bij maatwerkvoorschrift door het bevoegd gezag of bij verordening van het Algemeen bestuur van een waterschap andere waarden worden vastgesteld.

7. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een openbaar hemelwaterstelsel of een openbaar ontwateringsstelsel is toegestaan indien het gehalte onopgeloste stoffen in enig steekmonster ten hoogste 50 milligram per liter bedraagt en het ijzergehalte in enig steekmonster ten hoogste 5 milligram per liter bedraagt.

8. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot lozen als bedoeld in het zevende lid bij maatwerkvoorschrift of verordening als bedoeld in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer:

a. de gehalten, bedoeld in dat lid niet van toepassing verklaren en hogere gehalten vaststellen, indien eerstgenoemde gehalten niet door toepassing van beste beschikbare technieken kunnen worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een hoger gehalte verzet;

- b. het ijzergehalte, bedoeld in dat lid niet van toepassing verklaren en een lager ijzergehalte bepalen, indien het belang van bescherming van het milieu tot het stellen van een lager gehalte noodzaakt.
9. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een vuilwaterriool is verboden, tenzij:
- a. het lozen ten hoogste 8 weken duurt;
  - b. de geloosde hoeveelheid ten hoogste 5 kubieke meter per uur bedraagt; en
  - c. het gehalte onopgeloste stoffen in enig steekmonster ten hoogste 300 milligram per liter bedraagt.
10. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot de tijdsduur en de hoeveelheid, bedoeld in het negende lid bij maatwerkvoorschrift of bij verordening als bedoeld in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer andere waarden stellen.
11. Het te lozen grondwater kan op een doelmatige wijze worden bemonsterd.
12. De per tijdseenheid geloosde hoeveelheid grondwater kan voor de toepassing van het vierde en negende lid op een doelmatige wijze worden bepaald.

AFDELING 3.3 LOZEN VAN AFVLOEIEND HEMELWATER

Artikel 3.3

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van afvloeiend hemelwater dat:
- a. niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening die met het oog op de bescherming van de bodem is aangelegd;
  - b. geen afvalwater is als bedoeld in afdeling 3.7;
  - c. geen hemelwater is als bedoeld in afdeling 4.1.
2. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, anders dan in een vuilwaterriool is toegestaan.
3. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, vindt slechts dan in een vuilwaterriool plaats, indien het lozen op of in de bodem, in een openbaar hemelwaterstelsel of in een oppervlaktewaterlichaam redelijkerwijs niet mogelijk is.

AFDELING 3.4 LOZEN VAN HUISHOUELIJK AFVALWATER

Artikel 3.4

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van huishoudelijk afvalwater, niet zijnde huishoudelijk afvalwater als bedoeld in de artikelen 3.5, 3.6, 4.5 en 4.6. Bij het lozen wordt ten minste voldaan aan het tweede tot en met het tiende lid.
2. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem is toegestaan indien het lozen plaatsvindt buiten een bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2000 inwonerequivalenten en de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk waarop kan worden aangesloten meer bedraagt dan:
- a. 40 meter bij niet meer dan 10 inwonerequivalenten;
  - b. 100 meter bij meer dan 10 doch minder dan 25 inwonerequivalenten;
  - c. 600 meter bij 25 doch minder dan 50 inwonerequivalenten;
  - d. 1500 meter bij 50 doch minder dan 100 inwonerequivalenten; en
  - e. 3000 meter bij 100 en meer inwonerequivalenten.
3. De afstanden, genoemd in het tweede lid, worden berekend:
- a. vanaf de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt; en
  - b. langs de kortste lijn waarlangs de afvoerleidingen zonder overwegende bezwaren kunnen worden aangelegd.
4. Indien het lozen gelet op het bepaalde in het tweede lid niet is toegestaan kan het bevoegd gezag, indien het belang van de bescherming van de bodem of de kwaliteit van een oppervlaktewaterlichaam zich daartegen niet verzet, bij maatwerkvoorschrift het lozen op of in de bodem of in een oppervlaktewaterlichaam toestaan:
- a. voor een door hem vast te stellen termijn, gebaseerd op het nog niet verstreken deel van een afschrijvingstermijn van de bij de aanleg van het vuilwaterriool of het zuiveringstechnisch werk reeds bestaande zuiveringsvoorziening; of
  - b. indien voor een deel van het huishoudelijk afvalwater dat vrijkomt ten gevolge van een activiteit waarvan de vervuilingswaarde niet groter is dan 3

inwonerequivalenten aansluiting op het vuilwaterriool niet doelmatig is, waarbij kan worden bepaald dat het afvalwater door een zuiveringsvoorziening wordt geleid.

5. Bij het lozen van huishoudelijk afvalwater op of in de bodem of in een oppervlaktewaterlichaam worden de waarden van de in dit artikel opgenomen tabel 3.4 niet overschreden:

Tabel 3.4

Parameter	Lozen op of in de bodem en in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam		Lozen in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam	
	Representatief etmaalmonster	Steekmonster	Representatief etmaalmonster	Steekmonster
Biochemisch zuurstof verbruik	30 milligram per liter	60 milligram per liter	20 milligram per liter	40 milligram per liter
Chemisch zuurstof verbruik	150 milligram per liter	300 milligram per liter	100 milligram per liter	200 milligram per liter
Totaal stikstof			30 milligram per liter	60 milligram per liter
Ammoniumstikstof			2 milligram per liter	4 milligram per liter
Onopgeloste stoffen	30 milligram per liter	60 milligram per liter	30 milligram per liter	60 milligram per liter
Fosfor totaal			3 milligram per liter	6 milligram per liter

6. Bij lozen op of in de bodem wordt het huishoudelijk afvalwater op een zodanige wijze geloosd, dat de nadelige gevolgen voor het milieu zo veel mogelijk worden voorkomen of beperkt.

7. Het vijfde lid is niet van toepassing op het lozen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten, indien het huishoudelijk afvalwater is geleid door een zuiveringsvoorziening die voldoet aan bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid gestelde eisen.

8. Het bevoegd gezag kan, bij lozen in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam, indien het belang van de bescherming van het milieu daartoe noodzaakt, bij maatwerkvoorschrift de eisen bedoeld in het zevende lid buiten toepassing verklaren en bepalen dat het huishoudelijk afvalwater door een daarbij voorgeschreven zuiveringsvoorziening wordt geleid.

9. In afwijking van het vijfde lid, kan het bevoegd gezag, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, op een daartoe strekkende aanvraag voor een door hem vast te stellen termijn bij maatwerkvoorschrift bepalen dat bij het lozen niet aan de in dat lid genoemde waarden behoefte te worden voldaan. Het bevoegd gezag kan daarbij:

- a. andere waarden vaststellen;
- b. bepalen dat het huishoudelijk afvalwater door een daarbij voorgeschreven zuiveringsvoorziening wordt geleid.

10. Het te lozen huishoudelijk afvalwater kan op een doelmatige wijze worden bemonsterd.

Artikel 3.5

1. Het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit een spoorvoertuig, als bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet, op of in de bodem of in een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan, met uitzondering van ongezuiverd toiletwater.

2. In afwijking van het eerste lid is het lozen van ongezuiverd toiletwater toegestaan vanuit:

- a. spoorvoertuigen die voor de inwerkingtreding van dit artikel reeds in productie zijn genomen ten behoeve van een vervoerder die in Nederland treintrajecten exploiteert;
- b. spoorvoertuigen die bij een vervoerder als bedoeld in onderdeel a in Nederland reeds in gebruik waren voor het in werking treden van dit artikel; of

c. voornamelijk buiten Nederland rijdende treinen.

Artikel 3.6

Het lozen van huishoudelijk afvalwater op militaire oefenterreinen in het kader van militaire oefeningen is toegestaan.

AFDELING 3.5   LOZEN TEN GEVOLGE VAN WERKZAAMHEDEN AAN VASTE
OBJECTEN IN OF NABIJ EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM

Artikel 3.7

In de artikelen 3.8 en 3.9 en daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
conserveringswerkzaamheden: aanbrengen van verfraaiende, beschermende of afwerklagen op vaste objecten;
onderhoudswerkzaamheden: plegen van onderhoud, werkzaamheden om vaste objecten in goede staat te houden;
reinigingswerkzaamheden: verwijderen van stoffen aan vaste objecten;
sloop-, renovatie- of nieuwbouwwerkzaamheden: bouwactiviteiten met betrekking tot vaste objecten inclusief bijkomende werkzaamheden zoals boren, slijpen en frezen;
vast object: locatiegebonden constructie of gedeelte daarvan gelegen in of nabij een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.8

1. Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van reinigingswerkzaamheden, conserveringswerkzaamheden of andere onderhoudswerkzaamheden is toegestaan.
2. Bij de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, worden maatregelen getroffen om het lozen in een oppervlaktewaterlichaam te voorkomen dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken.
3. De maatregelen bedoeld in het tweede lid voldoen aan bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, gestelde eisen.

Artikel 3.9

1. Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van sloop-, renovatie- of nieuwbouwwerkzaamheden, dat gelet op de locatie redelijkerwijs niet kan worden voorkomen, is toegestaan.
2. Bij de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, worden maatregelen getroffen om het lozen in een oppervlaktewaterlichaam te voorkomen dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De maatregelen worden beschreven in een werkplan.
3. Het bevoegd gezag kan, indien het belang van de bescherming van het milieu daartoe noodzaakt, maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van de maatregelen, bedoeld in het tweede lid.

AFDELING 3.6   LOZEN TEN GEVOLGE VAN HET UITWENDIG WASSEN VAN
MOTORVOERTUIGEN

Artikel 3.10

1. Bij het lozen van afvalwater afkomstig van een bodembeschermende voorziening waarop motorvoertuigen uitwendig worden gewassen in het vuilwaterriool worden de volgende waarden in enig steekmonster niet overschreden:
  - a. 20 mg/l minerale olie;
  - b. 300 mg/l onopgeloste stoffen.
2. In afwijking van het eerste lid mag het gehalte aan minerale olie ten hoogste 200 mg/l in enig steekmonster bedragen, indien het afvalwater, voor vermenging met ander afvalwater, wordt geleid door een slibvangput en olieafscheider die voldoet aan en wordt gebruikt conform NEN-EN 858-1 en 2.

3. Het te lozen afvalwater kan, voorafgaand aan vermenging met ander afvalwater, op een doelmatige wijze worden bemonsterd.

AFDELING 3.7 LOZEN TEN GEVOLGE VAN OPSLAAN EN OVERSLAAN VAN BULKGOEDEREN

Artikel 3.11

1. Het lozen ten gevolge van de op- en overslag van bulkgoederen is toegestaan.
2. Bij de op- en overslag, bedoeld in het eerste lid, worden maatregelen getroffen, waarmee zoveel mogelijk wordt voorkomen dat:
  - a. als gevolg van verwaaien bulkgoederen met afvloeiend hemelwater worden geloosd;
  - b. bulkgoederen in een oppervlaktewaterlichaam geraken;
  - c. bulkgoederen in een voorziening voor het beheer van afvalwater geraken.
3. De maatregelen, bedoeld in het tweede lid, voldoen aan bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, gestelde eisen.

Artikel 3.12

1. Indien de opgeslagen bulkgoederen worden bevochtigd wordt voor dit bevochtigen zoveel mogelijk afvalwater gebruikt, dat met opgeslagen bulkgoederen in contact is geweest.
2. Bij het lozen in een oppervlaktewaterlichaam, op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater niet zijnde een vuilwaterriool, van afvalwater dat in contact is geweest met bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, aangewezen opgeslagen bulkgoederen, bedraagt het gehalte aan onopgeloste stoffen in enig steekmonster niet meer dan 300 milligram per liter.
3. Het lozen van afvalwater in een vuilwaterriool, dat in contact is geweest met bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, aangewezen opgeslagen bulkgoederen vindt slechts dan plaats, indien lozen, als bedoeld in het eerste lid, redelijkerwijs niet mogelijk is en het gehalte aan onopgeloste stoffen in enig steekmonster niet meer bedraagt dan 300 milligram per liter.
4. Bij het lozen van afvalwater dat in contact is geweest met andere opgeslagen bulkgoederen dan de bulkgoederen, bedoeld in het eerste lid, in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam, op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, niet zijnde een vuilwaterriool, worden in enig steekmonster de emissiewaarden vermeld in de in dit artikel opgenomen tabel 3.12 niet overschreden.

Tabel 3.12

Parameter	Emissiewaarde
Chemisch zuurstof verbruik	200 milligram per liter
Onopgeloste stoffen	300 milligram per liter
Som van arseen, chroom, koper, lood, nikkel en zink	1 milligram per liter
Minerale olie	20 milligram per liter
PAK's	50 microgram per liter
Extraheerbaar organisch chloor	5 microgram per liter
Totaal stikstof	10 milligram per liter
Fosfor	2 milligram per liter

5. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot het lozen als bedoeld in het vierde lid bij maatwerkvoorschrift ruimere emissiegrenswaarden vaststellen, voor zover het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.
6. Bij het lozen van afvalwater als bedoeld in het vierde lid in een vuilwaterriool bedraagt het gehalte aan onopgeloste stoffen in enig steekmonster niet meer dan 300 milligram per liter.
7. Het te lozen afvalwater, bedoeld in het tweede, derde, vierde en zesde lid, kan op een doelmatige wijze worden bemonsterd.

HOOFDSTUK 4   BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET LOZEN DAT UITSLUITEND BUITEN INRICHTINGEN VOORKOMT

AFDELING 4.1   LOZEN TEN GEVOLGE VAN DE AFWATERING VAN WEGEN EN OVERIG OPENBAAR GEBIED

Artikel 4.1

1. Het lozen van afvloeiend hemelwater van buiten de bebouwde kom gelegen rijkswegen en provinciale wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken op of in de bodem is toegestaan.
2. Indien het lozen, bedoeld in het eerste lid, redelijkerwijs niet mogelijk is, is het lozen in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam of in een voorziening voor de inzameling en transport van afvalwater, niet zijnde een vuilwaterriool, toegestaan.
3. Indien het lozen, bedoeld in het eerste en tweede lid, redelijkerwijs niet mogelijk is, is het lozen in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam toegestaan.
4. Bij afvoer van afvloeiend hemelwater vanuit een pompkelder van een tunnel of een verdiept weggedeelte is, indien dat redelijkerwijs mogelijk is, een voorziening aanwezig om een deel van het afvloeiende hemelwater in een vuilwaterriool te lozen, en wordt, in afwijking van het eerste tot en met derde lid, het meest vervuilde hemelwater in het vuilwaterriool geloosd. Degene die loost verstrekt desgevraagd aan het bevoegd gezag gegevens over de wijze, waarop de verdeling van het lozen is bepaald.
5. Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de verdeling, bedoeld in het vierde lid.

Artikel 4.2

1. Het lozen van afvloeiend hemelwater van rijkswegen, provinciale wegen, gemeentelijke wegen en waterschapswegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, niet zijnde hemelwater, bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, en van binnen de bebouwde kom gelegen overig openbaar gebied is toegestaan.
2. Artikel 4.1, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

AFDELING 4.2   LOZEN VAN AFVALWATER UIT GEMEENTELIJKE VOORZIENINGEN VOOR INZAMELING EN TRANSPORT VAN AFVALWATER

Artikel 4.3

Het lozen van afvalwater afkomstig uit een openbaar ontwateringsstelsel of een openbaar hemelwaterstelsel in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem is toegestaan, indien het stelsel voorkomt op het in het gemeentelijk rioleringsplan opgenomen overzicht van:

- a. de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater, bedoeld in artikel 3.5 van de Waterwet;
  - b. de maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, bedoeld in artikel 3.6 van genoemde wet; en
- het stelsel overeenkomstig het gemeentelijk rioleringsplan is uitgevoerd en wordt beheerd.

Artikel 4.4

Het lozen van afvalwater via een overstortvoorziening of nooduitlaat die onderdeel uitmaakt van een openbaar vuilwaterriool in een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan, indien de overstortvoorziening of nooduitlaat voorkomt op het in het gemeentelijk rioleringsplan opgenomen overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater bedoeld in artikel 10.33 van de Wet milieubeheer en overeenkomstig het gemeentelijk rioleringsplan is uitgevoerd en wordt beheerd.

Artikel 4.5

Het lozen van huishoudelijk afvalwater door middel van een systeem, bedoeld in artikel 10.33, tweede lid, van de Wet milieubeheer in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem is toegestaan, indien het systeem voldoet aan artikel 10.33, tweede lid, van de Wet milieubeheer en overeenkomstig het gemeentelijk rioleringsplan is uitgevoerd en wordt beheerd.

AFDELING 4.3   LOZEN VANAF VAARTUIGEN

Artikel 4.6

1. Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam van huishoudelijk afvalwater vanaf pleziervaartuigen, bedoeld in de Wet pleziervaartuigen, is toegestaan.
2. In afwijking van het eerste lid is het verboden toiletwater afkomstig van pleziervaartuigen te lozen.
3. In afwijking van het tweede lid is het lozen van toiletwater na passage van een zuiveringsvoorziening toegestaan. De zuiveringsvoorziening voldoet aan bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, te stellen eisen.

Artikel 4.7

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder een schip verstaan: een vaartuig dat feitelijk wordt gebruikt dan wel geschikt is om te worden gebruikt als middel voor verplaatsing te water, alsmede een drijvend werktuig.
2. Het vanaf een schip lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van door dat schip vervoerd zeezand in een brak oppervlaktewaterlichaam is toegestaan.
3. Het vanaf een varend schip lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van door dat schip vervoerd zeezand in een zoet oppervlaktewaterlichaam is toegestaan.
4. Het vanaf een schip lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het door dat schip scheiden van zand en grind is toegestaan.
5. Het vanaf een schip lozen van, van nature aanwezige organismen en slib, die afkomstig zijn van het kweken en verwerken van mosselen en oesters in een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan.
6. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot het lozen, bedoeld in het vijfde lid, maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de plaats van het lozen.

AFDELING 4.4   LOZEN IN VERBAND MET HANDELINGEN IN EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM

Artikel 4.8

1. Het lozen bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden in een oppervlaktewaterlichaam waarbij de kwaliteit van de te baggeren of ontgraven waterbodems de interventiewaarde van de circulaire sanering waterbodems 2008 niet overschrijdt is toegestaan.
2. Indien bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden in een oppervlaktewaterlichaam de kwaliteit van de te baggeren of te ontgraven waterbodems de interventiewaarde overschrijdt, worden bij de ontgravingen of baggerwerkzaamheden maatregelen getroffen waarmee het lozen in het oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van die werkzaamheden zo veel als redelijkerwijs mogelijk wordt beperkt. De maatregelen worden beschreven in een werkplan. Het werkplan bevat in ieder geval de beschrijving van de toe te passen baggertechniek en de bij het gebruik daarvan gehanteerde werkwijze.
3. Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de maatregelen bedoeld in het tweede lid.

Artikel 4.9

Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van andere werkzaamheden dan bedoeld in artikel 4.8, die plaatsvinden door of in opdracht van de beheerder in het kader van het beheer van dat oppervlaktewaterlichaam, is toegestaan.

Artikel 4.10

Het lozen ten gevolge van het verplaatsen van algen en bacteriën naar een ander oppervlaktewaterlichaam is toegestaan indien het lozen door of in opdracht van de beheerder plaatsvindt.

AFDELING 4.5 OVERIG LOZEN

Artikel 4.11

1. Het lozen van het transportwater van zand in een oppervlaktewaterlichaam is toegestaan indien:
  - a. het gehalte aan chloride in enig steekmonster niet meer bedraagt dan 200 milligram per liter; en
  - b. het gehalte onopgeloste stoffen in enig steekmonster niet meer bedraagt dan 200 milligram per liter.
2. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift een hoger gehalte bepalen dan het gehalte in het tweede lid, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.

Artikel 4.12

1. Dit artikel is van toepassing op het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het schoonmaken en in gebruik nemen van de middelen tot opslag, transport en distributie van leidingwater als bedoeld in artikel 1, eerste lid onder b Waterleidingwet. Bij het lozen wordt ten minste voldaan aan het tweede tot en met het vijfde lid.
2. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, op of in de bodem is toegestaan indien aan het leidingwater geen chemicaliën zijn toegevoegd en als gevolg van het lozen geen wateroverlast ontstaat.
3. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een oppervlaktewaterlichaam, in een openbaar hemelwaterstelsel of in een openbaar ontwateringsstelsel is toegestaan, indien aan het leidingwater geen chemicaliën zijn toegevoegd.
4. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, vindt slechts dan in een vuilwaterriool plaats, indien het lozen op of in de bodem, in een oppervlaktewaterlichaam, een openbaar hemelwaterstelsel of een openbaar ontwateringsstelsel, redelijkerwijs niet mogelijk is.
5. In afwijking van het tweede en het derde lid kan het bevoegd gezag het lozen van afvalwater, bedoeld in het eerste lid, met geringe concentraties chemicaliën bij maatwerkvoorschrift toestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.

Artikel 4.13

Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam van water uit datzelfde oppervlaktewaterlichaam, waaraan geen stoffen zijn toegevoegd, is toegestaan.

Artikel 4.14

Het lozen van afvalwater, dat vrijkomt bij een calamiteitenoefening, is toegestaan.

Artikel 4.15

Het lozen ten gevolge van het in een oppervlaktewaterlichaam individueel verstrooien van as door de nabestaande die de zorg voor de asbus heeft, bedoeld in artikel 66a van de Wet op de lijkbezorging, is toegestaan.

Artikel 4.16

1. Het lozen in een vuilwaterriool ten gevolge van gevelreiniging en graffitiwrijving is verboden.
2. In afwijking van het eerste lid is het lozen toegestaan, indien bij de reinigingswerkzaamheden uitsluitend gebruik wordt gemaakt van een bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, aangegeven techniek en de in die regeling aangegeven maatregelen ter bescherming van het milieu worden toegepast.

HOOFDSTUK 5   WIJZIGING VAN BESLUITEN

Artikel 5.1

Het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1, eerste lid, wordt na de begripsomschrijving van "gasfles" een begripsomschrijving ingevoegd luidende:

PAK's: som van naftaleen, anthraceen, fluorantheen, benzo(g,h,i)peryleen, benzo(a)pyreen, benzo(b)fluorantheen, benzo(k)fluorantheen en indeno(1,2,3-cd)pyreen;

B

Artikel 1.6, tweede lid, onder b, vervalt onder vernummering van onderdeel c tot b.

C

Na artikel 1.14a worden twee artikelen ingevoegd luidende:

Artikel 1.14b

Bij een melding, als bedoeld in artikel 1.10, worden indien, de melding betreft het lozen bij werkzaamheden aan vaste objecten als bedoeld in artikel 3.6b, tevens gemeld:

- a. gegevens over de toe te passen technieken, stoffen en conserveringsmiddelen;
- b. de hoeveelheid toe te passen ontvetters.

Artikel 1.14c

Bij een melding, als bedoeld in artikel 1.10, wordt, indien de melding betreft het lozen ten gevolge van sloop-, renovatie en nieuwbouwwerkzaamheden aan vaste objecten, als bedoeld in artikel 3.6c, tevens een in dat artikel genoemd werkplan gevoegd.

D

Artikel 3.1, tweede en derde lid komen te luiden:

2. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een oppervlaktewaterlichaam dat met het oog op het lozen geen bijzondere bescherming behoeft of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, niet zijnde een vuilwaterriool, is toegestaan, indien bij het lozen:
  - a. het zuurstofgehalte in enig steekmonster ten minste 5 milligram per liter bedraagt;
  - b. geen visuele verontreiniging plaatsvindt;
  - c. het gehalte aan naftaleen in enig steekmonster ten hoogste 0,2 microgram per liter bedraagt;
  - d. het gehalte aan PAK's in enig steekmonster ten hoogste 1 microgram per liter bedraagt; en
  - e. in enig steekmonster de emissiewaarden van de in dit artikel opgenomen tabel 3.1a niet worden overschreden.

Tabel 3.1a

Stoffen	emissiewaarde
BTEX	50 microgram per liter
Vluchtige organohalogeenvverbindingen uitgedrukt als chloor	20 microgram per liter
Aromatische organohalogeenvverbindingen	20 microgram per liter
Minerale olie	500 microgram per liter
Cadmium	4 microgram per liter
Kwik	1 microgram per liter
Koper	11 microgram per liter
Nikkel	41 microgram per liter
Lood	53 microgram per liter
Zink	120 microgram per liter
Chroom	24 microgram per liter
Onopgeloste stoffen	50 milligram per liter

3. Het lozen, bedoeld in het eerste lid, in een ander oppervlaktewaterlichaam dan het oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in het tweede lid, is toegestaan, indien bij het lozen:
- het zuurstofgehalte in enig steekmonster ten minste 5 milligram per liter bedraagt;
  - geen visuele verontreiniging plaatsvindt;
  - het gehalte aan naftaleen in enig steekmonster ten hoogste 0,2 microgram per liter bedraagt;
  - het gehalte aan PAK's in enig steekmonster ten hoogste 1 microgram per liter bedraagt; en
  - in enig steekmonster de emissiewaarden van de in dit artikel opgenomen tabel 3.1b niet worden overschreden.

Tabel 3.1b

Stoffen	emissiewaarde
Benzeen	2 microgram per liter
Tolueen	7 microgram per liter
Ethylbenzeen	4 microgram per liter
Xyleen	4 microgram per liter
Tetrachlooretheen	3 microgram per liter
Trichlooretheen	20 microgram per liter
1,2-dichlooretheen	20 microgram per liter
1,1,1-trichloorethaan	20 microgram per liter
Vinylchloride	8 microgram per liter
Som van de vijf hier bovenstaande stoffen	20 microgram per liter
Monochloorbenzeen	7 microgram per liter
Dichloorbenzenen	3 microgram per liter
Trichloorbenzenen	1 microgram per liter
Minerale olie	50 microgram per liter
Cadmium	0,4 microgram per liter
Kwik	0,1 microgram per liter
Koper	1,1 microgram per liter
Nikkel	4,1 microgram per liter
Lood	5,3 microgram per liter
Zink	12 microgram per liter

Chroom	2,4 microgram per liter
Onopgeloste stoffen	20 milligram per liter

E

Artikel 3.1, zevende lid, komt te luiden:

7. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift:

- a. het zuurstofgehalte, bedoeld in het tweede en derde lid, buiten toepassing verklaren en een lager zuurstofgehalte bepalen, indien het genoemde gehalte niet door toepassing van beste beschikbare technieken kan worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een lager zuurstofgehalte verzet;
- b. de gehalten aan naftaleen en PAK's, bedoeld in onderdelen c en d van het tweede en het derde lid, de emissiewaarden, bedoeld in onderdeel e van het tweede en het derde lid en de streefwaarden, bedoeld in het vierde lid en buiten toepassing verklaren en hogere waarden of gehalten bepalen, indien genoemde waarden of gehalten niet door toepassing van beste beschikbare technieken kunnen worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een hogere waarde of een hoger gehalte verzet
- c. de gehalten aan naftaleen en PAK's, bedoeld in onderdelen c en d van het tweede en het derde lid, buiten toepassing verklaren en lagere waarden bepalen, indien het belang van de bescherming van het milieu tot het stellen van een lagere waarde noodzaakt;
- d. lagere waarden bepalen dan de waarden bedoeld in het tweede lid, onderdeel e, indien vanuit een voorziening bedoeld in dat lid geloosd wordt in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam, of op of in de bodem en het belang van bescherming van het milieu tot het stellen van een lagere waarde noodzaakt.

F

Artikel 3.2, derde lid, onder b, vervalt onder vernummering van onderdeel c tot b.

G

Artikel 3.2, vierde lid, onder c, vervalt onder vernummering van onderdeel d tot c.

H

Artikel 3.2, vijfde lid, onder a, komt te luiden:

- a. het gehalte, genoemd in die leden, buiten toepassing verklaren en een hoger gehalte aan onopgeloste stoffen vaststellen, indien genoemd gehalte niet door toepassing van beste beschikbare technieken kan worden bereikt en het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen het lozen met een hoger gehalte verzet; en.

I

Artikel 3.2, zesde lid, komt te luiden:

Met betrekking tot de tijdsduur en de hoeveelheid, bedoeld in het vierde lid kunnen bij maatwerkvoorschrift door het bevoegd gezag of bij verordening van het Algemeen bestuur van een waterschap andere waarden worden vastgesteld indien dit nodig is in het belang van de bescherming van het milieu.

J

Na artikel 3.6 wordt een afdeling ingevoegd luidende:

AFDELING 3.1A   LOZEN TEN GEVOLGE VAN WERKZAAMHEDEN AAN
VASTE OBJECTEN IN OF NABIJ EEN
OPPERVLAKTEWATERLICHAAM

Artikel 3.6a

In de artikelen 3.6b en 3.6c en daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

conserveringswerkzaamheden: aanbrengen van verfraaiende,

beschermende of afwerklagen op vaste objecten;

onderhoudswerkzaamheden: plegen van onderhoud, werkzaamheden om vaste objecten in goede staat te houden;

reinigingswerkzaamheden: verwijderen van stoffen aan vaste objecten;

sloop-, renovatie- of nieuwbouwwerkzaamheden: bouwactiviteiten met betrekking tot vaste objecten inclusief bijkomende werkzaamheden zoals boren, slijpen en frezen;

vast object: locatiegebonden constructie of gedeelte daarvan gelegen in of nabij een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.6b

Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van reinigingswerkzaamheden, onderhoudswerkzaamheden of conserveringswerkzaamheden is toegestaan, indien ten behoeve van het voorkomen of beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu voldaan wordt aan de bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid te stellen eisen.

Artikel 3.6c

1. Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van sloop-, renovatie- of nieuwbouwwerkzaamheden, dat gelet op de locatie redelijkerwijs niet kan worden voorkomen, is toegestaan.

2. De sloop-, renovatie- of nieuwbouwwerkzaamheden vinden plaats volgens een werkplan, waarin de maatregelen zijn beschreven om het lozen in het oppervlaktewaterlichaam zo veel als redelijkerwijs mogelijk te beperken.

3. Het bevoegd gezag kan, indien het belang van de bescherming van het milieu daartoe noodzaakt, maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van de maatregelen in het werkplan, als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 5.2

Aan artikel 2, tweede lid, van het Lozingenbesluit bodembescherming wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. waarop het Besluit lozen buiten inrichtingen van toepassing is.

Artikel 5.3

Het Besluit lozing afvalwater huishoudens wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, vijfde lid, onder c, komt te luiden:

het lozen in een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van conserveringswerkzaamheden, onderhoudswerkzaamheden, reinigingswerkzaamheden of sloop-, renovatie- of

nieuwbouwwerkzaamheden als bedoeld in artikel 3.6 van het Besluit lozen buiten inrichtingen.

B

Artikel 2, vijfde lid, onder d, komt te luiden:
het lozen vanuit een proefbronnering in het kader van een saneringsonderzoek in de zin van de Wet bodembescherming en het lozen vanuit een bodemsanering in de zin van de Wet bodembescherming.

Artikel 5.4

Artikel 10 van het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Dit besluit is niet van toepassing op het in een oppervlaktewaterlichaam brengen van stoffen waaraan regels zijn gesteld bij of krachtens het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer of het Besluit lozen buiten inrichtingen.

HOOFDSTUK 6 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

AFDELING 6.1 ALGEMEEN OVERGANGSRECHT

Artikel 6.1

1. Voor het lozen dat bij of krachtens de in de hoofdstukken 3 en 4 gestelde voorschriften is toegestaan en waarvoor onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 een vergunning op grond van artikel 6.2 van de Waterwet, een ontheffing op grond van artikel 10.63, eerste lid, van de Wet milieubeheer, of een ontheffing op grond van de artikelen 14, tweede lid, 24, tweede lid, of 25, tweede lid, van het Lozingenbesluit bodembescherming, in werking en onherroepelijk was, worden de voorschriften van die vergunning of ontheffing gedurende drie jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 aangemerkt als maatwerkvoorschriften, mits de voorschriften vallen binnen de bevoegdheid van het bevoegd gezag tot het stellen van maatwerkvoorschriften.

2. De nadere eisen die onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 golden krachtens het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater, het Lozingenbesluit Wvo bodemsanering en proefbronnering, het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten of het Besluit lozingsvoorschriften niet-inrichtingen milieubeheer voor het lozen dat onder dit besluit valt, blijven na het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 gelden als maatwerkvoorschriften, mits de nadere eisen vallen binnen de reikwijdte van een maatwerkvoorschrift.

3. De voorschriften van een vergunning op grond van artikel 6.2 van de Waterwet, een ontheffing op grond van artikel 10.63, eerste lid, van de Wet milieubeheer, of een ontheffing op grond van de artikelen 14, tweede lid, 24, tweede lid, of 25, tweede lid, van het Lozingenbesluit bodembescherming, een vergunning dan wel de nadere eisen op grond van het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater, het Lozingenbesluit Wvo bodemsanering en proefbronnering, het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten of het Besluit lozingsvoorschriften niet-inrichtingen milieubeheer die voor het lozen dat onder dit besluit valt onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 in werking en onherroepelijk waren en niet vallen binnen de bevoegdheid van het bevoegd gezag tot het stellen van maatwerkvoorschriften worden, indien op grond van dit besluit strengere bepalingen gaan gelden, gedurende zes maanden na bedoeld tijdstip van inwerkingtreding aangemerkt als maatwerkvoorschriften.

4. Voor de toepassing van dit artikel worden gegevens die in de aanvraag staan en die geacht worden onderdeel uit te maken van de voorschriften van de vergunning of ontheffing aangemerkt als voorschriften van de vergunning of ontheffing.

Artikel 6.2

1. In afwijking van artikel 6.1, eerste lid, wordt een ontheffing op grond van de artikelen 14, tweede lid, 24, tweede lid, en 25, tweede lid, van het Lozingenbesluit bodembescherming of op grond van artikel 10.63, eerste lid, van de Wet milieubeheer met betrekking tot het lozen als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, gedurende de resterende termijn van die ontheffing als die ontheffing nog van kracht zou zijn geweest doordat bepaalde artikelen van dit besluit niet in werking zouden zijn getreden, aangemerkt als een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid.
2. In afwijking van artikel 6.1, eerste lid, wordt een ontheffing op grond van artikel 10.63, eerste lid van de Wet milieubeheer met betrekking tot het lozen, bedoeld in artikel 3.1, vijfde lid, gedurende de resterende termijn van die ontheffing als die ontheffing nog van kracht zou zijn geweest doordat bepaalde artikelen van dit besluit niet in werking zouden zijn getreden, aangemerkt als een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 3.1, zesde lid, onderdeel b.
3. Onverminderd artikel 6.1, tweede en derde lid, is het lozen vanuit een bodemsanering in het vuilwaterriool dat op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 3.1 was toegestaan volgens het Lozingenbesluit Wvo bodemsanering en proefbronnering, in afwijking van artikel 3.1, vijfde lid, toegestaan en worden de artikelen 5, eerste lid, 6, eerste tot en met derde lid, 7, eerste lid, 8, 12, 13, 13 en 14 van dat besluit aangemerkt als maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 3.1, zesde lid, onderdeel b
4. Indien op het tijdstip van de inwerkingtreding van artikel 3.4 het lozen van huishoudelijk afvalwater in het oppervlaktewaterlichaam was toegestaan op grond van artikel 14 van het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater, blijft het lozen toegestaan gedurende de termijn die volgt uit de toepassing van dat artikel.
5. Voor de toepassing van dit artikel worden gegevens die in de aanvraag staan en die geacht worden onderdeel uit te maken van de voorschriften van de ontheffing of de vergunning aangemerkt als voorschriften van de ontheffing of vergunning.

Artikel 6.3

1. Indien op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 nog niet is beslist op een aanvraag om een vergunning op grond van artikel 6.2 van de Waterwet of artikel 1 van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en dit besluit op dat lozen van toepassing is, wordt de aanvraag om de vergunning aangemerkt als een melding overeenkomstig artikel 1.11 voor zover het lozen bij of krachtens de in hoofdstuk 3 en 4 van dit besluit gestelde voorschriften is toegestaan.
2. Indien op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 nog niet is beslist op een aanvraag om een ontheffing op grond van de artikelen 14, tweede lid, 24, tweede lid, en 25, tweede lid van het Lozingenbesluit bodembescherming of artikel 10.63, eerste lid van de Wet milieubeheer en dit besluit op dat lozen van toepassing is, wordt de aanvraag om de ontheffing aangemerkt als:
  - a. een melding overeenkomstig artikel 1.11 voor zover het lozen bij of krachtens de in hoofdstuk 3 en 4 van dit besluit gestelde voorschriften is toegestaan;
  - b. een verzoek tot het stellen van een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, voor zover het lozen niet bij of krachtens de in het hoofdstuk 3 en 4 van dit besluit gestelde voorschriften is toegestaan.

AFDELING 6.2

OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN VAN AFVLOEIEND HEMELWATER

Artikel 6.4

1. Artikel 3.3, derde lid, is niet van toepassing ten aanzien van lozen dat is aangevangen voor de inwerkingtreding van dat artikellid.
2. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift bepalen dat het lozen in het vuilwaterriool van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening, die met het oog op bescherming van de bodem is aangelegd, en dat reeds plaatsvond voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 3.3, derde lid, niet langer is toegestaan na een in dat maatwerkvoorschrift genoemd tijdstip.

AFDELING 6.3

OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN VAN HUISHOUDELIJK AFVALWATER

Artikel 6.5

1. In afwijking van artikel 3.4, derde lid, onderdeel a, wordt de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk bij voortzetting van het lozen van huishoudelijk afvalwater op of in de bodem dat voor 1 juli 1990 al regelmatig plaatsvond, berekend vanaf het gedeelte van het gebouw dat zich het dichtst bij een vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk bevindt.

2. In afwijking van artikel 3.4, derde lid, onderdeel a, wordt de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk bij voortzetting van het lozen van huishoudelijk afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam dat voor 1 maart 1997 al plaatsvond, berekend vanaf het gedeelte van het gebouw dat zich het dichtst bij een vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk bevindt.

AFDELING 6.4

OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN TEN GEVOLGE VAN DE AFWATERING VAN WEGEN EN OVERIG OPENBAAR GEBIED

Artikel 6.6

1. Artikel 4.1 is niet van toepassing op bruggen en viaducten voor het verkeer die voor de inwerkingtreding van artikel 4.1 zijn aangelegd. Lozen van afvloeiend hemelwater van in de eerste volzin bedoelde bruggen en viaducten is met inachtneming van artikel 6.1 toegestaan.

2. Artikel 4.1 is met betrekking tot wegen en andere kunstwerken voor het verkeer die voor de inwerkingtreding van artikel 4.1 zijn aangelegd van toepassing met ingang van het tijdstip waarop na de inwerkingtreding van artikel 4.1 een ingrijpende wijziging van die wegen en andere kunstwerken voor het verkeer is afgerond. Tot dat tijdstip is het lozen van afvloeiend hemelwater van in de eerste volzin bedoelde rijks- en provinciale wegen en andere kunstwerken met inachtneming van artikel 6.1 toegestaan.

AFDELING 6.5

OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN VAN AFVALWATER UIT GEMEENTELIJKE VOORZIENINGEN VOOR INZAMELING EN TRANSPORT VAN AFVALWATER

Artikel 6.7

1. In afwijking van de artikelen 4.3 en 4.4 is het lozen als bedoeld in die artikelen dat plaatsvond op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.2, toegestaan tot het tijdstip waarop een gemeentelijk rioleringsplan is vastgesteld, als bedoeld in artikel IV, eerste lid, van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken.

2. In afwijking van artikel 6.1 worden voor het lozen als bedoeld in het eerste lid waarvoor onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.2 een vergunning op grond van artikel 6.2 van de Waterwet in werking en onherroepelijk was, de voorschriften in een vergunning aangemerkt als maatwerkvoorschriften tot het tijdstip waarop een gemeentelijk rioleringsplan is vastgesteld, als bedoeld in artikel IV, eerste lid, van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken.

Artikel 6.8

1. Artikel 4.5 is van toepassing met ingang van het tijdstip waarop een gemeentelijk rioleringsplan is vastgesteld, als bedoeld in artikel IV, eerste lid, van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken.

2. Tot het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, is het lozen vanuit een systeem als bedoeld in artikel 10.33, tweede lid, van de Wet milieubeheer, dat plaatsvond op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.2, toegestaan.

Artikel 6.9

Indien een niet-publiekrechtelijke norm waarnaar in dit besluit wordt verwezen wordt gewijzigd, kan bij regeling als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, worden bepaald, dat deze wijziging gedurende een in die regeling bepaalde periode niet geldt voor bestaand lozen.

Artikel 6.10

Het Besluit lozingsvoorschriften niet-inrichtingen milieubeheer wordt ingetrokken.

Artikel 6.11

Dit besluit treedt in werking met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 6.12

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit lozen buiten inrichtingen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

NOTA VAN TOELICHTING

BESLUIT LOZEN BUITEN INRICHTINGEN

Inhoudsopgave

1. Aanleiding
2. Uitgangspunten bij de modernisering
3. Reikwijdte
4. Afbakening Wet milieubeheer, Waterwet en Wet bodembescherming
5. Opzet van het besluit
  - 5.1. Inleiding
  - 5.2. Verdeling besluit en ministeriële regeling
  - 5.3. De doelvoorschriften, verplichte en erkende maatregelen
  - 5.4. De zorgplichtbepaling
  - 5.5. Maatwerkvoorschriften
  - 5.6. De gelijkwaardigheidstoets
6. Samenhang met andere beleidsterreinen
  - 6.1. Modernisering algemene regels voor de landbouw
  - 6.2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
  - 6.3. Waterwet
  - 6.4. Verhouding tot internationaal recht
7. Terugdringen van administratieve lasten, de gevolgen voor de bestuurlijke lasten en gevolgen voor de burger
8. Bedrijfs- en milieueffecten
9. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid
10. Reacties naar aanleiding van de inspraakprocedure
11. Notificatie

ALGEMEEN DEEL

1. Aanleiding

In dit besluit zijn regels opgenomen voor een groot aantal categorieën van lozingen die het gevolg zijn van activiteiten die plaatsvinden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer. Het betreft onder andere lozingen van grondwater bij ontwatering, lozingen van afvloeiend hemelwater van wegen en andere verharde oppervlakken, lozingen vanuit gemeentelijke stelsels voor inzameling en transport van afvalwater, lozingen van huishoudelijk afvalwater vanuit bijvoorbeeld treinen en vaartuigen en lozingen als gevolg van bouw-, sloop- en renovatiewerkzaamheden nabij een oppervlaktewaterlichaam.

Het besluit besteedt aandacht aan alle in de praktijk bij de desbetreffende activiteiten voorkomende lozingsroutes. Dat kunnen zowel directe lozingen in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem zijn, als zogenaamde indirecte lozingen, waarbij de lozing primair in het rioolstelsel of op een zuiveringstechnisch werk plaatsvindt, waaruit vervolgens meestal alsnog in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem wordt geloosd. Het wettelijke kader voor het reguleren van deze lozingen wordt gevormd door de Wet milieubeheer (hierna: Wm) voor lozingen in rioolstelsels, de Waterwet (hierna: Wtw) voor lozingen in oppervlaktewaterlichamen en door de Wet bodembescherming (hierna: Wbb) voor lozingen op of in de bodem.

Voorafgaand aan dit besluit waren regels voor deze lozingen verspreid over een aantal algemene maatregelen van bestuur, waarbij veelal slechts één van de lozingsroutes werd gereguleerd. Zo bevatte het Besluit lozingsvoorschriften niet-inrichtingen milieubeheer regels voor lozingen in rioolstelsels, het Lozingenbesluit bodembescherming regels voor lozingen in de bodem, en het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater en het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten regels voor lozingen in het oppervlaktewater.

Ondanks de veelheid aan algemene regels was voor veel lozingen buiten inrichtingen een individuele vergunning of ontheffing nodig. Dit bracht administratieve en bestuurlijke lasten met zich mee, en gaf aanleiding tot gedogen, daar waar deze lasten niet in verhouding stonden tot de ernst van de milieuproblematiek.

Bij het aantreden van het kabinet Balkenende-II zijn vereenvoudiging en vermindering van de regelgeving en de reductie van de administratieve lasten die uit de rijksregelgeving voortvloeien belangrijke speerpunten geworden van het rijksbeleid.

In 2003 is het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) dan ook gestart met het project herijking en modernisering van de VROM-regelgeving. Bij de start van dit project is alle wet- en regelgeving op de terreinen wonen, ruimte en milieu doorgelicht. Ook zijn de mogelijkheden voor vereenvoudiging en vermindering van regels bekeken en zijn voorstellen ter zake gedaan. In de brief van 17 oktober 2003 (Kamerstukken II 2003/04, 29200 XI, nr. 7) zijn de resultaten van de doorlichting en de voorstellen neergelegd. Met betrekking tot lozingen in het oppervlaktewaterlichaam vloeit deze vereenvoudiging van regelgeving voort uit het eind 2002 binnen het ministerie van Verkeer en Waterstaat gestarte programma 'Minder lastig voor bedrijven' (Kamerstukken II 2003/04, 29515, nr. 4).

Een van de voornemens die voortvloeiden uit deze doorlichting van regelgeving betrof het opstellen van algemene regels voor lozingen buiten inrichtingen.

Met onderhavig besluit wordt aan dit voornemen invulling gegeven.

2. Uitgangspunten bij de modernisering

De herijking van de VROM regelgeving en het programma 'Minder lastig voor bedrijven' hebben geleid tot een aantal uitgangspunten, die bij de vereenvoudiging van de regels voor lozingen zijn gehanteerd. Hieronder wordt op deze uitgangspunten nader ingegaan.

a. bij het ordenen van de regels wordt zo veel mogelijk uitgegaan van (bedrijfsmatige)activiteiten, omdat dit voor de initiatiefnemers het meest herkenbaar is. Daarbij worden waar mogelijk regels die gelden op grond van de verschillende wetten bij elkaar gebracht, zodat de initiatiefnemer een duidelijk overzicht heeft welke voorwaarden voor de activiteit gelden.

Dit uitgangspunt heeft geleid tot een geheel nieuwe ordening van regels met betrekking tot lozingen. In die nieuwe ordening spelen vier algemene maatregelen van bestuur, waaronder dit besluit, een centrale rol:

- het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (verder te noemen: het Activiteitenbesluit), dat regels ter bescherming van het milieu bevat voor een groot aantal activiteiten die binnen inrichtingen plaatsvinden. Tot de regels behoren ook regels voor lozingen. Dit besluit is op 1 januari 2008 in werking getreden.
- het Besluit landbouwactiviteiten milieubeheer, dat qua opzet vergelijkbaar is met het Activiteitenbesluit, maar betrekking heeft op agrarische activiteiten. Het besluit stelt regels aan activiteiten binnen inrichtingen, maar bevat wat lozingen betreft ook regels voor lozingen op landbouwgronden, welke onder de Wm veelal niet als inrichting worden gezien. Het besluit is in voorbereiding, en zal een aantal bestaande besluiten vervangen (Besluit glastuinbouw, Lozingenbesluit open teelt en veehouderij, Besluit landbouw milieubeheer, gedeelten Lozingenbesluit bodembescherming);
- het Besluit lozing afvalwater huishoudens stelt regels voor lozingen vanuit particuliere huishoudens. Bij de eerdergenoemde herijking van de VROM regelgeving is besloten om voor particuliere huishoudens een zelfstandig besluit te maken, zodat deze doelgroep niet geconfronteerd wordt met regels voor vele

bedrijfsmatige activiteiten, die voor die doelgroep irrelevant zijn. Het besluit is per 1 januari 2008 in werking getreden;

- het Besluit lozen buiten inrichtingen, dat regels stelt voor overige activiteiten buiten inrichtingen, die lozingen tot gevolg hebben. In paragraaf 5.6 van deze Nota van toelichting wordt nader ingegaan op de verschillende activiteiten, waarvan de lozingen onder dit besluit zijn gebracht.

Naast deze vier besluiten wordt een beperkt aantal lozingen in andere besluiten gereguleerd. Het Besluit bodemkwaliteit bevat regels voor emissies (lozingen) naar de bodem of een oppervlaktewaterlichaam als gevolg van toepassing van bepaalde bouwstoffen en van grond en baggerspecie, en is van toepassing zowel binnen als buiten inrichtingen. Het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart stelt regels aan een deel van de lozingen vanuit schepen.

b. vergunningen en ontheffingen worden zo veel mogelijk vervangen door algemene regels

Een van de speerpunten van de herijking van de regelgeving vormt vermindering van administratieve en bestuurlijke lasten. Het hiervoor beschreven herordenen van de regels maakt deze wel toegankelijker, maar vermindert de administratieve en bestuurlijke lasten in beginsel niet. Administratieve en bestuurlijke lasten worden in belangrijke mate bepaald door de gekozen wijze van reguleren, waarbij met name de keuze tussen individuele toestemming (in vergunningen of ontheffingen) of algemene regels.

Voorafgaand aan dit besluit was voor veel lozingen buiten inrichtingen een voorafgaande individuele toestemming vereist in de vorm van een vergunning of ontheffing. Zo was op grond van de Wm wat betreft lozen buiten inrichtingen in een openbaar riool slechts het lozen van huishoudelijk afvalwater en afvloeiend hemelwater toegestaan. Ook het Lozingenbesluit bodembescherming bevatte slechts voor een beperkt aantal lozingen op of in de bodem voorschriften met een daaraan gekoppelde algemene toestemming om te lozen. Tenslotte waren ook op grond van de Wtw de meeste lozingen buiten inrichtingen vergunningplichtig.

Reeds voor de herijking van de VROM regelgeving en het programma 'Minder lastig voor bedrijven' zijn de nadelen van deze wijze van reguleren onderkend: de hoge administratieve en bestuurlijke lasten en daarmee samenhangende gedoogproblematiek. Mede gelet daarop is eerder het opstellen van het Lozingenbesluit Wvo kleine en kortdurende lozingen aangekondigd, alsmede aanpassingen in het Lozingenbesluit bodembescherming. Gelet op de hierboven beschreven nieuwe ordening van algemene regels voor lozingen zijn deze zelfstandige trajecten niet doorgezet, maar meegenomen in onderhavig besluit. In paragraaf 7 van deze Nota van toelichting wordt op de vermindering van administratieve en bestuurlijke lasten in verband met het vervangen van vergunning- en ontheffingplicht door algemene regels nader ingegaan.

c. in de algemene regels wordt het stellen van concrete voorschriften beperkt tot de meer milieurelevante lozingen, en daarbinnen de meest relevante lozingsaspecten. Deze voorschriften zijn zoveel mogelijk uniform, maar bieden ook ruimte voor flexibiliteit en innovatie. Voor de overige lozingen en lozingsaspecten wordt volstaan met een zorgplichtbepaling.

Een veelgehoord bezwaar met betrekking tot milieuregelgeving was dat deze doorslaat in detail en ook in situaties waarin geen sprake is van substantiële nadelige gevolgen voor het milieu (procedurele) beperkingen oplegt. Daardoor wordt onvoldoende rekening gehouden met de eigen verantwoordelijkheid van degenen die activiteiten uitvoeren.

De nieuwe algemene regels dienen relevante en herkenbare milieudoelen. Lozingen met een geringe milieubelasting worden niet of slechts globaal gereguleerd, en krijgen daardoor slechts met een beperkt aantal voorschriften te maken. De zorgplicht is een belangrijk uitgangspunt geworden. Daar waar wel uitgewerkte voorschriften zijn opgenomen is waar nodig ruimte voor maatwerk en/of gebiedsgerichte normering geboden. In paragraaf 5 van deze Nota van toelichting wordt nader ingegaan op de verschillende soorten voorschriften in het besluit.

d. er wordt zeer terughoudend omgegaan met het opleggen van meet-, registratie- en rapportageverplichtingen of onderzoeksverplichtingen.

Daar waar vanwege de milieurelevantie concrete voorschriften zijn uitgewerkt, werden in het verleden aan de lozers veelal meet-, registratie- en rapportageverplichtingen of onderzoeksverplichtingen opgelegd. Dit leidde tot administratieve lasten, waarvan de zin door de lozers in veel gevallen werd betwist.

In navolging van het Activiteitenbesluit zijn in dit besluit de meet-, registratie- en rapportageverplichtingen of onderzoeksverplichtingen zo veel mogelijk beperkt. Ook hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het voornemen om de administratieve lasten te reduceren.

Dat geen verplichtingen met betrekking tot meten en registreren zijn opgenomen neemt niet weg dat het voor degene die loost van groot belang kan zijn om bij bepaalde lozingen te meten en te registreren om er zeker van te zijn dat aan de regels van dit besluit wordt voldaan. Deze "zelfcontrole" wordt echter tot de eigen verantwoordelijkheid van degene die loost gerekend, en wordt dus niet via dit besluit opgelegd.

e. het beschermingsniveau van de voorschriften uit de bestaande algemene regels of individuele vergunningen of ontheffingen blijft in beginsel behouden.

Met bovenbeschreven verandering wordt de toegankelijkheid van regelgeving vergroot en dalen de administratieve lasten. De mate van bescherming van het milieu verandert echter in beginsel niet.

Daar waar in dit besluit concrete voorschriften aan het lozen worden gesteld, kijken deze voorschriften wat milieubeschermingsniveau betreft over het algemeen niet af van voorschriften die in bestaande algemene regels of individuele vergunningen of ontheffingen waren opgenomen. Dit is alleen anders voor voorschriften waarvan is gebleken dat ze in de praktijk niet goed uitvoerbaar of handhaafbaar zijn of waar voor dezelfde lozingen verschillende voorschriften waren opgenomen. In dat geval zijn de voorschriften herzien en geüniformeerd conform de systematiek van de Wm, de Wbb en de Wtw.

Bij het stellen van regels aan het lozen in oppervlaktewaterlichamen werd voorafgaand aan dit besluit voor veel lozingen onderscheid gemaakt tussen lozingen op oppervlaktewaterlichamen die een bijzondere bescherming behoeven, bijvoorbeeld vanwege hun omvang of functie, en oppervlaktewaterlichamen waarvoor een dergelijke bijzondere bescherming niet nodig is. Ook in dit besluit wordt voor een deel van de lozingen een dergelijk onderscheid gemaakt, en wel tussen oppervlaktewaterlichamen die met het oog op het lozen geen bijzondere bescherming behoeven (de aangewezen oppervlaktewaterlichamen), en oppervlaktewaterlichamen waar een bijzondere bescherming nodig is of kan zijn (de niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen). De in dit besluit opgenomen regeling sluit aan bij hetgeen hierover is bepaald in het Activiteitenbesluit en bij dat besluit behorende ministeriele regeling.

3. Reikwijdte

Dit besluit heeft betrekking op lozingen die het gevolg zijn van activiteiten die buiten inrichtingen in de zin van de Wm plaatsvinden. Onder inrichting wordt in de Wm (artikel 1.1, eerste en vierde lid) verstaan elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht, en die valt onder bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van inrichtingen, die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken.

Een activiteit kan aldus om verschillende redenen buiten het begrip inrichting vallen. Zo worden activiteiten die niet plaatsgebonden zijn, activiteiten die kortdurend zijn, activiteiten waarbij geen sprake is van bedrijvigheid of die niet bedrijfsmatig (of in een omvang alsof) worden uitgevoerd en activiteiten met een geringe milieurelevantie niet als een inrichting aangemerkt.

Bij veel van dergelijke activiteiten kunnen lozingen plaatsvinden. Deze lozingen vinden dan ofwel direct in het milieu (in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem) plaats, ofwel in rioolstelsels. Met dit besluit worden deze lozingen gereguleerd.

Het besluit stelt uitsluitend regels met betrekking tot lozingen. Het besluit heeft dus, in tegenstelling tot het Activiteitenbesluit en Besluit landbouwactiviteiten milieubeheer, geen betrekking op andere nadelige gevolgen voor het milieu die de

activiteiten buiten inrichtingen kunnen veroorzaken. De Wm, waarop dit besluit mede is gebaseerd, kent voor inrichtingen in hoofdstuk 8 een regeling, waarbij alle nadelige gevolgen voor het milieu (waaronder bijvoorbeeld hinder, emissies naar de lucht, externe veiligheid) in samenhang worden gereguleerd door middel van vergunningen of algemene regels. Voor nadelige gevolgen van activiteiten buiten inrichtingen bevat de Wm een dergelijke integrale regeling niet. Wel bevat de Wm in hoofdstuk 10 een regeling voor lozingen van afvalwater buiten inrichtingen in rioolstelsels. Deze regeling maakt reguleren van de lozingen bij algemene maatregel van bestuur mogelijk. Diezelfde mogelijkheid biedt de Wtw en de Wbb voor lozingen buiten inrichtingen in een oppervlaktewaterlichaam en op of in de bodem. Met dit besluit wordt van deze mogelijkheden gebruik gemaakt en worden algemeen regels voor alle lozingsroutes gesteld. Op de afbakening tussen de verschillende wetten wordt in detail ingegaan in paragraaf 4 van deze toelichting.

4. Afbakening Wet milieubeheer, Waterwet en Wet bodembescherming

Dit besluit is gebaseerd op drie wetten; namelijk Wm, de Wtw en de Wbb. Deze wetten hebben mede betrekking op lozingen bij activiteiten buiten inrichtingen. De afbakening tussen de wetten met betrekking tot deze lozingen wordt hierna nader toegelicht.

Zoals in paragraaf 1 reeds is aangegeven vinden veel lozingen bij activiteiten niet rechtstreeks in het milieu plaats, maar in voorzieningen voor inzameling, transport of zuivering van afvalwater die in de meeste gevallen door de overheid worden beheerd. Die lozingen, die dus niet «direct in het milieu» plaatsvinden worden veelal met de term «indirecte lozingen» aangeduid. De indirecte lozingen vallen onder de Wm. Dit volgt uit artikel 10.30 van de Wm. Het derde lid van dat artikel biedt in samenhang met artikel 10.32 de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot die lozingen.

Een uitzondering op het voorgaande vormen indirecte lozingen die anders dan door middel van een openbaar vuilwaterriool rechtstreeks op een zuiveringstechnisch werk plaatsvinden. Die indirecte lozingen vallen niet onder de Wm, maar onder de Wtw. Dit is bepaald in artikel 6.2, tweede lid van de Wtw. Dit artikel biedt tevens de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot die lozingen.

Voor directe lozingen in een oppervlaktewaterlichaam vormt de Wtw het wettelijke kader. Dit is bepaald in artikel 6.2, eerste lid van de Wtw, welk artikel tevens de mogelijkheid biedt om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot die lozingen. De regels die in dit besluit voor het lozen in een oppervlaktewaterlichaam worden gesteld hebben overigens slechts betrekking op het lozen van stoffen (het waterkwaliteitsaspect). Het lozen van water (het waterkwantiteitsaspect) valt onder artikel 6.5 van de Wtw, en wordt niet middels dit besluit gereguleerd.

De artikelen 6, 15, 17 en 65 van de Wbb in samenhang met artikel 10.2 van de Wet milieubeheer bieden tenslotte de mogelijkheid om aan lozingen op of in de bodem bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen.

5. Opzet van het besluit

5.1 Inleiding

Onder dit besluit valt een breed scala aan lozingen die samenhangen met activiteiten die buiten inrichtingen plaatsvinden. Deze lozingen kunnen uiteenlopende gevolgen voor het milieu veroorzaken. Mede gelet daarop is het uitputtend reguleren van al deze lozingen en de daaraan gekoppelde mogelijke milieugevolgen, om daarmee op voorhand te verzekeren dat door het naleven van in dit besluit concreet uitgewerkte lozingsvoorschriften de belasting van het milieu in alle situaties voldoende wordt teruggedrongen, niet mogelijk. Om dat te waarborgen zou immers ook aan de gemiddeld genomen milieuhygiënisch minder relevante lozingen en aspecten aandacht moeten worden besteed. Ook zou expliciet moeten worden aangegeven welke handelingen, hoe theoretisch misschien

ook, zonder meer achterwege moeten blijven, om daarmee ook de handelswijze van een minder milieubewuste lozer in concrete verboden en geboden te vatten. Het mag duidelijk zijn dat een dergelijke wijze van reguleren tot een meer omvangrijk besluit zou leiden, waarin veel voorschriften zouden staan die in een gemiddelde situatie overbodig overkomen. Een dergelijke wijze van reguleren zou bovendien op gespannen voet staan met de voornemens van het kabinet om het aantal regels te beperken en meer verantwoordelijkheid te leggen bij de doelgroepen.

Daarom is ervoor gekozen om in dit besluit en de daarop gebaseerde ministeriële regeling niet voor alle potentiële milieugevolgen van lozingen voorschriften concreet uit te werken. De uitgewerkte voorschriften blijven beperkt tot de belangrijkste aspecten van milieurelevante lozingen, en hebben de vorm van doelvoorschriften, verplichte en erkende maatregelen (zie verder paragraaf 5.2). Voor de minder milieurelevante lozingsaspecten of meer theoretische handelingen is in dit besluit een zorgplichtbepaling opgenomen, die als uitgangspunt heeft dat de lozer ook bij niet concreet gereguleerde situaties de nodige aandacht aan de bescherming van het milieu dient te besteden (zie verder paragraaf 5.3).

In de praktijk kan bij bedrijfsmatige activiteiten buiten inrichtingen een veelheid aan afvalwaterstromen ontstaan, welke veelal zonder bezwaar in het vuilwaterriool mogen plaatsvinden. In het besluit zijn waar nodig voor veelvoorkomende lozingen voorschriften opgenomen. In de praktijk kunnen echter ook nog andere lozingen voorkomen. De wijze waarop met deze, in het besluit niet expliciet gereguleerde, lozingen wordt omgegaan verschilt afhankelijk van de lozingsroute.

Voor het lozen in het vuilwaterriool van dergelijke niet expliciet in het besluit genoemde lozingen is geen voorafgaande toestemming nodig. Dergelijke lozingen mogen in het vuilwaterriool dus in beginsel plaatsvinden, waarbij uiteraard voldaan moet worden aan de zorgplichtbepaling.

Bij lozingen anders dan in een vuilwaterriool (lozingen in een oppervlaktewaterlichaam, op of in de bodem, in een hemelwaterstelsel of een ontwateringstelsel) is gelet op het grotere milieuhygiënische risico voor een andere wijze van reguleren gekozen. Het besluit bepaalt, dat lozen slechts is toegestaan, indien dit voor de desbetreffende lozing expliciet is aangegeven. Het voorgaande betekent echter niet dat in het besluit niet expliciet genoemd lozen nooit toelaatbaar zou kunnen zijn. Om die reden is een bepaling opgenomen die inhoudt dat het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift dergelijk niet expliciet genoemd lozen op of in de bodem, in een hemelwaterstelsel of een ontwateringstelsel kan toestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Pas wanneer een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, mag met het lozen worden aangevangen. Aan het lozen kunnen door het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift voorschriften worden gesteld. In de artikelsgewijze toelichting op artikel 2.2 wordt op deze regeling nader ingegaan. Voor niet expliciet in hoofdstuk 3 of 4 genoemd lozen in een oppervlaktewaterlichaam blijft het vereiste van een vergunning gelden. Wel bepaalt het besluit, dat bij die vergunningen de korte procedure kan worden doorlopen, behalve in die gevallen waarin de lozing aanzienlijke gevolgen voor het milieu kan hebben. In dat geval blijven de afdelingen 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing.

5.2 De doelvoorschriften, verplichte en erkende maatregelen

In dit besluit zijn voor de meer milieurelevante lozingen en lozingsaspecten concrete voorschriften uitgewerkt. Waar mogelijk is dit gedaan in de vorm van gekwantificeerde doelvoorschriften, zoals emissiegrenswaarden. Dergelijke gekwantificeerde doelvoorschriften geven veelal eenduidig aan wat de maximaal toegestane milieubelasting als gevolg van een lozing is. Dergelijke doelvoorschriften bieden de maximale vrijheid bij de keuze van de maatregelen om aan het doelvoorschrift te voldoen.

Naast de gekwantificeerde doelvoorschriften zijn in dit besluit en de ministeriële regeling maatregelen opgenomen die met het oog op de bescherming van het milieu dusdanig van belang worden geacht, dat ze in beginsel verplicht moeten worden toegepast. Deze maatregelen worden aangeduid als *verplichte*

maatregelen. Daar waar het formuleren van een gekwantificeerd doelvoorschrift niet mogelijk is gebleken of daar waar toetsing aan een gekwantificeerd doelvoorschrift niet te allen tijde op een eenvoudige wijze mogelijk is, is veelal voor verplichte maatregelen gekozen. Indien verplichte maatregelen zijn opgenomen, biedt dit besluit wel de ruimte voor het toepassen van alternatieve, aan een verplichte maatregel gelijkwaardige maatregelen. Omdat deze gelijkwaardigheid niet op elk moment eenvoudig kan worden getoetst aan een gekwantificeerd doelvoorschrift is ervoor gekozen om in dit geval wel voorafgaande toestemming van het bevoegd gezag te vereisen, waarbij de lozer moet aantonen dat de maatregel voldoet (zie verder paragraaf 5.5).

Het besluit biedt ook de mogelijkheid om in de ministeriële regeling *erkende maatregelen* op te nemen. Dit met het oog op die lozers, die duidelijkheid over welke maatregelen genomen moeten worden verkiezen boven de keuzevrijheid die doelvoorschriften bieden. Bij doelvoorschriften kan immers uit het besluit niet worden afgelezen, welke (technische) maatregelen genomen moeten worden om aan dit besluit te voldoen. Om dit bezwaar weg te nemen kan er bij de doelvoorschriften voor gekozen worden om in de ministeriële regeling erkende maatregelen op te nemen, die gekoppeld zijn aan een gekwantificeerd doelvoorschrift. Voor opname in de ministeriële regeling is gekozen omdat het veelal gaat om maatregelen van technische aard die vrij gedetailleerd zijn. Wegens de voortdurende technische ontwikkelingen is het noodzakelijk dat deze voorschriften snel kunnen worden gewijzigd. De ministeriële regeling biedt de mogelijkheid om in het bedrijfsleven ontwikkelde alternatieven voor reeds geldende voorschriften op een vlotte en generieke wijze onder de werkingssfeer van dit besluit te brengen.

Om de flexibiliteit te waarborgen kan een lozer ook een andere maatregel treffen, die vervolgens wordt getoetst aan een gekwantificeerd doelvoorschrift. De keuze van de maatregel is een eigen verantwoordelijkheid voor de ondernemer, die voor het treffen van een dergelijke maatregel geen voorafgaande toestemming van het bevoegd gezag behoeft.

In paragraaf 5.6 wordt nader ingegaan op de hoofdlijnen van de regeling voor de verschillende categorieën lozingen buiten inrichtingen.

5.3 De zorgplichtbepaling

In dit besluit is een zorgplichtbepaling opgenomen, waarin aangegeven is dat degene die loost en weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat door die lozing nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde regels, die gevolgen beperkt voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevegd. De zorgplichtbepaling geeft vervolgens concreter aan, wat moet worden verstaan onder het voorkomen of beperken van het ontstaan van nadelige gevolgen voor het milieu. Zoals in paragraaf 3 is aangegeven betreft het daarbij niet alle milieuaspecten, maar uitsluitend milieuaspecten die direct aan het lozen zijn gerelateerd. Ook is in de zorgplichtbepaling het bevoegd gezag de mogelijkheid geboden om maatwerkvoorschriften te stellen (zie paragraaf 5.4).

Indien door het bevoegd gezag wordt geconstateerd dat met betrekking tot een milieuaspect dat niet uitputtend is geregeld het belang van de bescherming van het milieu wordt geschaad, kan direct met toepassing van de zorgplichtbepaling worden gehandhaafd of kan een maatwerkvoorschrift worden gesteld.

Direct handhavend optreden is aan de orde wanneer het belang van de bescherming van het milieu wordt geschaad als gevolg van handelen, waarbij de lozer in redelijkheid had kunnen overzien dat er sprake is van strijd met de in de zorgplichtbepaling verwoorde belangen van de bescherming van het milieu. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de lozing van (afval)stoffen op het vuilwaterriool die evident schadelijk is voor de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater, zoals (meer dan marginale hoeveelheden) motorolie, bestrijdingsmiddelen of vast afval. Het vuilwaterriool is immers, ondanks het daaraan gekoppelde zuiveringstechnisch werk, geen afvalput met een onbegrensde

verwerkingscapaciteit, en afvalstoffen die in redelijkheid daaruit weggehouden kunnen worden dienen op andere wijze te worden afgevoerd.

In gevallen waarbij de lozer in redelijkheid niet had kunnen weten dat door zijn handelen het belang van bescherming van het milieu wordt geschaad, ligt direct handhavend optreden met gebruik van de zorgplichtbepaling minder voor de hand. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn indien bij lozing van afvalwater op een openbaar riool door de geloosde hoeveelheid de capaciteit van dat riool wordt overschreden, waardoor de doelmatige werking van dat riool in gevaar komt. Omdat dit afhankelijk is van de kenmerken van het rioolstelsel en van de omvang van de overige lozingen, zal de lozer veelal niet zelf kunnen inzien dat zijn handelen tot verstoring van de doelmatige werking van het riool kan leiden. Door het stellen van een maatwerkvoorschrift kan ten aanzien van de te lozen hoeveelheid water een grens worden gesteld, die in het vervolg aan de lozer duidelijkheid biedt. Overigens is het uiteraard ook zeer wel mogelijk dat de lozer na een aanschrijving van het bevoegd gezag of naar aanleiding van overleg met het bevoegd gezag zelf vrijwillig besluit om bepaalde maatregelen te treffen, zodat het stellen van een maatwerkvoorschrift niet nodig is. Wanneer wel een maatwerkvoorschrift wordt gesteld, kan deze vervolgens op dezelfde manier gehandhaafd worden als de overige voorschriften uit dit besluit.

5.4 Maatwerkvoorschriften

Dit besluit geeft het bevoegd gezag op verschillende plaatsen de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften.

In de eerste plaats is de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften opgenomen voor die onderwerpen, waarbij in specifieke gevallen de voorschriften van dit besluit nadere invulling of aanvulling kunnen behoeven. Dit is dan steeds bij het desbetreffende voorschrift expliciet aangegeven. In een aantal gevallen is daarbij ook aangegeven dat het bevoegd gezag kan afwijken van eisen in dit besluit. Daarbij gaat het soms om een mogelijkheid om strengere voorschriften te stellen, en soms om een mogelijkheid omtheffing te verlenen van voorschriften van het besluit. Het spreekt voor zich dat het bevoegd gezag slechts maatwerkvoorschriften kan stellen binnen de in het desbetreffende voorschrift aangegeven ruimte.

In de tweede plaats is aan de zorgplichtbepaling (artikel 2.1) een bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften gekoppeld. Deze maatwerkvoorschriften kunnen zonodig worden gesteld met betrekking tot onderwerpen, waarvoor juist niet in concrete voorschriften is voorzien. Wanneer een bepaald lozingsaspect bij of krachtens dit besluit uitputtend is geregeld, is het stellen van een maatwerkvoorschrift voor dit aspect niet aan de orde. Van een uitputtende regeling is in ieder geval sprake wanneer voor een bepaald lozingsaspect concrete voorschriften zijn uitgewerkt in de vorm van kwantitatieve doelvoorschriften, dan wel wanneer is bepaald dat met betrekking tot dat aspect bij of krachtens dit besluit aangegeven middelen ter bescherming van het milieu moeten worden toegepast of als erkende maatregel kunnen worden toegepast. De lozer heeft aldus de zekerheid dat het bevoegd gezag met betrekking tot het desbetreffende aspect geen maatwerkvoorschrift op grond van de zorgplichtbepaling kan stellen. Bij concrete voorschriften is het stellen van een maatwerkvoorschrift alleen mogelijk indien het voorschrift zelf die mogelijkheid biedt. Van een uitputtende regeling is eveneens sprake, wanneer dit besluit voor een bepaald aspect weliswaar geen concrete voorschriften bevat, maar wel de mogelijkheid tot het stellen van een op het desbetreffende aspect toegesneden maatwerkvoorschrift biedt. Door deze specifieke mogelijkheid tot maatwerk, is het niet mogelijk om ten aanzien van het betreffende aspect ook nog de maatwerkvoorschriftmogelijkheid behorende bij de zorgplichtbepaling in te zetten.

Indien een aspect nog niet uitputtend is geregeld kan er een maatwerkvoorschrift worden vastgesteld. Gedacht kan daarbij worden aan een afvalwaterstroom, die wel is toegestaan, maar door lokale omstandigheden in een specifiek geval een bepaalde concentratie van een in het besluit niet begrensde stof bevat. Het gaat daarbij om maatwerkvoorschriften, die passen binnen de

verplichting van artikel 2.1. Dit betekent ook dat maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld indien de nadelige gevolgen voor het milieu niet kunnen worden voorkomen of onvoldoende worden beperkt door de naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen. Met toepassing van het maatwerkvoorschrift kan worden voorkomen dat voor de niet in dit besluit concreet uitgewerkte lozingsaspecten de belangen van de bescherming van het milieu geschaad worden. De verwachting is dat dit niet vaak aan de orde is. Wanneer immers een lozing voor een bepaald aspect in veel gevallen strijd met het belang van de bescherming van het milieu kan opleveren, mag er in beginsel van worden uitgegaan dat voor dat aspect concrete voorschriften bij of krachtens dit besluit zijn uitgewerkt.

5.5 De gelijkwaardigheidstoets

De gelijkwaardigheidstoets heeft betrekking op een alternatief voor een verplichte maatregel. De gelijkwaardigheid van het alternatief dient voorafgaand aan de toepassing getoetst te worden door het bevoegd gezag. De lozer dient bij het bevoegd gezag een verzoek in om een alternatief middel te mogen toepassen. Het bevoegd gezag beslist over de gelijkwaardigheid van het gekozen middel door middel van een besluit, waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.

5.6 Activiteitspecifieke voorschriften

De lozingen waaraan in dit besluit regels zijn gesteld kunnen worden onderverdeeld in een aantal categorieën:

- lozen vanuit activiteiten die ook binnen inrichtingen kunnen plaatsvinden;
- lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam;
- lozen dat verband houdt met infrastructurele werken;
- lozen uit voorzieningen voor het beheer van afvalwater;
- lozen vanaf vaartuigen;
- lozen in verband met waterbeheer;
- overig lozen buiten inrichtingen.

Hieronder wordt per categorie op de hoofdlijn van de regeling ingegaan.

5.6.1 Lozen vanuit activiteiten die ook bij inrichtingen plaatsvinden

In dit besluit worden regels gesteld aan een aantal lozingen die ook in inrichtingen plaatsvinden, en waarvoor aldus ook regels zijn gesteld in het Activiteitenbesluit.

Het betreft de volgende lozingen:

- lozen van grondwater bij bodemsanering en proefbronnering;
- lozen van grondwater bij ontwatering;
- lozen van afvloeiend hemelwater (niet afkomstig van wegen en overig openbaar gebied);
- lozen van huishoudelijk afvalwater;
- lozen bij wassen van motorvoertuigen;
- lozen ten gevolge van opslaan en overslaan van bulkgoederen.

De regels die aan dergelijke lozingen in dit besluit worden gesteld zijn waar mogelijk identiek aan de regels die in het Activiteitenbesluit worden gesteld. In de artikelsgewijze toelichting worden deze regels kort uiteengezet.

Met betrekking tot het lozen van grondwater bij bodemsanering en bij ontwatering worden ten opzichte van de regeling in het Activiteitenbesluit enige veranderingen doorgevoerd. De voorschriften met betrekking tot het bij bodemsanering lozen van naftaleen en PAK's zijn verruimd, omdat in de praktijk bleek dat de genoemde grenswaarden niet haalbaar waren. Met betrekking tot het lozen van grondwater bij ontwatering is in de praktijk gebleken dat de in het Activiteitenbesluit opgenomen regeling met betrekking tot lozingen in niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen en in het vuilwaterriool te beperkend was wat betreft de maximale tijdsduur en hoeveelheid, waardoor te vaak maatwerkvoorschriften moesten worden ingezet om lozingen alsnog toe te staan. De tijdsduur is daarom verlengd.

Met dit besluit worden beide aanpassingen ook in het Activiteitenbesluit doorgevoerd. In de artikelsgewijze toelichting wordt op de aanpassingen nader ingegaan.

In aanvulling op de regels voor het lozen van huishoudelijk afvalwater die ook binnen inrichtingen gelden zijn in dit besluit regels opgenomen voor het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit treinen. De regels zijn gericht op het beëindigen van het lozen van ongezuiverd afvalwater van toiletten. Het lozen van ongezuiverd toiletwater vanuit materieel dat na inwerkingtreding van dit besluit in productie wordt genomen is niet toegestaan. Dit betekent dat afvalwater ofwel moet worden opgevangen en afgevoerd, ofwel worden gezuiverd. Voor bestaande situaties is geen overgangsrecht opgenomen. De vervoerders zijn autonoom een traject gestart om de lozingen aan te pakken, gekoppeld aan renovatie van bestaand materieel. De voortgang van dit autonome traject zal regelmatig worden bezien. Mocht blijken dat de voortgang stagneert, dan zal alsnog in overgangsrecht worden voorzien.

In het Activiteitenbesluit zijn nog een aantal lozingen geregeld, die op kleine schaal ook buiten inrichtingen kunnen plaatsvinden, zoals lozingen afkomstig van bereiding van voedingsmiddelen of van koelwater. Aan het stellen van uitgewerkte voorschriften aan deze activiteiten buiten inrichtingen bestaat geen behoefte, gelet op de beperkte schaal waarop deze lozingen buiten inrichtingen plaatsvinden. Bij het lozen in het vuilwaterriool worden de lozingen getoetst aan de zorgplicht, voor lozen via andere lozingsroutes is een voorafgaande toestemming bij maatwerkvoorschrift (artikel 2.2.) of watervergunning vereist.

5.6.2 Lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten nabij een oppervlaktewaterlichaam

Bij werkzaamheden aan vaste objecten gelegen in of in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam kunnen lozingen in dat oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden. Zo kunnen bij reinigings-, conserveringswerkzaamheden en andere onderhoudswerkzaamheden aan vaste objecten zowel afvalwater als afvalstoffen (bijvoorbeeld straalmiddel, schuursel, verfresten) in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Dat geldt ook voor nieuwbouw, renovatie en sloop van vaste objecten in of in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam. Het in enige mate geraken van vaste stoffen in het oppervlaktewaterlichaam is daarbij bijna onvermijdelijk.

Voorafgaand aan dit besluit waren de reinigings- en conserveringswerkzaamheden aan vaste objecten geregeld in het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten. Met inwerkingtreding van dit besluit worden voorschriften met betrekking tot deze werkzaamheden opgenomen in zowel dit besluit als het Activiteitenbesluit.

Bij het formuleren van de voorschriften is het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten als uitgangspunt genomen. De voorschriften zijn echter gemoderniseerd. In de artikelsgewijze toelichting wordt hierop nader ingegaan.

Het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten wordt nog niet ingetrokken, omdat het nog van toepassing is wanneer werkzaamheden aan vaste objecten samenhangen met agrarische activiteiten.

Wat betreft sloop en nieuwbouw bestond voorafgaand aan dit besluit geen algemene regeling, waardoor alle lozingen in beginsel verboden waren. In de praktijk is echter een zekere mate van lozen onvermijdelijk. Daarbij gaat het vooral om het in het oppervlaktewaterlichaam geraken van stof, dat bij de werkzaamheden vrijkomt. Dit besluit heeft geen betrekking op het toepassen van steenachtige bouwstoffen bij bouwwerkzaamheden in het oppervlaktewaterlichaam. Daarop is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing.

Het op de landbodem geraken van vaste stoffen als gevolg van werkzaamheden aan vaste objecten wordt veelal niet door middel van dit besluit geregeld. Het begrip lozen in de bodem heeft in dit besluit uitsluitend betrekking op lozen van afvalwater en overige vloeistoffen. Het op of in de bodem geraken van vaste stof valt aldus alleen dan onder dit besluit, indien dit plaatsvindt in het kader

van het lozen van afvalwater of overige vloeistoffen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij gevelreiniging.

5.6.3 Afwatering van wegen en overig openbaar gebied

Deze categorie lozingen heeft betrekking op lozingen vanaf wegen (Rijkswegen, provinciale, gemeentelijke en waterschapswegen, en bijbehorende bruggen, tunnels en andere kunstwerken), pleinen, winkelstraten en overige verhardingen in het openbaar gebied. Vanuit deze verhardingen wordt voornamelijk afvloeiend hemelwater geloosd.

Het te lozen afvloeiend hemelwater zal in alle gevallen in enige mate verontreinigd zijn. Zo brengt het gebruik van de verhardingen verontreiniging met zich mee. Afvloeiend hemelwater van wegen bevat verontreinigingen afkomstig van bijvoorbeeld slijtage van autobanden en remvoeringen. Daarnaast leiden ook de toegepaste materialen veelal tot enige mate van verontreiniging, onder andere door uitloging van de daarin toegepaste stoffen. Dat geldt zowel voor de verharding, als voor bijvoorbeeld het wegmeubilair, zoals vangrails, lantarenpalen en dergelijke.

Het besluit maakt onderscheid tussen lozingen binnen de bebouwde kom en daarbuiten.

Bij afwatering van binnen de bebouwde kom gelegen wegen en overig openbaar gebied is er sprake van een grote verwevenheid met de afwatering van overige percelen. De gemeentelijke zorgplicht voor inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater speelt hier een belangrijke rol bij. In het kader van invulling van die zorgplicht en de overige gemeentelijke zorgplichten wordt een keuze gemaakt voor de wijze van rioleren van het stedelijk gebied. Deze keuze komt terug in het gemeentelijk rioleringsplan. Daarbij wordt mede een afweging van de milieugevolgen gemaakt. Dit volgt uit artikel 4.22, tweede lid, onder d van de Wm. Gelet op het voorgaande ligt het niet voor de hand om in dit besluit uitgewerkte voorschriften voor het lozen binnen de bebouwde kom op te nemen. Uiteraard geldt bij het lozen de zorgplicht.

Buiten de bebouwde kom wordt een onderscheid gemaakt tussen rijkswegen en provinciale wegen enerzijds, en waterschapswegen en gemeentelijke wegen anderzijds. Bij waterschapswegen en gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom is de verkeersintensiteit over het algemeen veel lager. Daarom zijn voor het lozen buiten de bebouwde kom in beginsel geen voorschriften opgenomen. De zorgplicht biedt het kader waaraan de lozingen getoetst worden.

Voor het buiten de bebouwde kom lozen van afvloeiend hemelwater van rijkswegen en provinciale wegen zijn wel voorschriften opgenomen. Deze houden een voorkeursvolgorde in, waarbij gecontroleerd infiltreren in de bodem (berm) de voorkeur heeft boven lozen in een oppervlaktewaterlichaam. Lozingen in gemeentelijke stelsels zijn buiten de bebouwde kom zelden mogelijk.

De voorschriften voor rijkswegen en provinciale wegen gelden alleen voor aanleg en ingrijpende wijzigingen van die wegen.

Wat betreft alle op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit reeds bestaande lozingen is er voor gekozen deze lozingen in beginsel zonder verdere uitgewerkte voorschriften toe te staan. Achtergrond van deze keuze is dat de reeds bestaande lozingen gelet op de omvang en verontreiniging ofwel niet tot onaanvaardbare situaties leiden, ofwel, daar waar dat wel het geval was, reeds maatregelen zijn toegepast om de belasting van het milieu terug te dringen. Uiteraard geldt ook voor de bestaande lozingen een zorgplicht. Daar waar toch nog onaanvaardbare situaties zouden plaatsvinden, biedt deze (en eventueel het daaraan gekoppelde maatwerk) de mogelijkheid om de lozingen aan te pakken.

Naast afvloeiend hemelwater kunnen bij afwatering van wegen nog andere afvalwaterstromen ontstaan, zoals water dat vrijkomt bij reinigen van tunnels en afvalwater uit basculekelders. Deze afvalwaterstromen zijn dermate verontreinigd, dat lozing in het vuilwaterriool de voorkeur verdient. In het besluit is daarom geen toestemming gegeven om deze stromen in het oppervlaktewater, de bodem of het hemelwaterstelsel te lozen. Artikel 2.2 of de watervergunning bieden de

mogelijkheid deze toestemming in specifieke gevallen wel te verlenen. Lozingen in het vuilwaterriool zijn toegestaan, waarbij de zorgplicht het toetsingskader vormt.

5.6.4 Lozen uit voorzieningen voor het beheer van afvalwater

Onder lozingen uit voorzieningen voor het beheer van afvalwater vallen lozingen vanuit overstorten en nooduitlaten van het openbaar vuilwaterriool, lozingen vanuit gemeentelijke hemelwaterstelsels en ontwateringstelsels en lozingen vanuit kleinschalige zuiveringsystemen, die als alternatief voor een openbaar vuilwaterriool door de gemeente of het waterschap worden beheerd.

Voorafgaand aan dit besluit waren de meeste van deze lozingen vergunningplichtig (bij lozing in het oppervlaktewater) of ontheffingsplichtig (lozen in de bodem). Alleen voor een deel van de lozingen vanuit kleinschalige zuiveringsystemen golden algemene regels.

In de praktijk werd aan de vergunningplicht voornamelijk invulling gegeven bij lozingen vanuit overstorten. Afgelopen jaren heeft met betrekking daartoe een inhaalslag plaatsgevonden en inmiddels zijn nagenoeg alle overstorten van een vergunning voorzien. De verleende vergunningen vertonen een sterke relatie met de gemeentelijke rioleringsplannen. Immers, in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan vindt ook een beoordeling van de milieugevolgen plaats. Met de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke watertaken heeft die beoordeling ook betrekking op hemelwater- en ontwateringstelsels en lozingen vanuit kleinschalige zuiveringsystemen. Gelet daarop is er voor gekozen om in de algemene regels als uitgangspunt te nemen dat lozing uit voorzieningen voor het beheer van afvalwater toegestaan is indien deze voorzieningen voorkomen op het in het gemeentelijk rioleringsplan opgenomen overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor het beheer van afvalwater en overeenkomstig het bepaalde in het gemeentelijk rioleringsplan zijn uitgevoerd en worden beheerd. In de artikelsgewijze toelichting wordt hierop nader ingegaan.

Met het door middel van algemene regels reguleren van lozingen vanuit overstorten en andere voorzieningen voor het beheer van afvalwater wordt mede invulling gegeven aan de toezegging van de Staatssecretaris van VenW aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2007-2008, 30818, nr. 24) dat de lozingen vanuit de rioolstelsels onder de algemene regels zullen worden gebracht.

Overigens vallen lozingen vanuit grotere zuiveringstechnische werken (rioolwaterzuiveringinstallaties) niet onder dit besluit, omdat dergelijke zuiveringstechnische werken een inrichting zijn in de zin van de Wm.

5.6.5 Lozen vanaf vaartuigen

Bij lozen vanaf vaartuigen worden verschillende afvalwaterstromen geloosd. Bij veel vaartuigen wordt huishoudelijk afvalwater geloosd als gevolg van verblijf van personen aan boord van het vaartuig. Afhankelijk van de functie van het vaartuig kunnen ook andere lozingen plaatsvinden, zoals lozingen bij spoelen van zeezand vanaf vaartuigen.

Lozing van huishoudelijk en ander afvalwater van de meeste vaartuigen is gereguleerd in het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart. In dit besluit zijn uitsluitend lozingen van pleziervaartuigen gereguleerd, omdat pleziervaartuigen van de werking van het Scheepsafvalstoffenbesluit zijn uitgesloten.

Dit besluit bevat wel regels voor lozingen die verband houden met verschillende werkzaamheden door en aan boord van vaartuigen: lozingen bij het spoelen van zeezand, het scheiden van zand en grind en lozingen van mosseltarra (van nature aanwezige organismen en slib, die afkomstig zijn van het kweken en verwerken van mosselen en oesters).

5.6.6 Lozen in verband met handelingen in een oppervlaktewaterlichaam

Bij werkzaamheden in oppervlaktewaterlichamen, zoals ontgravingen, baggerwerkzaamheden en andere werkzaamheden in het kader van het beheer van het oppervlaktewaterlichaam, vinden verschillende handelingen plaats, waarbij ook weer stoffen en afvalwater worden teruggevoerd in het oppervlaktewaterlichaam.

Gelet op de aard van de werkzaamheden is dit onvermijdelijk. Deze lozingen worden in zijn algemeenheid toegestaan. Uiteraard geldt voor de lozer (en dus ook de beheerder van het oppervlaktewaterlichaam) de zorgplicht. Mocht een derde belanghebbende van mening zijn dat de beheerder bij het (laten) uitvoeren van de werkzaamheden de zorgplicht onvoldoende in acht neemt dan kan hij de beheerder daarop aanspreken, en eventueel een handhavingverzoek indienen.

5.6.7 Overig lozen

Tenslotte zijn in het besluit nog verschillende lozingen, die in de praktijk regelmatig voorkomen en over het algemeen een geringe milieurelevantie hebben, toegestaan.

Bij het lozen van transportwater wordt het oppervlaktewaterlichaam met name belast door het lozen van chloride en onopgeloste stoffen. De voorschriften zijn dan ook op deze parameters gericht.

Wat het lozen bij het schoonmaken en in gebruik nemen van waterleidingen betreft volgt de opgenomen regeling de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, waardoor het lozen van schoon water in het vuilwaterriool pas is toegestaan als er geen andere lozingsopties zijn.

Tenslotte regelt het besluit ook lozingen bij gevelreiniging en graffiti verwijdering. In beginsel is het lozen bij gevelreiniging en graffiti verwijdering niet toegestaan. De stand der techniek maakt het in de meeste situaties mogelijk om gevels ook zonder het lozen van afvalwater te reinigen. Datzelfde geldt voor graffiti verwijdering. Bij een beperkt aantal technieken met geringe milieubelasting is lozen van het afvalwater op een rioelstelsel acceptabel. Het betreft bijvoorbeeld drukloze reiniging met uitsluitend water. In de ministeriele regeling zullen technieken worden opgenomen, bij toepassing waarvan op het vuilwaterriool geloosd mag worden. Lozing op een hemelwaterstelsel kan eventueel worden toegestaan via artikel 2.2.

6. Samenhang met andere beleidsterreinen

In deze paragraaf wordt de relatie met andere beleidsterreinen toegelicht.

6.1 Overige handelingen in watersystemen

Met dit besluit wordt, wat handelingen in watersystemen betreft zoals die worden onderscheiden in hoofdstuk 6 van de Wtw, slechts het lozen van stoffen gereguleerd. Er worden geen regels gesteld aan het lozen of onttrekken van water en aan het gebruik van waterstaatswerken en andere handelingen. Dergelijke regels kunnen ofwel bij amvb worden gesteld (daar waar het regels voor rijkswateren betreft, of regels voor regionale wateren, die met het oog internationale verplichtingen of bovenregionale belangen worden gesteld), ofwel bij verordening van de beheerder. De basis voor het regelen bij verordening van de beheerder biedt artikel 56 van de Waterschapswet. De bij verordening gestelde regels kunnen daarbij zowel een vergunningplicht als algemene regels inhouden. Deze regels zullen dan naast onderhavig besluit gelden. Dit is vooral van belang daar waar de regels het lozen van water betreffen. Een bij een activiteit vrijkomende afvalwaterstroom wordt daarbij als het ware gesplitst in stoffen en water, waarbij het lozen van stoffen middels dit besluit is geregeld, en het lozen van water zo nodig middels verordening van de beheerder. Wanneer in onderhavig besluit is bepaald dat lozing in een oppervlaktewaterlichaam mag plaatsvinden betreft deze toestemming uitsluitend het stoffenaspect. Niet uitgesloten is dat voor andere handelingen in het oppervlaktewaterlichaam alsnog een watervergunning vereist is, of algemene regels gelden die de mogelijkheid om te lozen verder inperken.

6.2 Gemeentelijke verordening hemelwater en grondwater

De Wtw bevat in de artikelen 3.5 en 3.6 de gemeentelijke zorgplichten voor regenwater en grondwater. Deze zorgplichten zijn geformuleerd in de Wet

verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken en uiteindelijk in de Wtw opgenomen.

Tegelijkertijd met de vastlegging van de zorgplichten is in artikel 10.32a van de Wm aan de gemeenteraad de bevoegdheid gegeven om bij verordening te bepalen dat:

- a. bij het brengen van afvloeiend hemelwater of van grondwater op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater aan de in die verordening gestelde regels moet worden voldaan, en;
- b. het brengen van afvloeiend hemelwater of van grondwater in een voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater binnen een in die verordening aangegeven termijn moet worden beëindigd.

Deze bevoegdheid biedt de gemeente de mogelijkheid om via verordening regels te stellen die nodig zijn om tot een doelmatige invulling van de aan haar toegekende zorgplicht te kunnen komen. Wanneer dergelijke regels zijn gesteld, gelden die naast de regels die in dit besluit zijn opgenomen.

6.3 Provinciale milieuverordening

Artikel 1.2 van de Wm verleent Provinciale Staten de bevoegdheid om ter bescherming van het milieu een verordening vast te stellen (de provinciale milieuverordening), die ten minste regels bevat ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden. Dergelijke regels kunnen in beginsel ook betrekking hebben op lozingen, en gelden naast dit besluit. Bij provinciale verordening kunnen ook buiten de hiervoor genoemde gebieden regels worden gesteld (waaronder regels voor lozingen), indien dat van meer dan gemeentelijk belang zou zijn.

Omdat de mogelijkheden om bij provinciale verordening regels te stellen al uit de wet volgen, zijn deze niet expliciet in de amvb vermeld.

6.4 Verhouding tot internationaal recht

Voor het reguleren van lozingen in dit besluit zijn een aantal Europese richtlijnen relevant, waarop hieronder nader wordt ingegaan.

Richtlijn nr. 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PbEG L 327) (hierna: Kaderrichtlijn water) heeft als doel de bescherming van oppervlaktewaterlichamen en grondwater. Hiertoe is in de Kaderrichtlijn water bepaald dat de lidstaten, in beginsel in het jaar 2015, bepaalde milieudoelstellingen moeten bereiken. De milieudoelstellingen van de Kaderrichtlijn water zijn samen te vatten als: goede toestand van oppervlaktewaterlichamen en grondwater, zowel chemisch als ecologisch. Deze doelstellingen zijn vastgelegd in diverse onderdelen van artikel 4 van de Kaderrichtlijn water, met bijbehorende uitzonderingsbepalingen. De ecologische doelstellingen zullen veelal geconcretiseerd worden per waterlichaam. De chemische doelstellingen worden vastgesteld in Europese of nationale regelingen.

De indeling in waterlichamen, alsmede het maatregelenpakket per stroomgebieddistrict zullen in 2009 in het Stroomgebiedbeheersplan worden vastgelegd. Mede in verband hiermee is in de Kaderrichtlijn water een aantal overgangsbepalingen opgenomen die erin voorzien dat 'oude' Europese richtlijnen inzake de bescherming van het oppervlaktewaterlichaam en grondwater voorlopig deels van kracht blijven.

Bij het formuleren van voorschriften voor lozingen is hiermee als volgt omgegaan:

- voor wat betreft lozingen van afvalstoffen, verontreinigende en schadelijke stoffen is steeds beoordeeld, in hoeverre een toegestane lozing zou kunnen leiden tot strijd met verplichtingen die uit de Kaderrichtlijn voortvloeien, en met name tot overschrijding van chemische doelstellingen of strijdigheid met het beginsel van geen achteruitgang;

- bij het formuleren van emissiegrenswaarden voor het lozen in oppervlaktewaterlichaam is voor een aantal gevallen een striktere normering opgenomen voor oppervlaktewaterlichamen die vanwege hun omvang of functie een grotere mate van bescherming behoeven. In de terminologie van dit besluit zijn dat de niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen. Dit betreft oppervlaktewaterlichamen die niet zijn aangewezen in de Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer. Die regeling bevat namelijk aanwijzing van oppervlaktewaterlichamen die met het oog op het lozen geen bijzondere bescherming behoeven.
- alleen daar waar in redelijkheid niet verwacht kan worden dat van een strijd met verplichtingen uit de Kaderrichtlijn sprake zou kunnen zijn, is het bevoegd gezag geen mogelijkheid geboden om de in het besluit opgenomen uitputtende voorschriften aan te scherpen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij lozingen in vuilwaterriolen van stoffen die in de zuiveringstechnische werken afdoende kunnen worden verwijderd, of lozingen direct in het milieu waarbij de emissienormen reeds op het niveau van streefwaarden zijn gesteld;
- in situaties waarbij het wel mogelijk wordt geacht dat de verplichtingen van de Kaderrichtlijn in specifieke gevallen tot verdergaande voorschriften zouden kunnen leiden, is het bevoegd gezag de mogelijkheid tot maatwerk geboden. Zo nodig kunnen grenzen worden gesteld aan de te lozen concentraties, of de totale hoeveelheid van de geloosde stoffen.
- voor de lozingen of aspecten van lozingen die niet uitputtend zijn geregeld vormt het maatwerkvoorschrift bij de zorgplichtbepaling de mogelijkheid om zo nodig lozingen in overeenstemming te brengen met de vereisten van de Kaderrichtlijn water.

Bovenbeschreven systematiek die gevolgd is bij beoordeling van lozingen biedt ook voldoende waarborgen om te kunnen voldoen aan de verplichtingen van:

- Richtlijn 2006/11/EG van 15 februari 2006 betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd (PbEU L 64);
- Richtlijn 1991/271/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PbEG L 135);
- richtlijnen nr. 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand (PbEU L 371) en Richtlijn 1980/68/EG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 december 1979 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging veroorzaakt door de lozing van bepaalde gevaarlijke stoffen (PbEG L 20) (hierna: Grondwaterrichtlijn);
- Richtlijn 2008/105/EG van 24 december 2008 van het Europees Parlement en de Raad inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG (PbEU L 348/84, hierna: Richtlijn prioritaire stoffen).

Daar waar Richtlijn 2006/11/EG over vergunningen spreekt worden in nationale regelgeving al geruime tijd ook algemene regels die de vergunningplicht opheffen voor implementatie van de richtlijn ingezet. Dit besluit gaat voort op deze weg. De Kaderrichtlijn water, die de genoemde richtlijn op termijn zal vervangen, biedt de mogelijkheid om met algemeen bindende regels te werken overigens expliciet. Artikel 11, derde lid, onderdeel g, van de Kaderrichtlijn water maakt het mogelijk om de vereiste voorafgaande regulering van lozingen door puntbronnen vorm te geven door middel van registratie op basis van algemeen bindende regels, waarin emissiebeheersingsmaatregelen worden voorgeschreven. In het besluit is dit voor de milieurelevante lozingen in het oppervlaktewaterlichaam uitgewerkt door middel van de meldingsplicht van artikel 1.11 en de in hoofdstuk 3 of 4 opgenomen doelvoorschriften of verplichte maatregelen.

De Grondwaterrichtlijn beoogt de verontreiniging van grondwater te verminderen. Dit wordt bewerkstelligd door harmonisatie van regelgeving van de lidstaten betreffende lozingen van bepaalde gevaarlijke stoffen in het grondwater en door totstandbrenging van een systematische controle op de grondwaterkwaliteit. De Grondwaterrichtlijn heeft tot doel verontreiniging van het

grondwater door stoffen van Lijst I en II te voorkomen en de gevolgen van bestaande verontreinigingen zoveel mogelijk te beperken of te beëindigen. Mede met het oog op de Grondwaterrichtlijn is in dit besluit een verbod opgenomen om zonder voorafgaande toestemming een directe lozing van stoffen in het grondwater te laten plaatsvinden. In de artikelsgewijze toelichting op artikel 2.2 wordt daar nader op ingegaan.

Daarnaast strekken de genoemde richtlijnen mede ter implementatie van artikel 6 van het Verdrag van Aarhus (Trb. 2001, 73), dat handelt over inspraak in besluiten over het al dan niet toestaan van specifieke activiteiten. Op grond van artikel 6 moet, als (in de nationale wetgeving) een vergunningprocedure in het leven is geroepen voor in bijlage I bij het verdrag vermelde activiteiten, voldaan zijn aan de eisen die in artikel 6 van het Verdrag ten aanzien van inspraak zijn opgenomen. Artikel 9, tweede lid, van het Verdrag koppelt vervolgens de eis van rechtsbescherming tegen besluiten over specifieke activiteiten direct aan de reikwijdte van artikel 6. In alle andere gevallen staat de tekst van het Verdrag van Aarhus niet aan een overgang naar algemene regels in de weg.

7. Terugdringen van administratieve lasten en de gevolgen voor de bestuurlijke lasten

Onder het besluit valt een breed scala aan lozingen op of in de bodem, in een oppervlaktewaterlichaam en in rioolstelsels. Deze lozingen waren tot nu toe zeer divers geregeld. Een deel van de lozingen viel onder verschillende algemene regels op basis van de Wtw, Wbb en de Wm.

Met dit besluit worden deze algemene regels bij elkaar gebracht en waar nodig gemoderniseerd. Waar mogelijk worden daarbij de administratieve en bestuurlijke lasten verlaagd.

Een belangrijk deel van de lozingen was echter niet algemeen geregeld, zodat voor het lozen een vergunning of ontheffing nodig was. Vanwege de geringe milieuhygiënische relevantie van veel van de lozingen werd de vergunning- of ontheffingprocedure echter lang niet altijd doorlopen. De administratieve en bestuurlijke lasten die daarmee gepaard zouden gaan stonden daaraan in de weg.

Met dit besluit wordt voor veel van deze lozingen de formele vergunningplicht of ontheffingplicht opgeheven. Dit brengt een daling van administratieve en bestuurlijke lasten met zich mee. Deels (daar waar de procedures in de praktijk niet worden gevolgd) is deze daling meer theoretisch. Maar ook voor die situaties heeft het besluit positieve gevolgen: de lozer krijgt duidelijkheid over de voorwaarden die voor het lozen gelden, en wanneer aan die voorwaarden wordt voldaan, is de lozing ook formeel toegestaan. Dit in tegenstelling tot de eerder voorkomende gedoogsituaties, die de lozer geen zekerheid boden omtrent de aanvaardbaarheid van zijn lozingen.

In het navolgende wordt in paragraaf 7.1. per categorie lozingen nader ingegaan op de veranderingen met betrekking tot de administratieve en bestuurlijke lasten, waarna in paragraaf 7.2 de totale effecten van dit besluit met betrekking tot administratieve en bestuurlijke lasten worden beschreven.

Het besluit is ter toetsing voorgelegd aan Actal. Actal heeft besloten geen advies over het voorstel uit te brengen

7.1. Gevolgen voor administratieve en bestuurlijke lasten per categorie lozingen

7.1.1. lozen vanuit activiteiten die ook bij inrichtingen plaatsvinden

a) lozen van grondwater bij bodemsanering en proefbronnering

Voorafgaand aan het in werking treden van dit besluit was:

- voor het lozen in een oppervlaktewaterlichaam vergunning vereist op grond van artikel 6.2 van de Wtw;
- voor het lozen in rioolstelsels golden algemene regels of was een ontheffing vereist op grond van artikel 10.63, eerste lid van de Wm;
- voor lozen in de bodem een ontheffing vereist op grond van artikel 25 van het Lozingenbesluit bodembescherming.

Doordat met dit besluit voor lozingen in de bodem en in een oppervlaktewaterlichaam in beginsel geen vergunning of ontheffing meer vereist is en het uitgangspunt wordt gehanteerd dat geen meet- en registratieverplichtingen ten behoeve van het bevoegd gezag meer gelden treedt een daling op van de administratieve lasten. Bij de bestuurlijke lasten treedt enerzijds daling van het aantal beschikkingen op, anderzijds zullen door het afzien van meet- en registratieverplichtingen voor lozers de bestuurlijke lasten met betrekking tot de handhaving in enige mate stijgen.

Het totale effect voor de administratieve en bestuurlijke lasten kan vanwege het ontbreken van betrouwbare gegevens over de aantallen lozingen niet worden gekwantificeerd. De verwachting is dat het aantal lozingen niet groot is, omdat de meeste saneringen als inrichtingen in de zin van de Wm worden gezien, en de lozingen dan onder het Activiteitenbesluit zijn geregeld. De administratieve lasten dalen in ieder geval, de bestuurlijke lasten zullen als gevolg van de twee tegengestelde effecten naar verwachting niet substantieel veranderen.

b) lozen van grondwater bij ontwatering

Voor lozingen bij ontwatering gold voorafgaand aan het in werking treden van dit besluit het volgende regime:

- voor het lozen in een oppervlaktewaterlichaam was een vergunning vereist op grond van artikel 6.2 van de Wtw;
- voor het lozen in rioolstelsels was een ontheffing vereist op grond van artikel 10.63, eerste lid van de Wm;
- lozen in de bodem was gelet op artikel 2, eerste lid onder c van het Lozingenbesluit bodembescherming onder een aantal voorwaarden toegestaan.

Met dit besluit wordt in aansluiting op het Activiteitenbesluit de vergunning- en ontheffingsplicht voor veel lozingen vervangen door algemene regels. Bij een deel van de lozingen blijft een individuele toestemming vereist, maar deze kan worden gegeven bij maatwerkvoorschrift. Dit betekent een kortere procedure, zodat de lozer eerder uitsluitel heeft over al dan niet mogen lozen.

Grotere lozingen van grondwater bij ontwatering vinden plaats bij onder andere bouwputbemalingen, aanleg van kabels en leidingen en bij funderingsherstel. Daarnaast vinden vele lozingen plaats van zeer beperkte duur (minder dan 1 dag) als gevolg van verschillende activiteiten in de (openbare) ruimte.

Er zijn geen betrouwbare gegevens beschikbaar over het landelijk aantal lozingen die bij ontwatering plaatsvinden. Dit betreft de grootste categorie directe lozingen, die in dit besluit worden geregeld. Een ruwe schatting van het aantal grotere lozingen naar aanleiding van indicatieve gegevens van grote gemeenten bedraagt enkele duizenden lozingen per jaar voor heel Nederland. Het aantal zeer korte lozingen ligt nog hoger.

Inschatting van de feitelijke daling van administratieve lasten op basis van deze gegevens is lastig, omdat in de praktijk veelal met een relatief eenvoudige aanvraag zal worden volstaan. Een schatting van de daling van de administratieve lasten voor de directe lozingen bedraagt ca 350.000€.

c) lozen van afvloeiend hemelwater

Het lozen van afvloeiend hemelwater buiten inrichtingen vindt in veel gevallen plaats door overheden, in het kader van wegbeheer, beheer van de overige openbare ruimte en in het kader van de gemeentelijke zorgplicht voor inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater. Deze lozingen zijn in het besluit in afzonderlijke paragrafen ondergebracht, waarop hieronder nader wordt ingegaan.

Naast deze lozingen vinden ook lozingen van afvloeiend hemelwater plaats vanaf verharde oppervlakken en gebouwen, die in particulier beheer zijn, maar geen inrichting in de zin van de Wm of een particulier huishouden zijn. De regelgeving die gold vóór de inwerkingtreding van dit besluit werd wat die lozingen betreft, evenals bij afwatering van infrastructurele werken (zie 7.1.2), verschillend geïnterpreteerd. De verschillende interpretaties leidden echter wat administratieve en bestuurlijke lasten tot dezelfde uitkomst: er werden geen vergunningen aangevraagd of verleend. Nu de lozingen ook onder dit besluit zonder vergunning

of ontheffing mogen plaatsvinden en ook geen melding vereist is, blijven de administratieve lasten nihil.

d) lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten nabij een oppervlaktewaterlichaam

De regels met betrekking tot het lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten nabij een oppervlaktewaterlichaam bouwen voort op regels die waren gesteld in het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten. In beginsel treden daarom geen veranderingen op in de omvang van de administratieve en bestuurlijke lasten. In de praktijk vinden naar schatting jaarlijks ongeveer vijfhonderd conserverings- en onderhoudswerkzaamheden plaats van grotere omvang. Deels gaat het om werkzaamheden die in opdracht van overheden worden uitgevoerd.

Genoemd lozingenbesluit bevatte wel een aantal regels die onvoldoende rekening hielden met de praktijk van reparatie en onderhoud van vaste objecten, waardoor een deel van de werkzaamheden niet onder het besluit viel en daardoor sprake was van vergunningplichtige situaties. Zo vinden in de praktijk ook veel kleine onderhoudswerkzaamheden plaats, zoals het monteren van verkeersborden op vaste objecten, het verven of bijwerken van een brugleuning en kleine reparaties. Bij dergelijke werkzaamheden is het in beperkte mate geraken van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam veelal niet uit te sluiten, maar indien in voldoende mate invulling wordt gegeven aan de zorgplicht, zoals bijvoorbeeld het afzuigen van het stof bij het boren, is de eventuele emissie te verwaarlozen. Onderhavig besluit maakt duidelijk dat ook dergelijke lozingen zijn toegestaan. Tot een feitelijke daling van de administratieve lasten leidt dit echter niet. In de praktijk werden dergelijke lozingen veelal al oogluikend toegestaan.

e) lozen van huishoudelijk afvalwater

Het lozen van huishoudelijk afvalwater buiten inrichtingen en huishoudens viel voorafgaand aan dit besluit al in de meeste gevallen onder algemene regels. Nieuwe lozingen van huishoudelijk afvalwater in de bodem en in een oppervlaktewaterlichaam waren voorafgaand aan dit besluit vergunning- of ontheffingsplichtig, maar worden voortaan ook algemeen geregeld. Het betreft naar schatting ca vijftig vergunningen per jaar, hetgeen overeenkomt met een reductie van de administratieve lasten van ca 300.000€. Voor de bestaande lozingen verandert wat administratieve lasten betreft in beginsel niets.

f) overige lozingen vanuit activiteiten die ook bij inrichtingen plaatsvinden (lozen bij wassen van motorvoertuigen en lozen ten gevolge van opslaan en overslaan van bulkgoederen en stukgoederen).

Deze lozingen komen in de praktijk maar sporadisch voor. Dit heeft er mede mee te maken, dat de activiteiten waar het om gaat veelal door andere besluiten worden gereguleerd. Zo wordt uitwendig wassen van motorvoertuigen of binnen inrichtingen uitgevoerd, of bij particuliere huishoudens. Het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer of het Besluit lozing afvalwater huishoudens zijn dan van toepassing. Lozingen bij op en overslag buiten inrichtingen vinden deels plaats in samenhang met agrarische activiteiten, maar in dat geval is niet dit besluit van toepassing, maar het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij en het Lozingenbesluit bodembescherming. Waar wel lozingen plaatsvinden die onder dit besluit vallen is geen individuele toestemming meer voor deze lozingen (enkele tientallen per jaar) vereist en dalen de administratieve lasten met ca 150.000€.

7.1.2. Afwatering van infrastructurele werken

De voorschriften in paragraaf 4.1 betreffen de afwatering van openbaar gebied (Rijkswegen, provinciale wegen, waterschapswegen en gemeentelijke wegen, en overig gemeentelijk openbaar gebied). Er zijn dus geen consequenties voor de administratieve lasten, maar alleen voor de bestuurlijke lasten.

Wat betreft toepassing van het wettelijke kader werd in het verleden met deze lozingen verschillend omgegaan.

Bij directe lozingen gold formeel wel het vereiste van een vergunning of een ontheffing, maar in de praktijk werd meestal zonder een dergelijke toestemming geloosd. Soms werd betoogd dat de lozingen niet onder de lozingsregelgeving vallen, omdat het zou gaan om "niet of nauwelijks verontreinigd hemelwater". In

andere gevallen werd onderkend dat er wel sprake was van verontreiniging, maar werd niet overgegaan tot het verlenen van de naar aanleiding van die conclusie formeel vereiste vergunningen en ontheffingen, vanwege de daarmee samenhangende bestuurlijke lasten.

Met dit besluit worden de directe lozingen onder algemene regels gebracht, zodat in het vervolg geen vergunningen of ontheffingen voor deze lozingen nodig zijn.

Hiermee dalen de theoretische bestuurlijke lasten substantieel, maar zal de werkelijke daling van de bestuurlijke lasten veel lager zijn. Een schatting van de werkelijke daling is niet te geven omdat gegevens over de aantallen wel verleende vergunningen of ontheffingen ontbreken. Bij lozingen in rioolstelsels verandert wat bestuurlijke lasten betreft niets. Er golden algemene regels, en deze blijven ook gelden.

7.1.3. Lozen uit voorzieningen voor het beheer van afvalwater

Voorzieningen voor het beheer van afvalwater zijn in verreweg de meeste gevallen in beheer bij een overheid. Dit volgt uit de begripsomschrijving van die voorzieningen. Ook hier is dus alleen sprake van bestuurlijke lasten.

Voorafgaand aan dit besluit waren de meeste van deze lozingen vergunningplichtig (bij lozing in het oppervlaktewater) of ontheffingsplichtig (lozen in de bodem). Alleen voor een deel van de lozingen vanuit kleinschalige zuiveringsystemen golden algemene regels.

In de praktijk werd aan de vergunningplicht voornamelijk invulling gegeven bij lozingen vanuit overstorten. Afgelopen jaren heeft met betrekking daartoe een inhaalslag plaatsgevonden en inmiddels zijn nagenoeg alle overstorten van een vergunning voorzien. De verleende vergunningen vertonen een sterke relatie met de gemeentelijke rioleringsplannen. Deze rioleringsplannen worden regelmatig herzien, wat strikt genomen ook tot aanpassing van de vergunningen zou moeten leiden, met bijbehorende bestuurlijke lasten. Na inwerkingtreding van onderhavig besluit is een dergelijke aanpassing niet meer nodig, omdat de voorschriften van het besluit zelf al voorzien in een aansluiting op het actuele gemeentelijke rioleringsplan.

In Nederland zijn ongeveer 13.000 overstorten. Het aantal vergunningen is echter substantieel lager, omdat veelal meerdere overstorten in een vergunning worden geregeld. Nu algemene regels zijn opgesteld, is aanpassing van de vergunningen niet meer nodig, en dalen de lasten voor de betrokken overheden (gemeente als aanvrager van de vergunning, waterbeheerder als bevoegd gezag).

7.1.4 Lozen vanaf vaartuigen

Wat lozen vanaf vaartuigen betreft is in dit besluit de regeling voor het lozen van afvalwater vanaf pleziervaartuigen opgenomen. Het lozingsverbod voor toiletwater geldt sinds per 1-1-2009 en was eerder geregeld in het Uitvoeringsbesluit artikel 1, derde lid van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Dit besluit brengt geen verandering van administratieve lasten met zich mee.

7.1.5 Lozen in verband met handelingen in een oppervlaktewaterlichaam

Dit betreft vooral handelingen, die door of in opdracht van de waterbeheerder worden uitgevoerd. Alleen voor baggeractiviteiten wordt nog een melding en vereist en als het baggeractiviteiten betreft in een gebied waar de kwaliteit van de waterbodem de interventiewaarden overschrijdt tevens een werkplan. Een planning van werkzaamheden en een werkplan worden voor ieder werk opgesteld, zodat de bestuurlijke lasten gekoppeld aan de verplichting deze aan het bevoegd gezag toe te zenden betrekkelijk gering zijn.

7.1.6 Overige lozen

Onder de categorie overige lozingen vallen vooral lozingen met een geringe milieurelevantie, waarvoor voorafgaand aan dit besluit wel formeel een vergunning of ontheffing met bijbehorende administratieve en bestuurlijke lasten vereist was, maar waarbij de vergunning- of ontheffingprocedure in de praktijk zelden werd doorlopen. De feitelijke administratieve en bestuurlijke lasten veranderen dus in beginsel niet.

Enige daling zal wel optreden bij lozen van transportwater van zand, omdat daar in de praktijk soms wel tot vergunningverlening werd overgegaan. Omdat

geen gegevens beschikbaar zijn over de aantallen vergunningen kan deze daling echter niet worden gekwantificeerd.

7.2 Totale effecten van het besluit m.b.t. administratieve en bestuurlijke lasten

Met dit besluit worden lozingen van afvalwater buiten inrichtingen door middel van algemene regels gereguleerd, dit in tegenstelling tot de situatie voorafgaand aan dit besluit, waarbij vaak sprake was van een individuele vergunning- of ontheffingplicht. Dit gold zowel voor lozingen die door burgers en bedrijven worden uitgevoerd, als voor lozingen door overheden, in het kader van wegbeheer, waterbeheer en de uitvoering van zorgplichten voor omgaan met afvalwater, hemelwater en grondwater. Met het vervangen van de vergunningen en ontheffingen dalen zowel de administratieve als bestuurlijke lasten.

De werkelijke daling daarvan is lager dan de daling die aan de hand van het aantal voorkomende lozingen theoretisch zou kunnen worden berekend. Dit omdat in de praktijk niet tot het verlenen van de formeel vereiste vergunningen en ontheffingen werd overgegaan vanwege de geringe milieurelevantie van de lozingen in verhouding tot de administratieve en bestuurlijke lasten bij volledige naleving van de regelgeving.

Omdat veelal betrouwbare gegevens ontbreken over zowel de aantallen lozingen als de aantallen situaties waarin wel de formele vergunning- of ontheffingsprocedure werd gevolgd, kan de feitelijke daling van administratieve lasten voor bedrijven en de bestuurlijke lasten voor de overheden niet worden gekwantificeerd, anders dan dat de reductie van de administratieve lasten voor directe lozingen in een oppervlaktewaterlichaam ten minste 800.000€ bedraagt.

8. Bedrijfs- en milieueffecten

Wat betreft de bedrijfs- en milieueffecten kunnen de regels die in dit besluit aan lozingen worden gesteld in grote lijnen worden onderverdeeld in twee categorieën:

1) regels voor lozingen die in dit besluit zijn ondergebracht in verband met het vergroten van de toegankelijkheid van regelgeving of vanwege beperking van de administratieve en bestuurlijke lasten. In de omvang en wijze van het lozen treedt in beginsel geen verandering op en vanuit het oogpunt van de bescherming van het milieu worden geen nieuwe inhoudelijke voorwaarden aan het lozen gesteld.

Onder deze categorie vallen ondermeer de volgende lozingen:

- lozingen van afvloeiend hemelwater en van grondwater in oppervlaktewater, bodem en rioolstelsels die geen vuilwaterriool zijn;
- lozingen in verband met ontwatering van het openbaar gebied;
- lozingen vanuit rioolstelsels;
- lozingen bij omvangrijke onderhoudswerkzaamheden aan vaste objecten;
- lozingen van huishoudelijk afvalwater vanuit bebouwing;
- lozingen van de pleziervaart.

Doordat bij deze lozingen in z'n algemeenheid geen verandering plaatsvindt met betrekking tot het lozen is er ook geen sprake van verandering van milieubeschermingsniveau en veranderen de nalevingskosten ook niet. Wel is er voor vele lozingen sprake van vermindering van de administratieve en bestuurlijke lasten door de overgang van de vergunningplicht naar de algemene regels.

2) regels voor lozingen, die afwijken van de regels die voorafgaand aan dit besluit werden gesteld.

Onder deze categorie vallen zowel situaties waarbij geheel nieuwe regels gelden, als situaties waarbij er ten opzichte van het verleden een accentverschuiving plaatsvindt.

Wat het laatste betreft gaat het met name over lozingen van zogenaamd "dun water" in het vuilwaterriool. Met de term "dun water lozingen" worden in de praktijk lozingen aangeduid van relatief schoon water, waarbij er wel sprake is van enige verontreiniging, maar waarbij behandeling van het afvalwater in een rioolwaterzuiveringsinstallatie met het oog op de doelmatig beheer van afvalwater niet de voorkeur verdient.

Het gaat bijvoorbeeld om:

- gezuiverd grondwater bij bodemsanering;
- afvloeiend hemelwater van licht verontreinigde oppervlakken;
- grondwater bij ontwatering.

De voorafgaand aan dit besluit geldende regelgeving was niet zodanig opgezet, dat daarmee lozing van dun water op het vuilwaterriool werd ontmoedigd. Met onderhavig besluit komt daar verandering in. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, die per 1 januari 2008 in artikel 10.29a van de Wm is opgenomen, wordt lozing van "dun water" op het vuilwaterriool pas toegestaan, wanneer redelijkerwijs geen andere lozingsoptie aanwezig is. Deze lijn geldt voor lozingen van langere duur of voor lozingen van grotere omvang.

Met de voorgestelde regels wordt de bescherming van de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater beter gewaarborgd dan voorheen, en wordt ook een bijdrage geleverd aan het streven om zoet water waar mogelijk lokaal in het milieu te bergen.

Voor lozingen die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit reeds plaatsvonden is waar nodig overgangsrecht opgenomen.

Geheel nieuwe regels zijn in dit besluit opgenomen voor lozingen vanuit treintoiletten. Deze leiden er toe dat voor nieuwe treinstellen het afvalwater vanuit toiletten niet direct mag worden geloosd, maar ofwel een zuivering moet ondergaan, ofwel moet worden opgevangen en afgevoerd.

9. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Bij de totstandkoming van dit besluit is veel aandacht besteed aan verbetering van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Kenmerkend voor de voorafgaand aan dit besluit geldende regelgeving was dat deze onvoldoende aansloot bij de uitvoeringspraktijk. Milieuhygiënisch niet bijzonder bezwaarlijke lozingen waren veelal onderworpen aan formele vergunning- of ontheffingsplicht. Waar wel algemene regels golden, waren deze soms te rigide, waardoor voor milieuhygiënisch nauwelijks relevante lozingen te strenge voorschriften werden gesteld. Dat ondermijnde het draagvlak voor de regelgeving.

Om de bij de formele vergunning- of ontheffingsplicht behorende administratieve en bestuurlijke lasten te beperken werd daarbij soms onderscheid gemaakt tussen al dan niet verontreinigd water. Zo was de lozing van niet verontreinigd afvloeiend hemelwater en van niet verontreinigd grondwater in beginsel toegestaan, doch voor verontreinigd hemelwater en grondwater was een individuele toestemming vereist. Onduidelijk was echter wat onder 'niet verontreinigd' moest worden verstaan. Strikt genomen bevat elk geloosd hemelwater en grondwater enige mate van verontreiniging. Het milieuhygiënisch effect van die verontreiniging is echter veelal dusdanig beperkt, dat zowel door bevoegde instanties als burgers de voor de individuele toestemming benodigde procedure niet werd gevolgd. Dat maakte handhaving problematisch. Daarom is in het besluit afgestapt van het onderscheid 'verontreinigd' en 'niet verontreinigd'. In plaats daarvan zijn voor alle hemelwater en grondwaterlozingen algemene regels opgesteld die in de overgrote meerderheid van de situaties afdoende bescherming bieden. Waar toch nog incidenteel verdergaande bescherming van het milieu nodig is, kan deze door middel van maatwerk worden gewaarborgd.

Wat betreft de te rigide gebleken voorschriften zijn in het besluit mogelijkheden ingebouwd om de voorschriften af te stemmen op de specifieke situatie. Zo bevatte het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater geen mogelijkheid om bij het reguleren van kleine huishoudelijke lozingen van een veel kleinere omvang dan een lozing vanuit een particulier huishouden rekening te houden met de omvang en plaats van de lozing, en de eisen daarop af te stemmen. Door de bevoegde instanties werd als oplossing voor die tekortkomingen soms besloten om de lozing, hoewel in strijd met de destijds bestaande regelgeving, oogluikend toe te staan. Vanuit het oogpunt van handhaving is dat ongewenst. Naar aanleiding van de geconstateerde knelpunten is in dit besluit de mogelijkheid opgenomen om bij lozing rekening te houden met de specifieke situatie.

Naast deze specifiek voor dit besluit doorgevoerde vernieuwing zijn ook een aantal veranderingen doorgevoerd, die uit de modernisering van algemene regels voortvloeien, en in alle algemene regels voor lozingen worden doorgevoerd.

Meer uniformiteit

De handhaafbaarheid wordt door dit besluit eenvoudiger, omdat meer lozingen onder een uniform systeem van algemene regels vallen. Hierdoor wordt voorkomen dat verschillende lozers voor dezelfde activiteiten met verschillende voorschriften worden geconfronteerd, zonder dat daarvoor objectieve redenen zijn aan te geven.

Nadere regels bij ministeriële regeling

Het doel van de mogelijkheid om bij een aantal categorieën lozingen bij ministeriële regeling regels te stellen is om een lijst van middelvoorschriften te geven, waarmee de ondernemer aan de in het besluit opgenomen doelvoorschriften kan voldoen.

Door deze wijze van regulering kunnen innovatiemogelijkheden snel en eenduidig door werken in (nieuwe) voorschriften. Gezien de voortdurende technische ontwikkelingen is dit gewenst. Naar verwachting zal deze wijze van regulering bijdragen aan verbetering van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Vervallen meldingsplicht

De overstap van (formeel) vergunningplichtige of ontheffingsplichtige situaties naar algemene regels maakt het mogelijk om per categorie lozingen te bezien, of een meldingsplicht moet worden ingevoerd. Voor een deel van de lozingen is besloten geen meldingsplicht op te nemen. Het betreft lozingen waarbij de meldingsplicht voor het bevoegd gezag feitelijk geen informatie oplevert, die relevant is voor de handhaving. Zo zal bij elk gebouw en elk verhard oppervlak afstromend hemelwater worden geloosd. Het heeft weinig zin om degene die loost een dergelijk gegeven via een afzonderlijke melding aan het bevoegd gezag te laten weten. In de meeste gevallen zal het bevoegd gezag al op een andere wijze op de hoogte zijn van het feit dat een nieuw gebouw of een nieuwe verharding wordt gerealiseerd. Ook wanneer niet gemeld hoeft te worden blijft de mogelijkheid om met betrekking tot de lozing handhavend te kunnen optreden uiteraard bestaan, omdat de inhoudelijke regels van dit besluit van toepassing zijn, ongeacht de meldingsplicht.

Gelijkwaardige maatregelen

Het besluit bevat de mogelijkheid om daar waar een middelvoorschrift is opgenomen gelijkwaardige maatregelen toe te passen. Deze mogelijkheid is ook uit het oogpunt van handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid een verbetering. Deze mogelijkheid was niet in alle voorafgaand aan dit besluit geldende algemene regels opgenomen. Waar een algemeen geformuleerd voorschrift in een specifiek geval onredelijk uitpakte en binnen de regelgeving geen mogelijkheid was om deze te nuanceren, kon dat leiden tot het ontstaan van gedoogsituaties.

De formulering in dit besluit biedt ruimte om gelijkwaardige maatregelen, waaronder bijvoorbeeld gelijkwaardige werkwijzen, toe te staan. Hierdoor wordt voorkomen dat de lozer in het kader van de handhaving aangesproken wordt op het niet naleven van een bepaald voorschrift, terwijl gelijkwaardige maatregelen worden toegepast om het milieu adequaat te beschermen.

Het toepassen van laatstbedoelde voorzieningen moet door het bevoegd gezag vooraf worden getoetst, waardoor bij handhaving geen onduidelijkheid meer bestaat over de vraag welke voorziening toegepast moet worden.

10. Reacties naar aanleiding van de inspraakprocedure

pm

11. Notificatie

pm

ARTIKELSGEWIJS

HOOFDSTUK 1   ALGEMEEN

AFDELING 1.1   BEGRIPSBEPALINGEN, REIKWIJDTE EN PROCEDURELE BEPALINGEN

Artikel 1.1

Het lozen

In de omschrijving van het begrip lozen worden de verschillende mogelijkheden genoemd om zich van afvalwater of andere afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen te ontdoen. In de verschillende wetten, waarop dit besluit is gebaseerd, is het lozen op verschillende manieren omschreven. Zo heeft de Wtw het over "het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam" en het "brengen van water of stoffen op een zuiveringstechnisch werk", terwijl de Wm de omschrijving "het brengen van afvalwater of andere afvalstoffen" hanteert voor het lozen in verschillende rioolstelsels. Deze verschillende termen komen ook terug in de begripsomschrijving van lozen.

Bij de eerste twee lozingsroutes, namelijk het direct brengen in het oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem, vindt de lozing (al dan niet na zuivering) rechtstreeks in het milieu plaats. Het begrip oppervlaktewaterlichaam is omschreven in de Wtw als "samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna".

Bij de overige lozingsroutes opgenomen in de begripsomschrijving van lozen wordt geloosd in een voorziening die voor het beheer (zoals inzameling, transport, nuttige toepassing of verwijdering) van afvalwater of andere afvalstoffen is bestemd en wordt het afvalwater vervolgens door de beheerder van die voorziening, al dan niet na behandeling, in het milieu gebracht.

Daarbij kan het gaan om verschillende voorzieningen:

1. Een openbaar hemelwaterstelsel.

De begripsomschrijving daarvan is in artikel 1.1 van de Wm opgenomen, en luidt: "voorziening voor de inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, in beheer bij een gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast". Daarbij kan het gaan om een zelfstandig hemelwaterriool of het hemelwatergedeelte van een verbeterd gescheiden stelsel. Het kan ook gaan om een bovengrondse voorziening voor afvoer en in het milieu terugbrengen van afvloeiend hemelwater, zoals de zogenaamde wadi's. Indien afvloeiend hemelwater wordt ingezameld en getransporteerd door middel van een voorziening, die tevens bestemd is voor inzameling en transport van huishoudelijk afvalwater is er geen sprake van een openbaar hemelwaterstelsel, maar van een openbaar vuilwaterriool. Door de vermenging is het relatief schone afvloeiend hemelwater immers verontreinigd geraakt en moet het verder als vuilwater worden behandeld.

2. Een openbaar ontwateringsstelsel.

De begripsomschrijving daarvan is in artikel 1.1 van de Wm opgenomen, en luidt: "voorziening voor de inzameling en verdere verwerking van grondwater, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, in beheer bij een gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast". Een dergelijke voorziening kan in de praktijk worden gecombineerd met een voorziening voor het beheer van afvloeiend hemelwater. Gelet op de in de Wm gehanteerde begripsomschrijvingen is bij een dergelijke gecombineerde voorziening zowel sprake van een openbaar hemelwaterriool als een openbaar ontwateringsstelsel.

3. Een openbaar vuilwaterriool, beheerd door of namens de gemeente.

De begripsomschrijving daarvan is in artikel 1.1 van de Wm opgenomen, en luidt: "voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, in

beheer bij een gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast". Met een openbaar vuilwaterriool wordt stedelijk afvalwater ingezameld en naar een zuiveringstechnisch werk getransporteerd. Daarbij kan het zowel gaan om de klassieke grootschalige rioolstelsels, waarmee omvangrijke woongebieden worden gerioleerd, als om kleinschalige voorzieningen, waardoor bijvoorbeeld in het buitengebied het afvalwater van slechts een beperkt aantal lozers naar een kleinschalig zuiveringstechnisch werk wordt getransporteerd. Uit de begripsomschrijvingen van openbaar vuilwaterriool en stedelijk afvalwater in de Wm volgt dat van een openbaar vuilwaterriool slechts sprake is als daardoor huishoudelijk afvalwater wordt ingezameld en getransporteerd, al dan niet in combinatie met ander afvalwater. Dat is in overeenstemming met de primaire functie van het openbaar vuilwaterriool, namelijk transport van bezinkbare en biologisch afbreekbare stoffen naar zuiveringsinstallaties die primair voor verwijdering van die stoffen zijn ontworpen.

4. Een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater. De term "voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater" wordt in de Wm en de Wtw gebruikt voor stelsels waarmee afvalwater wordt ingezameld en getransporteerd. Een aantal stelsels – het openbaar hemelwaterstelsel, openbaar ontwateringsstelsel en openbaar vuilwaterriool – kennen een eigen begripsomschrijving. Alle overige stelsels worden met de term "andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater" aangeduid. Onder die restcategorie vallen enerzijds stelsels die van overheidswege worden beheerd, maar bestemd zijn voor ander afvalwater dan stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of overtollig grondwater. Anderzijds vallen daaronder stelsels die niet door of namens de overheid worden beheerd, maar bijvoorbeeld door een stichting die een terrein beheert waar afvalwater vrijkomt. Veelal zal afvalwater uit dergelijke stelsels uiteindelijk alsnog op een overheidsvoorziening worden geloosd. Onder de term "voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater" worden uitsluitend (riool)stelsels verstaan. Onder dit begrip vallen aldus niet andere voorzieningen waarin afvalwater kan worden getransporteerd, zoals tankauto's en containers.

5. Een zuiveringstechnisch werk.

De begripsomschrijving daarvan is in artikel 1.1 van de Wtw opgenomen, en luidt: "werk voor het zuiveren van stedelijk afvalwater, in exploitatie bij een waterschap of gemeente, dan wel een rechtspersoon die door het bestuur van een waterschap met de zuivering van stedelijk afvalwater is belast, met inbegrip van het bij dat werk behorende werk voor het transport van stedelijk afvalwater." Onder zuiveringstechnisch werk worden zowel verstaan de grootschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties als kleinschalige door de overheid beheerde zuiveringstechnische werken die in het buitengebied om redenen van doelmatigheid worden toegepast als alternatief voor aansluiting op het openbaar vuilwaterriool waarmee de bebouwde kom is gerioleerd.

De begripsomschrijving van lozen zondert bij het lozen op een zuiveringstechnisch werk (onderdeel g) het lozen door middel van een openbaar vuilwaterriool uit. Dit is gedaan in navolging van artikel 6.2, tweede lid van de Wtw. Alle overige lozingen door middel van een werk op een zuiveringstechnisch werk vallen wel over dit onderdeel van de begripsomschrijving van lozen. Het kan daarbij zowel gaan om een directe aansluiting vanuit een activiteit op een zuiveringstechnisch werk, als ook om lozing van een rioolstelsel, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool. Het brengen van afvalwater of afvalstoffen met een tankauto op een zuiveringstechnisch werk valt niet onder de begripsomschrijving en daarmee ook niet onder het besluit.

Voor het reguleren van het lozen in voorzieningen voor het beheer van afvalwater is van belang, of het in de voorzieningen geloosde afvalwater voordat het in het milieu wordt gebracht wordt gezuiverd in een werk, dat (mede) voor het zuiveren van stedelijk afvalwater is bedoeld. Dit zal meestal een zuiveringstechnisch werk zijn (een rioolwaterzuiveringsinstallatie van het waterschap), maar het kan ook een zuiveringsvoorziening zijn die blijkens een vergunning als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid van de Wtw, mede voor het zuiveren van stedelijk afvalwater is bedoeld (zoals een industriële zuivering, welke qua prestaties niet verschilt van prestaties van een zuiveringstechnisch werk, en waarin naast het bedrijfsafvalwater ook stedelijk afvalwater van derden wordt gezuiverd). Indien wel sprake is van een dergelijke zuivering, dan verschillen de eisen voor het lozen in de voorziening voor

het beheer van afvalwater voor verschillende parameters van eisen die worden gesteld wanneer het lozen vanuit de voorziening rechtstreeks, dus zonder een verdere zuivering in het milieu plaatsvindt. Om een onderscheid te maken wordt in dit besluit de omschrijving "vuilwaterriool" gebruikt. Met vuilwaterriool worden alle voorzieningen aangeduid, waaruit het afvalwater voorafgaand aan lozen in het milieu wordt gezuiverd conform de eisen die aan zuivering van stedelijk afvalwater worden gesteld. Hieronder vallen naast een openbaar vuilwaterriool ook:

- a. een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater die uitkomt op een zuiveringstechnisch werk, of op een zuiveringsvoorziening die blijkt een vergunning als bedoeld in artikel 6.2, eerste lid van de Wtw, voor het zuiveren van stedelijk afvalwater is bestemd.
- b. een werk, niet zijnde een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, aangesloten op een zuiveringstechnisch werk.

Maatwerkvoorschrift

Met de term maatwerkvoorschrift worden in dit besluit voorschriften aangeduid als bedoeld in de artikelen 10.32 van de Wm, 6.6, tweede lid van de Wtw, en 17, tweede lid, van de Wbb. Het kan daarbij zowel gaan om nadere voorschriften als in een voorkomend geval om afwijkende voorschriften.

De maatwerkvoorschriften kunnen twee verschijningsvormen hebben, namelijk een beschikking waarbij het bevoegd gezag aanvullende eisen stelt (onderdeel a) dan wel een ontheffing waarbij het bevoegd gezag de daarbij aangewezen bepalingen niet van toepassing verklaart al dan niet onder het stellen van beperkingen of voorwaarden (onderdeel b).

Uit de aard van de bepaling waarin de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is opgenomen wordt duidelijk welke verschijningsvorm het maatwerkvoorschrift in het desbetreffende geval heeft.

Het stellen van aanvullende eisen kan ook inhouden dat er bij maatwerkvoorschrift een nadere invulling wordt gegeven aan een bepaling. Dat is het geval in artikel 2.1, derde lid, waardoor bij maatwerkvoorschrift nadere invulling kan worden gegeven aan de zorgplicht.

Een voorbeeld van een maatwerkvoorschrift als bedoeld in onderdeel b van de begripsomschrijving vormt het maatwerkvoorschrift op grond van het tweede lid van artikel 2.2. In dat artikellid is opgenomen dat het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift kan bepalen dat het eerste lid van dat artikel niet van toepassing is en dat lozen op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater niet zijnde een vuilwaterriool is toegestaan indien het belang van de bescherming van het milieu zich gelet op de samenstelling, hoeveelheid en eigenschappen van het afvalwater daartegen niet verzet.

Artikel 1.2

Zoals in paragraaf 2 van deze toelichting reeds is aangegeven wordt een deel van de lozingen buiten inrichtingen door andere besluiten gereguleerd, of blijft voor deze lozingen het vereiste van een individuele vergunning of ontheffing nodig. In dit artikel wordt afbakening met deze lozingen geregeld.

In het eerste lid wordt de afbakening geregeld met lozen buiten inrichtingen waarop andere besluiten betrekking hebben.

Het Besluit bodemkwaliteit voorziet in algemene regels voor de toepassing van bouwstoffen, grond en baggerspecie. Bepaalde toepassingen van bouwstoffen, grond of baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam vallen niet onder dat besluit. Voor dergelijke toepassingen dient de vergunningplicht op grond van het eerste lid van artikel 6.2, onderdeel a, van de Wtw onverkort te blijven bestaan. Om deze reden zijn alle toepassingen van bouwstoffen, grond en baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam uitgezonderd van de werkingssfeer van het onderhavige besluit. Indien een toepassing van bouwstoffen, grond of baggerspecie in oppervlaktewaterlichaam niet door middel van het Besluit bodemkwaliteit geregeld wordt, is niet het onderhavige besluit, maar het eerste lid van artikel 6.2, onderdeel a, van de Wtw van toepassing.

Een vergelijkbare afstemmingsbepaling geldt voor het lozen ten gevolge van agrarische activiteiten, als bedoeld in het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij dan wel van activiteiten die daarmee verband houden. Artikel 2, eerste

lid, onderdeel a en c tot en met m van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij noemt activiteiten waarvoor de vergunningplicht op grond van het eerste lid, onderdeel a, van artikel 6.2 van de Wtw blijft gelden. Het onderhavige besluit brengt daarin geen verandering.

Onderhavig besluit is ook niet van toepassing op lozen waarvoor regels zijn gesteld bij het Besluit lozing afvalwater huishoudens en het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart.

Het tweede lid bepaalt dat het besluit ook niet van toepassing is op lozen in een oppervlaktewaterlichaam dat niet in de hoofdstukken 3 of 4 is toegestaan. Dat lozen blijft vergunningplichtig op grond van artikel 6.2, eerste lid, onderdeel a van de Wtw.

Artikel 1.3

Op grond van artikel 6.14 Wtw geldt de verplichting tot het volgen van de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht en de procedure van afdeling 13.2 Wet milieubeheer voor elke vergunning tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders is bepaald. Om te voorkomen dat deze relatief zware procedure voor eenvoudige lozingen, zoals die veelal buiten inrichtingen plaatsvinden, gevolgd moet worden, bepaalt artikel 1.3 dat dit alleen het geval is wanneer er bij het lozen sprake kan zijn van aanzienlijke gevolgen voor het milieu. In alle andere gevallen geldt een 'lichte' vergunningprocedure. Dat wil zeggen dat voor het lozen van stoffen waarvoor geen algemene regels zijn gesteld in de hoofdstukken 3 en 4 van dit besluit en dat naar verwachting geen aanzienlijke gevolgen voor het milieu teweeg brengt een korte vergunningprocedure wordt gevolgd.

Artikel 1.4

In het artikel wordt voor de verschillende lozingsroutes aangegeven wie bevoegd gezag is.

Aan het brengen van afvalwater en andere afvalstoffen in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater worden in dit besluit regels gesteld op grond van artikel 10.32 van de Wm. Artikel 1.1 van de Wm omschrijft bevoegd gezag als: "bestuursorgaan dat bevoegd is tot het geven van een beschikking of het nemen van een ander besluit". Bij toepassing van algemene regels heeft het geven van een beschikking of het nemen van een ander besluit met name betrekking op het stellen van maatwerkvoorschriften. Artikel 10.32 van de Wm, zoals dat zal luiden na inwerkingtreding van de Wijziging van diverse wetten op de beleidsterreinen van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in verband met het herstellen van wetstechnische gebreken en leemten, alsmede aanbrenging van andere wijzigingen van ondergeschikte aard (Tweede Kamer, 2008-2009, 31750, nr. 2), verklaart artikel 8.42 van de Wm van overeenkomstige toepassing op een algemene maatregel van bestuur waarin regels worden gesteld aan het lozen. Het eerste lid van artikel 8.42 van de Wm geeft aan, dat bij de algemene maatregel van bestuur waarmee regels aan het lozen worden gesteld, tevens de bestuursorganen worden aangegeven, die bevoegd zijn maatwerkvoorschriften te stellen. In het eerste lid van artikel 1.4 van dit besluit worden burgemeester en wethouders als dat bestuursorgaan aangegeven. Zij zijn dus bevoegd gezag voor het brengen van afvalwater en andere afvalstoffen in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, anders dan vanuit een inrichting.

Aan het lozen op of in de bodem worden in dit besluit regels gesteld op grond van artikel 6 van de Wbb. Artikel 17, tweede lid en artikel 65, eerste lid van de Wbb geven aan dat bij de algemene maatregel van bestuur waarmee regels aan het lozen worden gesteld, tevens de bestuursorganen worden aangegeven, die bevoegd zijn maatwerkvoorschriften (nadere eisen of ontheffingen) te stellen. In het tweede lid van artikel 1.4 van dit besluit worden gedeputeerde staten van de provincie waar het lozen in de bodem plaatsvindt aangegeven als bevoegd gezag, indien dat lozen geheel of gedeeltelijk plaatsvindt op een diepte van meer dan 10 meter beneden het maaiveld. Het derde lid geeft aan dat burgemeester en

wethouders van de gemeente waar het lozen plaatsvindt bevoegd gezag zijn voor overige lozingen op of in de bodem.

Aan het lozen in een oppervlaktewaterlichaam en op een zuiveringstechnisch werk worden in dit besluit regels gesteld op grond van artikel 6.2 van de Wtw. Artikel 6.6, tweede lid geeft aan dat bij de algemene maatregel van bestuur waarmee regels aan het lozen worden gesteld, tevens het bestuursorgaan wordt aangewezen, dat bevoegd is maatwerkvoorschriften te stellen. Artikel 6.7 bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur tevens de verplichting kan worden opgelegd om handelingen te melden aan een daarbij aangewezen bestuursorgaan. Gelet op artikel 6.1, eerste lid, van de Wtw kan van de daar gegeven omschrijving van bevoegd gezag –'tot verlening van een watervergunning bevoegd bestuursorgaan, in voorkomend geval met toepassing van artikel 6.15,'- worden afgeweken. In het vierde en vijfde lid wordt daarom aangegeven dat voor de toepassing van dit besluit de Minister van Verkeer en Waterstaat, dan wel het bestuur van het betrokken waterschap bevoegd gezag is.

Artikel 1.5

Ten behoeve van het vrij verkeer van goederen en diensten binnen de Europese Unie regelt dit artikel de wederzijdse erkenning van goederen die elders op rechtmatige wijze zijn vervaardigd en in de handel gebracht, en de wederzijdse erkenning van keuringsverklaringen en beroepseisen.

Artikel 1.6

In dit artikel worden de verboden om zonder vergunning of ontheffing te lozen voor de met dit besluit gereguleerde lozingen opgeheven.

Voor lozingen die onder de Wm vallen gebeurt dit in het eerste lid door de verboden, bedoeld in artikel 10.2, eerste lid en artikel 10.30, eerste lid op te heffen.

Voor lozingen die onder de Wtw vallen gebeurt dit in het tweede lid door de verboden, bedoeld in artikel 6.2, eerste en tweede lid op te heffen.

Het opheffen van de verboden geldt vanzelfsprekend alleen voor lozingen die onder dit besluit vallen, en niet voor de overige lozingen buiten inrichtingen, waarop dit besluit gelet op artikel 1.2 niet van toepassing is.

Artikel 1.7

Eerste lid

Artikel 10.32 van de Wm, zoals dat zal luiden na inwerkingtreding van de Wijziging van diverse wetten op de beleidsterreinen van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in verband met het herstellen van wetstechnische gebreken en leemten, alsmede aanbrenging van andere wijzigingen van ondergeschikte aard (Tweede Kamer, 2008-2009, 31750, nr. 2), artikel 6 van de Wbb en artikel 6.6 van de Wtw maken het mogelijk om op het niveau van een ministeriële regeling regels te stellen. Het voordeel hiervan is dat, gelet op de korte proceduretijd, veel sneller wijzigingen kunnen worden doorgevoerd dan in het geval van een algemene maatregel van bestuur. In de ministeriële regeling zal het merendeel van de middelvoorschriften worden opgenomen. Juist met betrekking tot de middelvoorschriften bestaat de behoefte aan het snel doorvoeren van wijzigingen, bijvoorbeeld wanneer door innovatie nieuwe technieken beschikbaar komen, die als erkende maatregelen kunnen dienen.

Tweede lid

Artikel 10.32 van de Wm, artikel 17 van de Wbb en artikel 6.6 van de Wtw bieden tevens de grondslag om in de regeling het bevoegd gezag de mogelijkheid te geven maatwerkvoorschriften te stellen met betrekking tot de in de regeling opgenomen voorschriften. Het gaat hierbij om de mogelijkheid maatwerkvoorschriften te stellen met betrekking tot de in de ministeriële regeling opgenomen technische voorschriften. Ook hierbij zullen in het overgrote deel van

de gevallen de algemene regels voldoende zijn. Maar ook hier kunnen zich bijzondere situaties voordoen waarin dat niet het geval is. Wanneer zo'n situatie zich kan voordoen kan in de ministeriële regeling de bevoegdheid worden opgenomen om bij maatwerkvoorschrift aanvullende voorschriften te stellen dan wel om bij maatwerkvoorschrift een voorschrift niet van toepassing te verklaren (onthefving te verlenen).

Derde lid

In dit besluit en in de regeling wordt op verschillende plekken verwezen naar niet-publiekrechtelijke regelingen, zoals en NEN-normen. Dergelijke normen blijken in de praktijk geregeld te worden aangepast. Voorheen werd in een besluit bepaald welke uitgave van toepassing was. Dit had tot gevolg dat de verwijzing in die besluiten geregeld moesten worden aangepast. In dit artikel wordt het mogelijk gemaakt om bij ministeriële regeling aan te geven welke uitgave van dergelijke niet-publiekrechtelijke normen van toepassing is. Zodoende kunnen veranderingen van normen sneller worden doorgevoerd en wordt voorkomen dat verwezen wordt naar vervallen normen.

Artikel 1.8

In dit artikel is het zogenaamde gelijkwaardigheidsbeginsel neergelegd. Het gelijkwaardigheidsbeginsel houdt in dat de lozer andere, gelijkwaardige maatregelen kan treffen dan de in het besluit of de ministeriële regeling opgenomen verplichte maatregelen. Degene die een andere maatregel wil toepassen, dient dit tijdig te melden aan het bevoegd gezag, onder overlegging van de benodigde gegevens waaruit de gelijkwaardigheid van de maatregel blijkt. Daardoor hebben zowel het bevoegd gezag als de ondernemer tijd voor een verantwoorde afweging en voor het maken van een keuze van een andere maatregel. Het bevoegd gezag besluit naar aanleiding van de overlegde gegevens of het bedrijf een andere maatregel mag toepassen. Als criterium voor toestemming geldt dat met de andere maatregel een ten minste gelijkwaardig niveau van bescherming van het milieu wordt gerealiseerd.

Artikel 1.9

Dit artikel bepaalt dat van de beschikking waarbij het maatwerkvoorschrift wordt gesteld, wordt kennisgegeven in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen. De reden hiervoor ligt in het belang van derdebelanghebbenden om bezwaar te kunnen maken tegen een dergelijke beschikking. Om bezwaar te kunnen maken, is bovenal van belang dat kennis kan worden genomen van de beschikking.

Artikel 1.10

In dit artikel is voor de lozer de verplichting opgenomen om informatie met betrekking tot stoffen en preparaten te verstrekken die het bevoegd gezag redelijkerwijs nodig heeft voor het stellen van maatwerkvoorschriften. Daarbij gaat het niet alleen om informatie over stoffen en preparaten die bij de activiteit waarvan het lozen het gevolg is aanwezig zijn, maar ook om informatie over stoffen die worden geëmitteerd naar het milieu. De lozer verstrekt het bevoegd gezag op diens verzoek in elk geval informatie over de stofnaam, de gevaarsaspecten en risico's van de stoffen voor mens en milieu, alsmede de maatregelen die de lozer neemt om deze risico's zo veel mogelijk te beperken. Het is niet de bedoeling dat deze gegevens standaard bij de melding worden gevoegd.

De mogelijkheid voor het bevoegd gezag om de bovengenoemde informatie op te vragen bij de lozer is met name van belang in die situaties waarin de lozing het milieu verontreinigt of gezondheidsklachten of overlast bij omwonenden veroorzaakt.

In het kader van het toezicht op de naleving van het besluit kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht gegevens worden gevraagd.

Artikel 1.11*Eerste lid*

De melding dient om het bevoegd gezag op de hoogte te stellen van de voorgenomen lozing. De melding zorgt voor bekendheid van gegevens van de lozer bij het bevoegd gezag met het oog op handhaving (controlefunctie). Op de melding volgt geen besluit. Het niet doen van een melding is strafbaar op basis van de Wet op de economische delicten.

Tweede lid

Veranderingen van de lozing worden overeenkomstig het eerste lid gemeld. Dit geldt niet wanneer er door de verandering geen afwijking ontstaat ten aanzien van een bij een eerdere melding verstrekte gegevens en op grond van de artikelen 1.12 tot en met 1.18 geen andere gegevens zouden moeten worden verstrekt.

Derde lid

Bij de melding worden naast de gegevens over degene die loost ook gegevens over de aard en de omvang van het lozen verstrekt, alsmede gegevens over het tijdstip waarop het lozen zal aanvangen en de duur van het lozen. Bij het beschrijven van aard van het lozen wordt aangegeven wat de belangrijkste kernelementen van de activiteit zijn, waarvan het lozen het gevolg is. De gegevens over de indeling en de uitvoering van de activiteit kunnen worden verstrekt door het aanleveren van een plattegrond. De situatieschets heeft een schaal van ten minste 1:10.000 en is voorzien van een noordpijl. Op de situatieschets dienen ook de lozingspunten, en indien aan de orde de ligging van de terreinriolering te worden aangegeven.

Vierde lid

Als een melding bij een bestuursorgaan wordt gedaan dat niet bevoegd is, geldt de doorzendplicht van artikel 2:3, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht.

Op grond van dat artikel is een bestuursorgaan verplicht geschriften tot behandeling waarvan kennelijk een ander bestuursorgaan bevoegd is, onverwijld door te zenden naar dat orgaan, onder gelijktijdige mededeling daarvan aan de afzender. Mocht de lozer de melding per abuis naar het verkeerde bestuursorgaan zenden dan is dat bestuursorgaan verplicht deze melding door te zenden naar het bevoegd gezag.

Het is ook mogelijk dat bij een activiteit verschillende lozingen plaatsvinden, waarvoor verschillende bestuursorganen bevoegd gezag zijn. In het vierde lid van artikel 1.11 wordt bepaald, dat indien een bestuursorgaan een melding ontvangt waarvoor een ander bestuursorgaan mede bevoegd gezag is, hij een kopie van de melding aan het ander bevoegd gezag doorstuurt. De melding geldt als mede bij dat andere bevoegd gezag te zijn gedaan. De lozer kan later niet worden verweten, dat hij geen melding heeft gedaan.

Artikelen 1.12 tot en met 1.18

Bij een aantal onder dit besluit gereguleerde lozingen is het gewenst dat het bevoegd gezag tevens over een aantal specifieke gegevens met betrekking tot die lozingen beschikt. In deze artikelen is voor lozingen:

- vanuit een bodemsanering of een proefbronnering,
  - van grondwater bij ontwatering;
  - van huishoudelijk afvalwater;
  - ten gevolge van reinigingswerkzaamheden, conserveringswerkzaamheden of onderhoudswerkzaamheden aan vaste objecten;
  - ten gevolge van sloop-, renovatie- of nieuwbouwwerkzaamheden aan vaste objecten;
  - van afvloeiend hemelwater van rijkswegen en provinciale wegen; en
  - ten gevolge van ontgravingen of baggerwerkzaamheden
- bepaald, welke gegevens tevens bij een melding als bedoeld in artikel 1.11 aan het bevoegd gezag moeten worden gemeld.

Met betrekking tot de bescherming van de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater (onderdeel f) is er in navolging van de voorafgaand aan dit besluit geldende regels voor lozingen in rioolstelsels ook in het onderhavige besluit van afgezien om ten aanzien van een aantal parameters doelvoorschriften te stellen die op de totale lozing betrekking hebben, zoals de temperatuur, zuurgraad en sulfaatconcentratie. Voor deze aspecten van het lozen van afvalwater zijn dus in het besluit geen concrete voorschriften uitgewerkt, waardoor de lozing getoetst wordt aan de zorgplichtbepaling.

Bij het lozen in rioolstelsels kunnen nadelige gevolgen voor het milieu optreden indien afvalwater wordt geloosd:

- met een temperatuur die hoger is dan 30°C;
- waarvan de zuurgraad, uitgedrukt in waterstofionenexponent (pH), lager dan 6,5 of hoger dan 10 is;
- waarvan de sulfaatconcentratie hoger is dan 300 milligram per liter (mg/l);
- dat brand- of explosiegevaar kan veroorzaken, of
- dat door een beerput, rotingsput of septictank is geleid.

Bij het opnemen van voorschriften voor lozen op de riolering in de Wm is er in 1996 voor gekozen om deze parameters niet als doelvoorschriften op te nemen. Dit omdat in de praktijk situaties kunnen voorkomen waarbij de duur of de omvang van de lozing zo beperkt is dat van een belemmering van de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater of nadelige gevolgen voor het oppervlaktewaterlichaam geen sprake is, ook niet wanneer bedrijfsafvalwater met een of meer van de genoemde kenmerken in een riolering wordt gebracht. Een voorbehandeling van het bedrijfsafvalwater zou in die situaties buitenproportioneel zijn. Deze keuze is in dit besluit overgenomen. Het verdient uiteraard wel aanbeveling om indien een bedrijf afvalwater wil lozen waarbij van bovengenoemde parameters afgeweken wordt, hierover overleg met het bevoegd gezag te hebben, om zeker te zijn dat het belang van de bescherming van het milieu niet wordt geschaad. Indien in een specifiek geval behoefte zou bestaan om met betrekking tot bovenbedoelde parameters een grens vast te leggen, kan daartoe een maatwerkvoorschrift op grond van het derde lid worden gesteld.

Derde lid

In dit lid is voor het bevoegd gezag de mogelijkheid opgenomen om met betrekking tot het eerste lid maatwerkvoorschriften te stellen. Het gaat hierbij om een invulling van de zorgplicht in specifieke gevallen. In plaats van direct te handhaven op de zorgplicht kan het in specifieke situaties eerder aangewezen zijn dat het bevoegd gezag duidelijk maakt op welke wijze invulling moet worden gegeven aan de zorgplicht in die situatie. Dit schept duidelijkheid voor de lozer en kan voorkomen dat handhavend optreden achteraf noodzakelijk is (zie ook paragraaf 5.3 en 5.4 van het algemeen deel van deze toelichting).

Indien een aspect al uitputtend is geregeld in het besluit, is het niet mogelijk om nog maatwerkvoorschriften te stellen. Van een uitputtende regeling is in ieder geval sprake wanneer voor een bepaald aspect concrete voorschriften zijn uitgewerkt in de vorm van kwantitatieve doelvoorschriften, dan wel wanneer is bepaald dat met betrekking tot dat aspect bij of krachtens dit besluit aangegeven middelen ter bescherming van het milieu moeten worden toegepast of als erkende maatregel kunnen worden toegepast. Zo is bijvoorbeeld bij een het lozen van afvalwater afkomstig van het wassen van motorvoertuigen bepaald dat afvalwater met minder dan 20 milligram per liter aan olie op een vuilwaterriool kan worden geloosd. Het bevoegd gezag kan dan niet op grond van de zorgplichtbepaling de ondernemer er op aanspreken, dat een nog lager gehalte moet worden bereikt. Ook het stellen van een maatwerkvoorschrift met die strekking is niet mogelijk. Mocht in het afvalwater van de desbetreffende activiteiten naast olie nog een andere verontreinigende stof aanwezig zijn, waarvoor geen doelvoorschrift is opgenomen, dan kan voor die stof wel bij maatwerkvoorschrift een grenswaarde worden gesteld, indien dat met het oog op de bescherming van het milieu noodzakelijk is. Immers, omdat voor die andere stof in het besluit geen grenswaarde is opgenomen, is het lozen daarvan niet uitputtend geregeld.

De lozer heeft zo de zekerheid dat het bevoegd gezag met betrekking tot een uitputtend geregeld aspect de zorgplichtbepaling niet toe kan passen en dus ook niet kan overgaan tot het stellen van een aan de zorgplichtbepaling gekoppeld maatwerkvoorschrift. Bij concrete voorschriften is het stellen van een

maatwerkvoorschrift alleen mogelijk indien het concrete voorschrift zelf die mogelijkheid biedt. Van een uitputtende regeling is eveneens sprake, wanneer dit besluit voor een bepaald aspect weliswaar geen concrete voorschriften bevat, maar wel de mogelijkheid tot het stellen van een op het desbetreffende aspect toegesneden maatwerkvoorschrift biedt. Door deze specifieke mogelijkheid tot maatwerk, is het niet mogelijk om ten aanzien van het betreffende aspect ook nog de maatwerkvoorschrift behorende bij de zorgplichtbepaling in te zetten.

Indien een aspect nog niet uitputtend is geregeld kan er een maatwerkvoorschrift worden vastgesteld. Het gaat daarbij om maatwerkvoorschriften die passen binnen de verplichting van het eerste lid; dit betekent ook dat maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld indien de nadelige gevolgen voor het milieu niet kunnen worden voorkomen of onvoldoende worden beperkt door de naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde voorschriften. De maatwerkvoorschriften die op grond van dit lid worden gesteld mogen niet afwijken van bepalingen van dit besluit.

Een maatwerkvoorschrift betreffende lozingen kan, indien hierover geen concrete voorschriften in het besluit zijn uitgewerkt overigens ook betrekking hebben op de hoeveelheid afvalwater. Maatwerkvoorschriften kunnen zo nodig gebruikt worden om de hoeveelheid afvalwater te reguleren daar waar het geloosde volume afvalwater de doelmatige werking van het openbaar riool of de zuiveringstechnische werken belemmert. In paragraaf 4 is reeds aangegeven dat bij direct lozen in een oppervlaktewaterlichaam het kwantiteitsaspect niet onder het besluit valt. Ten aanzien van dat aspect is het stellen van maatwerkvoorschriften daarom niet mogelijk.

Ten slotte kan de mogelijkheid om een maatwerkvoorschrift te stellen ook betrekking hebben op de plaats van het lozingspunt. Vooral bij lozingen van afvalwater in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem kan de plaats van de lozing mede bepalend zijn voor de milieuhygiënische gevolgen. Bij het stellen van een maatwerkvoorschrift dient op grond van de Algemene wet bestuursrecht (met name artikel 3:4) de redelijkheid, alsmede proportionaliteit in acht te worden genomen. Ten aanzien van de plaats van het lozen brengt dit bijvoorbeeld met zich mee dat het maatwerkvoorschrift er niet toe mag leiden dat het afvalwater over grote afstand dient te worden getransporteerd.

Met nadruk zij gesteld dat daar waar wel in concrete voorschriften is voorzien, de zorgplichtbepaling en de bevoegdheid om op grond van die bepaling maatwerkvoorschriften te stellen niet aan de orde is.

Artikel 2.2

Bij het lozen op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater die geen vuilwaterriool is, is in het eerste lid bepaald dat het lozen slechts is toegestaan, indien dit bij of krachtens de hoofdstukken 3 of 4 expliciet is bepaald. In paragraaf 5.1 van het algemeen deel van deze toelichting is de keuze voor deze wijze van reguleren toegelicht.

Tevens bepaalt het eerste lid, dat indien sprake is van direct lozen in het grondwater de lozing in beginsel niet is toegestaan. Deze regeling is ontleend aan artikel 11, derde lid, onderdeel j, van richtlijn 2000/60/EG van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (de Kaderrichtlijn Water) waarin is bepaald dat lidstaten in maatregelenprogramma's een verbod op een rechtstreekse lozing van verontreinigende stoffen in het grondwater moeten opnemen. Een directe lozing in het grondwater is in artikel 2 van de richtlijn omschreven als lozing van verontreinigende stoffen in het grondwater zonder doorsijpeling door bodem of ondergrond. Overeenkomstig de verplichting van de richtlijn bevat het tweede lid van dit artikel een verbod voor een dergelijke lozing in het grondwater.

Het voorgaande betekent echter niet dat vanuit de gereguleerde activiteiten in de andere gevallen lozen nooit toelaatbaar zou kunnen zijn. Om die reden is in het tweede lid een bepaling opgenomen die inhoudt dat het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift lozen kan toestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Pas wanneer een dergelijk

maatwerkvoorschrift is gesteld, mag met het lozen worden aangevangen. Aan het lozen kunnen op grond van het derde lid door het bevoegd gezag bij het maatwerkvoorschrift voorschriften worden gesteld. Het bovengenoemde artikel 11, derde lid, van de Kaderrichtlijn Water biedt aan de lidstaten de mogelijkheid om in een aantal in dat artikel genoemde gevallen een rechtstreekse lozing in het grondwater toe te staan. Een dergelijke toestemming kan ook bij maatwerkvoorschrift op grond van het derde lid worden verleend.

In het vierde lid is bepaald dat het verbod om in de bodem te lozen niet geldt indien aan het lozen voorschriften zijn gesteld in een vergunning op grond van artikel 6.4 van de Wtw. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij koude warmte opslag in de bodem, waarbij grondwater wordt onttrokken en, nadat daaraan warmte is toegevoegd of onttrokken, weer in de bodem wordt gebracht. Artikel 6.22 van de Wtw maakt in die gevallen het stellen van eisen met het oog op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater mogelijk.

Het vijfde lid bepaalt dat wanneer in een specifiek geval het bevoegd gezag, al dan niet op verzoek van de lozer voornemens zou zijn om bij maatwerkvoorschrift een lozing toe te staan die tot substantiële gevolgen voor het milieu zou kunnen leiden, maar vanuit het oogpunt van de bescherming van het milieu door het bevoegd gezag wel toelaatbaar wordt geacht, het bevoegd gezag bij de voorbereiding van het maatwerkvoorschrift op grond van het vijfde lid de openbare voorbereidingsprocedure dient toe te passen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verplichtingen van het verdrag van Verdrag van Aarhus met betrekking tot de inspraak en rechtsbescherming.

Artikel 2.3

De voorwaarden die in dit besluit aan het lozen worden gesteld gaan er veelal van uit dat verschillende afvalwaterstromen gescheiden worden gehouden en gescheiden worden behandeld. Dit kan in de praktijk een probleem met zich mee brengen daar waar een aantal activiteiten zo met elkaar is verweven, dat het niet doelmatig is het afvalwater daarvan te scheiden en (waar nodig) afzonderlijk te behandelen. Het kan dan efficiënter zijn de stromen gecombineerd te behandelen. Dit kan aan de orde zijn zowel in bestaande situaties (daar waar afvalwaterstromen zijn samengevoegd met het oog op een efficiënte afvoer of behandeling van de stromen) als in nieuwe situaties.

Dit artikel biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om aan het lozen van dergelijk gemengd afvalwater voorwaarden te stellen. Gelet op de vermenging van de afvalwaterstromen kunnen deze voorwaarden afwijken van voorwaarden die aan de afzonderlijke stromen in het besluit worden gesteld.

Voorwaarde is wel, dat het belang van de bescherming van het milieu zich niet tegen een gecombineerde behandeling van de afvalwaterstromen verzet. De samenvoeging van de stromen moet dus niet te koste gaan van het niveau van milieubescherming. Daarvan zou bijvoorbeeld sprake kunnen zijn, wanneer door samenvoeging een geconcentreerde stroom zodanig zou worden verdund, dat het zuiveringsrendement van de gezamenlijke zuivering lager zou zijn dan bij afzonderlijke zuivering van de stromen.

Artikel 2.4

In dit artikel is aangegeven aan welke voorwaarden een emissiemeting moet voldoen indien deze wordt uitgevoerd ter controle van de naleving van emissie-eisen.

In het eerste lid is per parameter de bepalingsmethode vastgelegd. In het tweede lid van dit artikel is een norm opgenomen voor de monsternamen en voor de conservering van dat monster. Gezien het feit dat de emissiegrenswaarden die gesteld zijn bij de lozingsactiviteiten betrekking hebben op afvalwater en op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd mag worden en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse. Deze voorwaarden moet in acht worden genomen bij het volgen van de norm voor de monsternamen, de conservering daarvan en de bepalingsmethode.

Op grond van het derde lid kan een gelijkwaardige bepalingsmethode worden toegepast; in dat geval is het aan het bevoegd gezag om aan te tonen dat de bepalingsmethode gelijkwaardig is.

Artikel 3.1

In dit artikel worden regels gesteld aan het lozen van grondwater dat vrijkomt bij bodemsaneringen en proefbronneringen buiten inrichtingen. Een bodemsanering zal in de praktijk veelal een zelfstandige inrichting zijn of binnen een inrichting worden uitgevoerd. Dit besluit is dan niet van toepassing, voor het lozen gelden dan de voorschriften in het Activiteitenbesluit. Een bodemsanering die niet binnen een inrichting plaatsvindt zal over het algemeen niet als een zelfstandige inrichting worden beschouwd, indien deze korter dan zes maanden duurt. De termijn van zes maanden wordt veelal aangehouden om te bepalen of een activiteit met het oog op het tijdelijk karakter daarvan wel of niet als inrichting wordt aangemerkt. De voorschriften van dit besluit zijn daarom voornamelijk van toepassing op kortdurende saneringen die buiten een inrichting plaatsvinden.

De voorschriften voor het lozen die in dit besluit worden gesteld zijn vrijwel identiek aan de voorschriften in het Activiteitenbesluit. Zoals in de toelichting van het Activiteitenbesluit reeds is aangegeven, is bij het opstellen van de voorschriften voor lozingen van afvalwater uitgegaan van de CIW-nota 'Vrijkomend grondwater bij bodemsaneringen'. Bij bodemsaneringen komt naast vervuilde grond vaak verontreinigd grondwater vrij. De meest voorkomende verontreinigingen in het grondwater zijn benzeen, toluen, ethylbenzeen en xyleen (BTEX), vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen (VOCI), minerale olie, en in mindere mate ook PAK's en zware metalen. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Daarbij worden verschillende zuiveringstechnieken toegepast. Een veel toegepaste grondwaterzuiveringstechniek is een striptoren met nabehandeling van de lucht door middel van actieve koolfiltratie. Naast striptorens worden (waterzijdige) actiefkoolfiltratie, biologische technieken (biofilm en bioreactor), oliescheiders en coagulatie/flocculatietechnieken regelmatig toegepast. De technieken worden vrijwel altijd in combinatie gebruikt. Het afvalwater wordt vervolgens afhankelijk van de locatie, hoeveelheid en samenstelling van het afvalwater in het oppervlaktewaterlichaam, de bodem of in een rioelstelsel geloosd. Voor lozingen via al deze lozingsroutes zijn in dit besluit regels opgenomen.

In het navolgende wordt kort ingegaan op de regels die bij de verschillende lozingsroutes gelden.

Lozen in oppervlaktewaterlichaam

Voor lozingen in oppervlaktewaterlichaam zijn in het tweede en het derde lid verschillende lozingseisen geformuleerd voor aangewezen en niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De lozingseisen voor aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn afgeleid van de toepassing van beste beschikbare technieken. Voor niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn soms aanvullende maatregelen nodig om een significante verslechtering van de waterkwaliteit te voorkomen. In die gevallen zullen bij lozing strengere lozingseisen nodig zijn, hetgeen tot hogere kosten kan leiden. Deze hogere kosten zijn te rechtvaardigen omdat anders een significante verslechtering van de waterkwaliteit optreedt. De in het besluit opgenomen lozingseisen zijn zodanig gekozen, dat deze voor de desbetreffende categorie oppervlaktewaterlichamen (wel of geen bijzondere bescherming) te allen tijde een adequate bescherming waarborgen. Afhankelijk van de specifieke situatie zijn echter soms ruimere lozingseisen mogelijk. Het bevoegd gezag heeft daarom in het zevende lid, onder a en b de mogelijkheid om, al dan niet op aanvraag van de lozer, bij maatwerkvoorschrift ruimere lozingseisen te stellen.

Voor naftaleen en PAK's geldt een afwijkende regeling. Ten opzichte van het Activiteitenbesluit zoals dat gold voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit zijn minder strenge lozingseisen opgenomen voor het lozen van naftaleen en PAK's in zowel aangewezen als niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De waarden die in het Activiteitenbesluit waren opgenomen bleken in de praktijk veelal niet haalbaar. Daardoor zou voor elk lozen in een oppervlaktewaterlichaam van gezuiverd grondwater dat naftaleen of PAK's bevat een maatwerkvoorschrift moeten worden gesteld. Daarmee zou het streven om bij de kortdurende lozingen

van bodemsaneringen individuele beschikkingen te vervangen door algemene regels teniet worden gedaan. De emissiewaarde voor PAK's is daarom gesteld op 1 microgram per liter (was 0,003 in aangewezen oppervlaktewaterlichamen en 0,0003 in niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen), de emissiewaarde voor naftaleen op 0,2 microgram per liter (was 0,1 in aangewezen oppervlaktewaterlichamen en 0,01 in niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen). Het bevoegd gezag heeft in het zevende lid, onder c de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift zo nodig strengere lozingseisen voor naftaleen en PAK's vast te stellen.

Lozen in de bodem

Ook bij lozing in de bodem (vierde lid) is er voor gekozen doelvoorschriften op te nemen die te allen tijde een adequate bescherming van de bodem waarborgen. Gekozen is daarom voor lozingseisen op het niveau van de streefwaarden in de circulaire bodemsanering 2009. Evenals bij lozen in het oppervlaktewaterlichaam heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift ruimere lozingseisen te stellen (zevende lid, onder b).

Lozen in rioolstelsels

Voor lozen in rioolstelsels die niet op een zuiveringstechnisch werk uitkomen, maar rechtstreeks op het oppervlaktewaterlichaam of in de bodem (zoals hemelwaterstelsels en drainagelstelsels) gelden dezelfde voorschriften als bij lozen in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam.

Indien het rioolstelsel waarop geloosd wordt direct loost op een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam heeft het bevoegd gezag op grond van het zevende lid, onderdeel d, de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift de lozingseisen van tabel 3.1a aan te scherpen in het belang van de bescherming van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam.

Het lozen van al dan niet gezuiverd grondwater in een vuilwaterriool en vervolgens behandelen daarvan in een zuiveringstechnisch werk (een rioolwaterzuiveringsinstallatie) heeft een aantal nadelen. In geval van lozing van vluchtige stoffen zal een groot deel van deze stoffen reeds tijdens het transport in een vuilwaterriool naar de lucht worden geëmitteerd, zodat van zuivering van deze stoffen in de rioolzuiveringsinstallatie nauwelijks sprake zal zijn. Het lozen van bodemsaneringwater op het vuilwaterriool kan daarnaast leiden tot een toename van de overstorten door overbelasting van het rioolstelsel. Ook heeft lozing van dergelijk "dun water" (water met weinig verontreinigingen) een nadelig effect op de werking van de rioolzuiveringsinstallatie. In beginsel is een lozing van bij reiniging van grond en grondwater vrijkomend afvalwater op het vuilwaterriool milieuhygiënisch geen voor de hand liggende optie. In aan aantal situaties kan het echter de enige of de meest doelmatige optie zijn, vanwege onder meer:

- te grote afstand tot oppervlaktewaterlichaam of schoonwaterriool, zodat daarop niet geloosd kan worden;
- een te hoge grondwaterstand waardoor bodemlozing niet mogelijk is;
- een beperkte tijdsduur van de lozing, of beperkte vracht aan verontreiniging, waardoor de kosten voor vergaande zuivering niet in verhouding staan tot de milieuwinst die daarmee kan worden bereikt;
- het feit dat voor de in het grondwater aanwezige verontreinigingen de restverontreiniging niet met gangbare technieken kan worden beperkt tot de concentratie-eisen die gelden voor lozing in oppervlaktewaterlichaam en in de bodem. Dit kan zich vooral voordoen bij metalen en bij naftaleen en overige PAK's.

In het eerdergenoemde CIW-rapport is per te lozen stof een afwegingsmodel ontwikkeld waarmee met name gebaseerd op kosteneffectiviteit, kan worden bepaald in welke situaties lozing op het vuilwaterriool de meest aangewezen route kan zijn.

Gelet op het voorgaande is er in het vijfde lid voor gekozen om eventuele lozing in een vuilwaterriool aan een voorafgaande toetsing door het bevoegd gezag te onderwerpen. Indien lozen op oppervlaktewater, op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, niet zijnde een vuilwaterriool, redelijkerwijs niet mogelijk is, bepaalt het zesde lid, onder b dat bij maatwerkvoorschrift kan worden toegestaan om wel op het vuilwaterriool te lozen. De lozer kan het bevoegd gezag verzoeken om een dergelijk maatwerkvoorschrift

te stellen. In dit maatwerkvoorschrift worden tevens de lozingseisen ten aanzien van verontreinigingen gesteld, waarbij BBT het uitgangspunt dient te zijn, en kunnen bovendien voorschriften ten aanzien van het te lozen debiet worden gesteld.

Voor het te lozen debiet (de per tijdseenheid geloosde hoeveelheid afvalwater) zijn in dit besluit voor de verschillende lozingsroutes geen uitgewerkte eisen opgenomen. Gezien de omvang die deze lozingen soms kunnen hebben kan het debiet in bepaalde gevallen wel een probleem vormen, met name bij lozing op een rioolstelsel. In die gevallen biedt de zorgplicht van artikel 2.1 de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift eisen te stellen aan het te lozen debiet. Dit kan een beperking van het debiet betekenen, maar ook kan gekozen worden voor een lozingsregime, waarbij de lozing vooral plaats vindt in de perioden dat er voor het overige weinig geloosd wordt op dat riool, bijvoorbeeld in de nacht. Een buffervoorziening ter plaatse van de sanering kan dan noodzakelijk zijn. Ter beperking van de overstorten kan ook een begrenzer dan wel een vlotter in de riolering worden opgenomen, die aanvoer van water vanuit de bodemsanering afsluit wanneer bij grote regenval het waterniveau in de riolering boven een bepaalde hoogte uitkomt.

Proefbronneringen

Naast regels voor lozing vanuit bodemsaneringen bevat artikel 3.1 ook regels voor lozing vanuit proefbronneringen, die plaatsvinden in kader van een saneringsonderzoek in de zin van de Wbb.

Voor lozingen anders dan in een vuilwaterriool komen de regels overeen met de regels voor bodemsaneringen (tweede tot en met het vierde lid). Voor lozing in een vuilwaterriool is geen toestemming bij maatwerkvoorschrift vereist. Het is primair aan de lozer om te beoordelen of de andere lozingsroutes redelijkerwijs mogelijk zijn. Is dat niet zo, dan mag gelet op het zesde lid, onder a, vanuit een proefbronnering in een vuilwaterriool worden geloosd. Aan een lozing vanuit een proefbronnering op een vuilwaterriool wordt slechts een voorschrift gesteld ten aanzien van onopgeloste stoffen. Voor het overige vormt de zorgplichtbepaling (artikel 2.1) het kader waaraan de lozing getoetst wordt.

AFDELING 3.2 GRONDWATER BIJ ONTWATERING

Artikel 3.2

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van grondwater bij ontwatering van gronden. Het gaat daarbij veelal om grondwater dat vrijkomt bij bronneringen en water uit drain- en drainagebuizen. Bij bronneringen wordt het grondwater weggepompt om werkzaamheden in de bodem onder de grondwaterstand te kunnen uitvoeren. Dit kan kleinschalige kortdurende activiteiten betreffen die na een paar uur zijn afgerond, zoals het uitgraven van een boomstronk of een reparatie aan het riool. Het kan echter ook grootschalige projecten betreffen, vooral in de bouw, die tot jaren duren en waar (zeer) grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt zoals bij de ontwatering van een gebied om het bouwrijp te maken. Er zijn ook (bouw)objecten ten behoeve waarvan voortdurend gebronneerd moet worden. Deze opsomming van activiteiten geeft al aan dat bronneringen zowel binnen als buiten inrichtingen in de zin van de Wm kunnen plaatsvinden. Voor zover lozen bij ontwatering vanuit de inrichting plaatsvindt, is op dat lozen het Activiteitenbesluit van toepassing. Ook lozen vanuit huishoudens en lozen in verband met agrarische activiteiten (draineren van landbouwgronden) valt niet onder dit besluit, maar onder de daarvoor geldende algemene regels. Dit besluit is van toepassing op de overige lozingen van grondwater bij ontwatering buiten inrichtingen. De voorschriften die aan het lozen worden gesteld zijn identiek aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

In het besluit zijn met betrekking tot het lozen van grondwater bij ontwatering, niet zijnde verontreinigd grondwater in het kader van een bodemsanering, geen doelvoorschriften opgenomen, behoudens de doelvoorschriften voor ijzer en onopgeloste stoffen bij sommige lozingsroutes.

Daarbij is er van uitgegaan, dat bij het lozen van grondwater bij ontwatering aan dit grondwater geen stoffen worden toegevoegd, en het gehalte aan stoffen ook niet door bewerking toeneemt. Uitzondering hierop kunnen situaties vormen, waarbij het gaat om toevoegingen of bewerkingen om te voldoen aan de voorwaarden van dit artikel. Zo kunnen bijvoorbeeld flocculanten zijn toegevoegd waarmee ijzerzouten zijn verwijderd waardoor voorkomen wordt dat visuele verontreiniging optreedt bij de lozing (zie derde en vierde lid).

Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Het is echter niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij de lozer zelf of bij de bevoegde instanties. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om de hem bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater te melden op grond van artikel 1.13, onderdeel b. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het raadzaam om contact op te nemen met de waterkwaliteitsbeheerder om na te gaan of er in het betreffende gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.

Wanneer het bevoegd gezag aan de hand van de gemelde of hem bekende gegevens van oordeel is dat het lozen van grondwater gelet op de samenstelling tot problemen kan leiden, kan op grond van artikel 2.1 een maatwerkvoorschrift worden gesteld waarin maatregelen worden opgenomen die een adequate bescherming van het milieu waarborgen. Ook tijdens het lozen dient de kwaliteit van het grondwater aandacht te hebben. Bij opvallende verandering van het te lozen grondwater (verkleuring of geurontwikkeling) brengt de zorgplicht van artikel 2.1 met zich mee dat de lozing zo mogelijk gestaakt dient te worden en dat overleg met het bevoegd gezag dient plaats te vinden over het treffen van eventuele maatregelen. Het elfde lid biedt overigens aan het bevoegd gezag de mogelijkheid om het te lozen grondwater te bemonsteren.

De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afvalwater, zoals opgenomen in artikel 10.29a van de Wm, als uitgangspunt. In lijn met die voorkeursvolgorde geldt met betrekking tot de verschillende lozingsroutes het volgende:

Lozen op of in de bodem

Schoon grondwater kan zonder probleem geloosd worden op of in de bodem of in een oppervlaktewaterlichaam. Lozen op of in de bodem heeft daarbij over het algemeen de voorkeur. Het grondwater wordt weer teruggebracht in het compartiment waar het vandaan komt, waardoor de minste verstoring van het milieu plaatsvindt. Het lozen van grondwater op of in de bodem, voor zover dat niet direct in het grondwater plaatsvindt is met het besluit dan ook toegestaan en behoeft niet gemeld te worden. Bij gemeentelijke verordening op grond van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer en bij maatwerkvoorschrift op grond van artikel 2.1, derde lid, kunnen aan het lozen van grondwater op of in de bodem ook voorwaarden worden gesteld.

Wanneer lozing direct in het grondwater plaatsvindt, is artikel 2.2 van toepassing, hetgeen inhoudt dat voor het lozen een voorafgaande toestemming bij maatwerkvoorschrift vereist is.

Lozen in oppervlaktewaterlichaam:

Het lokaal in het milieu terugbrengen van het grondwater vindt ook plaats indien grondwater direct in een oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd. Daarbij kunnen de in het grondwater aanwezige stoffen echter soms tot waterkwaliteitsproblemen leiden. Zowel de concentratie als de totale hoeveelheid van de geloosde stoffen kan relevant zijn.

Wat de concentratie betreft is er van uitgegaan dat het lozen van grondwater in de meeste gevallen niet tot problemen zal leiden. Bij lozen op zowel

aangewezen (derde lid) als niet aangewezen (vierde lid) oppervlaktewaterlichamen is wel een eis opgenomen met betrekking tot het lozen van onopgeloste stoffen en visuele verontreiniging.

Ten opzichte van de regeling in het Activiteitenbesluit, zoals dat luidde voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit, is de lozingseis met betrekking tot het zuurstofgehalte vervallen. Vooral bij lozen van kleine hoeveelheden op ruim ontvangend oppervlaktewater is lozen met een lager zuurstofgehalte niet bezwaarlijk, en leidde de eis tot het onnodig nemen van beluchtingmaatregelen. Deze aanpassing wordt met dit besluit ook doorgevoerd in het Activiteitenbesluit.

Nu aan het zuurstofgehalte geen eis wordt gesteld, valt dit aspect (evenals andere niet concreet uitgewerkte lozingsaspecten) onder de zorgplichtbepaling. Het bevoegd gezag kan zo nodig ten aanzien daarvan maatwerkvoorschriften stellen, en daarbij zo nodig ook emissiegrenswaarden stellen voor de te lozen stoffen (zie toelichting zorgplicht – niet gereguleerde aspecten).

Voor de wel expliciet gereguleerde aspecten (onopgeloste stoffen en visuele verontreiniging) heeft het bevoegd gezag met het vijfde lid de mogelijkheid de eisen eventueel te versoepelen, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.

Naast de concentratie kan ook de totale hoeveelheid van een geloosde stof vanuit waterkwaliteitsoogpunt problematisch zijn. Deze totale hoeveelheid wordt bepaald door de omvang en de duur van de lozing. Met dit aspect wordt verschillend omgegaan bij aangewezen en niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen.

De aangewezen oppervlaktewaterlichamen hebben over het algemeen een zodanige omvang dat problemen als gevolg van de lozing niet verwacht worden. Lozen is daarom in beginsel zonder beperkingen toegestaan. Waar nodig kan het bevoegd gezag op grond van artikel 2.1, derde lid, bij maatwerkvoorschrift de duur of omvang van de lozing begrenzen.

De niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn over het algemeen vanwege de kleinere omvang kwetsbaarder voor verontreiniging. In het besluit is daarom de te lozen hoeveelheid en de tijdsduur van het lozen in beginsel begrensd (vierde lid, onder a). Het bevoegd gezag kan de in het besluit genoemde maximale tijdsduur en hoeveelheid bij maatwerkvoorschrift individueel aanpassen. Dit is bepaald in het zesde lid. Dat lid biedt aan het algemeen bestuur van een waterschap de mogelijkheid om aanpassing ook bij verordening te doen, zodat niet voor elke lozing een individuele beschikking nodig is. Deze mogelijkheid wordt met dit besluit ook in het Activiteitenbesluit ingevoegd.

De kwantiteitsaspecten bij lozen in oppervlaktewaterlichaam vallen niet onder het besluit. De beperking van de tijdsduur of hoeveelheid zoals hiervoor besproken moet dus vanuit de waterkwaliteit zijn beargumenteerd.

Lozen in ontwateringsstelsel of hemelwaterstelsel:

Bij lozen in een ontwateringsstelsel of hemelwaterstelsel zijn in het zevende lid voorschriften gesteld met betrekking tot onopgeloste stoffen en het ijzergehalte. Het bevoegd gezag kan met betrekking tot deze gehalten andere waarden vaststellen (achtste lid). Ook kan het bevoegd gezag zo nodig het lozen van andere stoffen begrenzen. Dit kan bij maatwerkvoorschrift op grond van artikel 2.1, derde lid, of verordening bedoeld in artikel 10.32a van de Wm. Daarbij kunnen zo nodig ook beperkingen aan de tijdsduur of hoeveelheid van het lozen worden gesteld.

Er is voor gekozen om geen grens aan de geloosde hoeveelheid of tijdsduur in het besluit op te nemen, omdat de noodzaak tot het stellen van deze eisen sterk lokaal bepaald wordt. Dit is onder andere afhankelijk van het stelsel waarop geloosd wordt. Een rioolstelsel heeft een bepaalde capaciteit en bij een 'verbeterd gescheiden stelsel' zal een belangrijk deel van het op een dergelijk stelsel geloosd grondwater alsnog op de rioolwaterzuiveringsinstallatie aankomen. Dit soort lokale aspecten zullen het maximale lozingsdebiet bepalen.

Lozen in een vuilwaterriool

Conform de voorkeursvolgorde zijn lozingen van grondwater op een vuilwaterriool in beginsel ongewenst. Lozing van het relatief schone grondwater op het vuilwaterriool veroorzaakt een onnodige hydraulische belasting, die bij een gemengd stelsel bovendien het aantal overstortingen kan doen toenemen.

Daarnaast kan een grote hoeveelheid schoon water nadelig zijn voor de doelmatige werking van de zuivering.

Vanuit praktische overwegingen wordt in het negende lid van artikel 3.2 wel de mogelijkheid geboden om geringe hoeveelheden grondwater op het vuilwaterriool te lozen. Zoals hiervoor reeds aangegeven kunnen (zeer) kleinschalige en kortdurende activiteiten leiden tot een dergelijke geringe grondwaterlozing. In stedelijk gebied is lozing in de bodem niet altijd mogelijk en is, wanneer geen hemelwaterstelsel aanwezig is, het vuilwaterriool vaak eenvoudiger binnen bereik dan een oppervlaktewaterlichaam. De inspanningen die genomen zouden moeten worden om te voldoen aan de voorkeursvolgorde wegen dan niet op tegen de milieuwinst die daarmee wordt bereikt. Vanwege hiervoor genoemde redenen wordt de hoeveelheid te lozen afvalwater met dit besluit echter wel beperkt. Het tiende lid biedt de gemeente vervolgens weer wel de mogelijkheid om, bij maatwerkvoorschrift of verordening, grotere hoeveelheden grondwater op het vuilwaterriool toe te staan. De lokale omstandigheden (afstand tot oppervlaktewater, mogelijkheid tot bodemlozing, aard van het rioolstelsel, en dergelijke) zijn dan bepalend.

Ten opzichte van de regeling in het Activiteitenbesluit is in het negende lid de maximale tijdsduur waarbinnen zonder toestemming vooraf in het vuilwaterriool geloosd mag worden verlengd van vier weken naar acht weken. Vanuit de praktijk is om deze verruiming gevraagd. Bij de termijn van vier weken viel nog een aanzienlijk deel van de lozingen net buiten deze tijdsduur, waardoor inzet van maatwerkvoorschriften nodig was. Tevens is aangegeven dat verlenging van de termijn met vier weken vanuit het oogpunt van bescherming van doelmatige werking van het vuilwaterriool en het zuiveringstechnisch werk acceptabel is. De wijziging wordt ook in het Activiteitenbesluit doorgevoerd (zie artikel 5.1).

AFDELING 3.3 AFVLOEIEND HEMELWATER

Artikel 3.3

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van:

- een bodembeschermende voorziening (een bestaande of aan te leggen voorziening die aanwezig is in verband met het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten). Eventuele lozingen van afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen zijn in samenhang geregeld met de regels voor de activiteit waarbij die voorzieningen zijn voorgeschreven;
- het opslaan en overslaan van bulkgoederen. Die lozingen zijn geregeld in paragraaf 3.7;
- afwatering van wegen en overig openbaar gebied. Die lozingen zijn geregeld in afdeling 4.1.

Het meeste afvloeiend hemelwater is afkomstig van daken en verhardingen bij huishoudens en inrichtingen en van de openbare ruimte, en valt dus buiten dit artikel. Onder dit artikel valt wel het afstromend hemelwater van overige daken en verhardingen. Zo zijn er gebouwen die geen huishouden of inrichting zijn, bijvoorbeeld omdat de activiteiten die daarbinnen plaatsvinden slechts beperkte nadelige gevolgen voor het milieu hebben en niet op grond van artikel 1.1, derde lid van de Wet milieubeheer zijn aangewezen. Te denken valt aan een kleine winkel of kantoorruimte.

Bij het lozen van afvloeiend hemelwater bestaat een voorkeur voor het zo mogelijk lokaal in het milieu terugbrengen daarvan. In de huidige praktijk wordt afvloeiend hemelwater nog veelal door middel van een gemengd stelsel afgevoerd, samen met huishoudelijk afvalwater. In de op 21 juni 2004 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden brief van de Staatssecretaris van VROM over de herijking van het hemelwaterbeleid is het toekomstig hemelwaterbeleid uiteengezet en zijn aanpassingen in regelgeving in het vooruitzicht gesteld, waardoor die regelgeving beter dan in het verleden de benodigde omslag in het omgaan met afvloeiend hemelwater ondersteunt.

In lijn daarmee is in dit besluit het formele vereiste van een vergunning of ontheffing voor het direct lozen van afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewaterlichaam, zoals dat gold voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit, vervangen door een stelsel van algemene regels.

Op grond van het tweede lid mag het afvloeiend hemelwater in de meeste situaties zonder verdere restricties in het oppervlaktewaterlichaam, op of in de bodem of op een hemelwaterstelsel worden geloosd.

Bij het zonder restricties toestaan van het lozen van afvloeiend hemelwater is er van uitgegaan, dat in de praktijk tijdens het afvloeien van het hemelwater enige verontreiniging bijna onontkoombaar is. De oppervlakken waarover het hemelwater afvloeit zijn immers niet volledig schoon, en afhankelijk van het materiaal waarmee het hemelwater in aanraking komt vindt veelal enige mate van uitloging plaats. Tevens is er echter van uitgegaan dat het mogelijk is om door het treffen van preventieve maatregelen te voorkomen dat het afvloeiend hemelwater dusdanig verontreinigd raakt, dat het niet rechtstreeks in het milieu gebracht zou kunnen worden. De beheerder van het terrein/oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de zorgplichtbepaling (artikel 2.1) worden aangesproken op het nemen daarvan. Eventueel kan dit geëffectueerd worden met een maatwerkvoorschrift.

De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In het besluit is er voor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

Conform de uitgangspunten van het herijkte regenwaterbeleid wordt lozing van afvloeiend hemelwater op een vuilwaterriool als een minder gewenste optie gezien. Het leidt tot transporteren van "schoon" water over grote afstanden, waarbij dit water door vermenging met ander afvalwater in het vuilwaterriool sterk verontreinigd raakt. Tijdens het transport kunnen overstortingen plaatsvinden wanneer het rioolstelsel de hoeveelheden niet kan verwerken. Daarnaast heeft het hemelwater ook negatieve effecten op het zuiveringsproces van het zuiveringstechnisch werk. In de praktijk is het hemelwater op het moment dat het vanuit het zuiveringstechnisch werk op het oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd veelal meer verontreinigd dan op het moment dat het in het riool kwam.

Voor nieuwe lozingen van afstromend hemelwater is dan ook in het tweede lid bepaald dat deze lozingen slechts dan op een vuilwaterriool mogen plaatsvinden, als er redelijkerwijs geen andere mogelijkheid tot lozen is. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als op het terrein een dusdanig hoge grondwaterstand is dat bodemlozingen in redelijkheid niet mogelijk zijn, geen oppervlaktewaterlichaam in de buurt is waarop geloosd kan worden en ook geen hemelwaterstelsel aanwezig is.

Lokaal beleid

Zoals hierboven gesteld wordt er van uitgegaan dat bij de meeste activiteiten door preventieve maatregelen verontreiniging van het hemelwater in voldoende mate kan worden voorkomen. Om welke maatregelen het gaat spreekt over het algemeen voor zich.

Soms kan het echter gewenst zijn om, rekening houdend met de specifieke situatie, deze maatregelen te concretiseren, of zelfs – aanvullend op de preventieve maatregelen – enige mate van behandeling van het hemelwater voor te schrijven. Ook kan het zijn dat het kwantiteitsaspect bij lozen van afvloeiend hemelwater aandacht verdient en in concrete voorschriften moet worden vertaald.

Dit lokaal beleid kan op verschillende manieren gestalte krijgen. Allereerst kan overleg met de lozer leiden tot de gewenste concretisering van de preventieve maatregelen, of tot het treffen van maatregelen voorafgaand aan het lozen, zoals het realiseren van enige mate van berging. Er is ook een tweetal mogelijkheden om dit lokaal beleid te formaliseren. Voor individuele gevallen biedt een maatwerkvoorschrift bij de zorgplichtbepaling (artikel 2.1) daartoe de mogelijkheid. De verordening zoals bedoeld in artikel 10.32a van de Wm biedt de mogelijkheid om gebiedsgerichte regels ten aanzien van afvloeiend hemelwater te stellen.

De regels kunnen zijn gericht op het voorkomen van bovenmatige verontreiniging van het hemelwater. Ook kunnen voorschriften nodig zijn met het oog op de capaciteit van het stelsel waarop het hemelwater geloosd wordt. Dit kan

zowel aan de orde zijn bij het lozen op een hemelwaterstelsel als op een vuilwaterriool. Ook bij het lozen in het oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem kunnen voorschriften met betrekking tot de hoeveelheid te lozen hemelwater nodig zijn.

De verordening als bedoeld in artikel 10.32a van de Wm biedt de gemeente tenslotte de mogelijkheid om te bepalen dat bestaande lozingen van afvloeiend hemelwater op een vuilwaterriool binnen een in de verordening genoemde termijn moeten worden beëindigd.

De verordeningsmogelijkheid van de gemeente geldt voor lozingen op of in de bodem en lozingen in een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater, zoals een openbaar vuilwaterriool of een openbaar hemelwaterstelsel. De mogelijkheid heeft geen betrekking op directe lozingen in een oppervlaktewaterlichaam. Die lozingen vallen namelijk niet onder de Wm, maar onder de Wtw.

AFDELING 3.4 HUISHOUELIJK AFVALWATER

Huishoudelijk afvalwater is in artikel 1.1 van de Wm omschreven als "afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden". Huishoudelijk afvalwater komt voornamelijk vrij binnen huishoudens en inrichtingen, maar kan ook vrijkomen op andere plaatsen, zoals binnen gebouwen die geen huishouden of inrichting zijn (zie toelichting op artikel 3.3). Het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit dergelijke vaste locaties is geregeld in artikel 3.4.

Huishoudelijk afvalwater kan ook vrijkomen bij activiteiten die geen vaste plaats hebben. Voorbeelden zijn huishoudelijk afvalwater dat vrijkomt in treinen en schepen en bij militaire oefeningen. Het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit treinen is gereguleerd in artikel 3.5, het lozen bij militaire oefeningen in artikel 3.6, en het lozen vanuit pleziervaartuigen in artikel 4.6. Tenslotte wordt huishoudelijk afvalwater ook geloosd uit systemen die door een gemeente of een waterschap als alternatief voor een openbaar vuilwaterriool in het buitengebied worden beheerd. Het lozen daarvan is gereguleerd in artikel 4.5.

Artikel 3.4

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Overeenkomstig de regeling zoals die geldt voor huishoudens en inrichtingen stelt dit besluit aan deze lozingen geen concrete voorschriften; de lozingen mogen derhalve in beginsel zonder beperkingen plaatsvinden. Wel moet op grond van de zorgplichtbepaling (artikel 2.1) voorkomen worden dat lozingen plaatsvinden die de doelmatige werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater zouden belemmeren of onnodige nadelige gevolgen voor de milieukwaliteit, in casu de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam of de bodem, zouden veroorzaken. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota van toelichting bij het Besluit lozing afvalwater huishoudens (paragraaf 5.1).

De regels in het tweede tot en met het tiende lid zijn bedoeld voor het beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk mogelijk is. Binnen de in het eerste lid van artikel 3.4 aangegeven afstanden tot een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk in combinatie met het aantal geloosde inwonerequivalenten wordt een dergelijke aansluiting wel mogelijk geacht en is het verboden direct in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem te lozen. Aansluiting op het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk of riolering ligt dan voor de hand. Deze regeling sluit aan op de regels die voorafgaand aan inwerkingtreding van dit besluit golden op grond van het Lozingenbesluit bodembescherming en het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater. De begripsomschrijving van inwonerequivalent is opgenomen in artikel 1.1 van de Wm en luidt: biochemisch zuurstofverbruik van 54 gram per etmaal.

In de situaties dat niet wordt aangesloten op het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk maar direct wordt geloosd in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem worden bij of krachtens artikel 3.4 voorschriften gesteld ten aanzien van die lozingen. Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater (minder dan 6 i.e.) zijn deze voorschriften opgenomen in de ministeriële regeling. Die voorschriften komen overeen met de voorschriften die van toepassing zijn voor

particuliere huishoudens op grond van het Besluit lozing afvalwater huishoudens en voor beperkte lozingen vanuit inrichtingen op grond van het Activiteitenbesluit. Kortweg betekent dit dat in beginsel een septic tank van 6 m³ vereist is (het zevende lid, in samenhang met de ministeriele regeling). Voor omvangrijke lozingen (> 6 i.e.) zijn de voorschriften overeenkomstig de bepalingen die nu van toepassing zijn voor directe lozingen van huishoudelijk afvalwater vanuit inrichtingen. Deze zijn opgenomen in het vijfde lid.

Bij het lozen in de bodem wordt het gezuiverde water door middel van een infiltratievoorziening in de bodem gebracht. Gelet op de ervaringen in de praktijk en de resultaten van de risico-evaluatie die is uitgevoerd bij de voorbereiding van de Regeling lozing afvalwater huishoudens is er voor gekozen om geen gedetailleerde voorschriften aan de voorziening te stellen, maar uit te gaan van de eigen verantwoordelijkheid van degene die loost. Dit komt tot uitdrukking in de formulering van het zesde lid. De zorg voor het milieu brengt met zich mee dat door de uitvoering en het onderhoud van de infiltratievoorziening directe lozing in het grondwater, wateroverlast, onnodige verontreiniging van de bodem en verspreiding van pathogene bacteriën dient te worden voorkomen.

Het achtste lid biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid om bij beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater in niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen verdergaande eisen te stellen dan de septic tank van 6 m³. De mogelijkheid om strengere eisen te stellen bij lozingen in de bodem is niet opgenomen. Waar nodig kunnen strengere lozingsregels bij lozingen in de bodem namelijk worden gesteld bij provinciale milieuverordening (zie paragraaf 6.3)

De in het negende lid opgenomen mogelijkheid voor het bevoegd gezag om af te wijken van de doelvoorschriften opgenomen in tabel 3.4 kan zowel betrekking hebben op grotere, continue lozingen, als op lozingen van beperkte duur of omvang. Zo is het mogelijk dat bij het continue lozen vanuit een specifiek object in een specifiek niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam gelet op de omvang van dat oppervlaktewaterlichaam in verhouding tot de omvang van de lozing toch met doelvoorschriften voor aangewezen oppervlaktewaterlichamen kan worden volstaan. Daarnaast is het mogelijk dat een lozing slechts incidenteel plaatsvindt, bijvoorbeeld omdat het betreffende object niet permanent wordt gebruikt, en de omvang van de lozing aldus veel kleiner is dan bij een gemiddeld huishouden. Het plaatsen van een septic tank van 6 m³, afgestemd op een lozing vanuit een huishouden, kan dan een onnodig zware maatregel zijn. Het bevoegd gezag kan in dergelijke gevallen met de maatwerkmoogelijkheid een adequate wijze van het behandelen en lozen van het huishoudelijk afvalwater bepalen.

Artikel 3.5

In paragraaf 5.6.1 is reeds op het lozen van toiletwater vanuit treinen ingegaan. In een deel van de treinen, vooral bestemd voor personenvervoer over langere trajecten (zoals intercitymaterieel), komt huishoudelijk afvalwater vrij. Het betreft dan voornamelijk toiletwater, waswater uit de kranen, en soms ook douchewater. Vooral het lozen van toiletwater leidt tot ongewenste situaties op de stations, maar soms ook langs de trajecten. Beëindiging van deze ongewenste situaties kan door opvang van het toiletwater (en vervolgens afgifte op stations of onderhoudsplaatsen) of het zuiveren daarvan in de trein zelf. Keuze tussen deze opties wordt vooral bepaald door het gebruik van het materieel. Bij zuivering in de trein wordt het gezuiverde afvalwater geloosd en blijft een slibfractie over die uiteindelijk ook moet worden afgevoerd. De frequentie van afvoer is echter veel lager dan bij opvang van al het toiletwater.

Artikel 3.5 maakt gebruik van beide systemen mogelijk. Het wordt daarbij niet noodzakelijk geacht om eisen aan het gezuiverde afvalwater te stellen.

Artikel 3.6

Het lozen van huishoudelijk afvalwater op militaire oefenterreinen in het kader van militaire oefeningen is toegestaan. Bij militaire oefeningen is het lozen van huishoudelijk afvalwater soms niet te voorkomen. Aan het lozen worden geen uitgewerkte regels gesteld. De zorgplichtbepaling vormt het kader waaraan getoetst kan worden. Op basis daarvan kan afhankelijk van de aard, omvang en duur van de oefening worden gezien of lozen nodig en verantwoord is.

Artikel 3.7 tot en met 3.9

In dit besluit en de daarop gebaseerde ministeriële regeling worden regels gesteld voor het direct lozen in oppervlaktewaterlichamen van stoffen die vrijkomen bij reinigingswerkzaamheden, conserveringswerkzaamheden of andere onderhoudswerkzaamheden aan vaste objecten gelegen nabij een oppervlaktewaterlichaam of ten gevolge van sloop-, renovatie of nieuwbouwwerkzaamheden aan die vaste objecten. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit werden de regels voor deze lozingen gesteld in het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten, of waren de lozingen vergunningplichtig. Het Lozingenbesluit Wvo vaste objecten is als uitgangspunt genomen bij het formuleren van de voorschriften in dit besluit. Dat Lozingenbesluit bevatte regels zowel voor lozingen vanuit inrichtingen als voor lozingen buiten inrichtingen. Met dit besluit wordt daarom ook het Activiteitenbesluit gewijzigd. In hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit worden de regels opgenomen met betrekking tot werkzaamheden aan vaste objecten een (onderdeel van) een inrichting zijn en in of nabij een oppervlaktewaterlichaam zijn gelegen (zie artikel 5.1).

Objecten en methodiek

Onder vaste objecten wordt verstaan: (spoor)bruggen, sluizen, steigers, kadewanden, oeverbeschoeiingen, pijpleidingen, bedrijfspanden en dergelijke aangrenzend aan een oppervlaktewaterlichaam. Het onderhouden van deze objecten houdt veelal in dat de vaste objecten van verontreinigingen worden ontdaan, dat roest en oude verflagen worden verwijderd en dat een nieuwe verflaag wordt aangebracht. Bij de werkzaamheden worden reinigings- en/of conserveringstechnieken toegepast en komen stoffen vrij of worden stoffen gebruikt die emissies veroorzaken naar oppervlaktewaterlichaam. Om deze emissies te voorkomen of te beperken zijn milieubescherpende maatregelen nodig. In het algemeen gebeurt dit door middel van afscherming van de ruimte waarin wordt gewerkt en opvang en verwerking van vrijkomende stofdeeltjes. Afhankelijk van de omvang en bezwaarlijkheid van de vrijkomende stoffen kunnen met een optimale combinatie van de toegepaste techniek, de te verwijderen of toe te passen materialen en stoffen en de te nemen milieubescherpende maatregelen de nadelige gevolgen voor het milieu beperkt worden.

Evaringen uitvoering Lozingenbesluit

Tijdens de uitvoering van de reinigings- en conserveringswerkzaamheden zoals genoemd in het Lozingenbesluit is gebleken dat de limitatieve opsomming van de toe te passen technieken als weinig flexibel is ervaren. Andere en nieuwe minder milieuvervuilende technieken konden zonder vergunningverlening niet worden toegepast. De toepassing van nieuwe minder milieuvervuilende technieken zou naar verwachting een lichtere afscherming mogelijk maken. Ook hierin voorzagt het Lozingenbesluit niet.

Het Lozingenbesluit bood daarnaast onvoldoende de mogelijkheid om aan preventief onderhoud een praktische invulling te geven. Preventief onderhoud wordt gekenmerkt door kleine reparaties aan de conserveringslaag met de bedoeling om grotere reparaties uit te stellen en daardoor de levensduur van het vaste object te verlengen. Kleine reparaties betekenen dat er weinig stoffen vrijkomen bij de werkzaamheden. Naar verwachting kan op basis hiervan met lichte afschermingsmaatregelen worden volstaan. De technieken benodigd voor preventief onderhoud vereisten volgens het lozingenbesluit een zware en dure afscherming. De meest optimale onderhoudsstrategie waarbij preventief onderhoud wordt gecombineerd met groot onderhoud kon zo niet kosteneffectief worden toegepast. Dit betekende in de praktijk dat preventief onderhoud werd uitgesteld naar het grote meer milieuvervuilende groot onderhoud.

Het lozingenbesluit kende de verplichting van het oversteken van de vloer twee meter buiten het te behandelen object. Deze verplichting wordt als niet

noodzakelijk ervaren omdat de aansluiting van de wand op de vloer al voldoende waarborgen gaf voor een goede opvang van de vrijkomende stoffen. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is ook geen twee meter brede werkruimte nodig.

Het criterium van 20 cm opstaande randen werd in sommige gevallen als rigide ervaren. Veelal maakt deze opstaande rand onderdeel uit van de totale hulpconstructie.

Tijdens het onderhoud zijn vaak ook kleine reparaties aan het vaste object nodig. Denk hierbij aan bijvoorbeeld las- en slijpwerkzaamheden. Hiertoe was in het Lozingenbesluit niets opgenomen waardoor een aanvullende vergunning noodzakelijk was. Dit leidt tot veel extra werk en vertraging in de uitvoering hetgeen in de praktijk betekende dat de situaties veelal oogluikend werden toegestaan. Dergelijke kleine reparaties zijn nu ook opgenomen in de algemene regels.

Verbeteringen/Wijzigingen

Om flexibeler met de lijst van technieken om te kunnen gaan is deze lijst evenals de stoffenlijst en de lijst met vaste objecten opgenomen in een afzonderlijke ministeriële regeling. Hierdoor kunnen noodzakelijke geachte aanpassingen door bijvoorbeeld het toestaan van een nieuwe innovatieve techniek eerder en met minder bestuurslast worden doorgevoerd.

De technieken die bij de werkzaamheden kunnen worden toegepast, de clusterindeling en de daarbij behorende afscherming zoals die in het Lozingenbesluit zijn voorgeschreven zijn alle opnieuw overwogen. Die technieken waarbij de aard en omvang van de vrijkomende of gebruikte milieuverontreinigende stoffen vergelijkbaar zijn, zijn ingedeeld in een dezelfde cluster. Voor technieken of omvang van de werkzaamheden waarbij thans wordt ingeschat dat minder verontreinigende stoffen vrijkomen zijn minder zware afschermingseisen opgenomen. Tevens zijn een aantal nieuwe technieken ingedeeld.

Het onvoldoende kosteneffectief kunnen toepassen van preventief onderhoud is aanleiding geweest voor de uitvoering van een onderzoek (LCA-studie). In dit onderzoek is de situatie uitvoering groot onderhoud afgezet tegen uitvoering van preventief onderhoud met een lichtere afscherming afgewisseld door uitgesteld groot onderhoud. Uit dit onderzoek is gebleken dat dit laatste leidt tot een vergelijkbare of beperkt verbeterde milieuprestatie. Dit was aanleiding om de mogelijkheden voor preventief onderhoud met toepassing van een lichtere afscherming uit te breiden. Het toepassen van een uitgekende kosteneffectieve onderhoudsstrategie is zo beter mogelijk.

Door de veranderde indeling van de technieken en het ruimer toepassen van preventief onderhoud bestaat nu duidelijker behoefte aan een onderscheid tussen een lichtere en een zwaardere hulpconstructie. Onder een lichtere hulpconstructie wordt een constructie verstaan voor opvang van stoffen, die mag worden toegepast bij een windkracht die lager is dan 4 op de schaal van Beaufort. De hulpconstructie dient opstaande randen of een gelijkwaardige voorziening van 20 cm te hebben waarbij verwaaien van stoffen en afvallende delen wordt tegengegaan. De vloer van de hulpconstructie dient om die reden buiten het te behandelen object uit te steken waardoor afvallende delen in de hulpconstructie worden opgevangen. Een lichtere hulpconstructie dient minimaal te bestaan uit een deugdelijke zeilconstructie waarbij het zeil aan alle zijden voldoende uitsteekt om afvallende stoffen op te vangen of het verwaaien van stoffen voldoende tegen te gaan.

Een lichtere hulpconstructie kan ook bestaan uit een hefbaar werkplatform voorzien van opstaande wanden waarbij stoffen op het werkplatform worden opgevangen en waarbij stoffen niet kunnen verwaaien.

Voor de hulpconstructie geldt dat indien de hulpconstructie deel uitmaakt van het vaste object deze zodanig op het vaste object dient aan te sluiten dat geen stoffen uit de hulpconstructie kunnen raken.

Bij een windkracht groter dan 4 op de schaal van Beaufort of werkzaamheden waarbij grote hoeveelheden conserveringsmiddelen, straalmiddel

of afvalwater vrijkomen is een zwaardere hulpconstructie noodzakelijk. Een zwaardere hulpconstructie is een constructie die de ruimte waarin wordt gewerkt (gedeeltelijk) omsluit. De vloer is een dragende vloer en steekt aan alle zijden uit buiten het te behandelen object. Het tweemetercriterium is hierbij losgelaten omdat deze eis onnodig zware eisen stelde aan de constructie terwijl de ruimte die hierdoor ontstond niet voor de werkzaamheden of opvang van stoffen noodzakelijk was. Aansluiting van de opstaande randen of een gelijkwaardige voorziening van 20 cm aan het einde van de vloer biedt voldoende waarborgen voor het opvangen van verwaaiende en afvallende stoffen.

Met de opstaande randen of een gelijkwaardige voorziening van 20 cm wordt beoogd dat vanaf de vloer geen verontreinigingen in het oppervlaktewaterlichaam zullen geraken. De opstaande rand of gelijkwaardige voorziening van 20 cm kan deel uitmaken van de zijwand, tenzij deze zijwand bestaat uit gaasnetten.

Na de reinigingswerkzaamheden zijn veelal kleine reparaties noodzakelijk voordat een conserveringslaag kan worden aangebracht. De milieuverontreinigende stof die bij deze kleine reparatiewerkzaamheden (zoals lassen en slijpen) vrijkomt is qua aard en omvang vergelijkbaar met de stof die vrijkomt bij toepassing van de techniek die voorafgaat aan de reparatiewerkzaamheden. De afscherming die is toegepast bij de reinigingstechniek kan zo ook volstaan bij deze kleine reparatiewerkzaamheden.

Het begrip afschermingklasse 0 is vervallen. In dit besluit heeft evenals in het Activiteitenbesluit de zorgplicht een belangrijkere plaats gekregen. Veel details worden op deze wijze in eerste instantie aan de ondernemer overgelaten. Praktisch betekent het dat de ondernemer zelf verantwoordelijk is dat bijvoorbeeld de zijwand en de vloer van een hulpconstructie goed op elkaar aansluiten of dat ten minste iedere avond stofdeeltjes van de vloer worden verwijderd, terwijl dat niet meer in de regelgeving is opgenomen. De zorgplicht biedt altijd de mogelijkheid om minder actieve ondernemers alsnog maatwerkvoorschriften op te leggen.

Uitbreidingen

In de praktijk vinden ook veel kleine onderhoudswerkzaamheden plaats, zoals het monteren van verkeersborden op vaste objecten, het verven of bijwerken van een brugleuning en kleine reparaties. Indien in voldoende mate invulling wordt gegeven aan de zorgplicht, zoals bijvoorbeeld het afzuigen van het stof bij het boren, wordt het niet nodig geoordeeld om een hulpconstructie aan te brengen.

Indien vaste objecten worden gesloopt, gerenoveerd of gebouwd is het bijna onvermijdelijk dat vaste delen in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Het is daarom van belang dat ondernemers bij deze werkzaamheden aan vaste objecten, die zich aan of boven het oppervlaktewaterlichaam bevinden, zo veel mogelijk zullen trachten verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam te voorkomen. De werkwijze en een zorgvuldige bedrijfsvoering zijn daarbij van doorslaggevend belang. Daarom is het nodig dat bij de melding een werkplan wordt overlegd. Het bevoegd gezag kan via artikel 2.1 maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de werkwijze bij deze werkzaamheden.

AFDELING 3.6   LOZEN TEN GEVOLGE VAN HET UITWENDIG WASSEN VAN MOTORVOERTUIGEN

Artikel 3.10

Het wassen van personenauto's vindt voornamelijk plaats bij wasplaatsen, die een onderdeel zijn van een inrichting (veelal tankstation), of door particulieren zelf, bij de eigen woning. In het eerste geval is het Activiteitenbesluit van toepassing, in het tweede geval het besluit huishoudens. Het wassen van vrachtwagens vindt veelal bij inrichtingen plaats, en valt dan onder het Activiteitenbesluit. In de praktijk kan in een beperkt aantal gevallen het wassen van motorvoertuigen ook buiten inrichtingen of huishoudens plaatsvinden. Daarbij komen twee situaties in toenemende mate voor:

a. het op locatie wassen door gespecialiseerde bedrijven. Dit gebeurt veelal op een verplaatsbare bodembeschermende voorziening, waarvan het afvalwater ter plekke wordt behandeld, hergebruikt en soms geloosd.

b. het wassen in de openbare ruimte, op speciaal daartoe bestemde plaatsen. In nieuwe wijken worden rioolstelsels zodanig aangelegd dat hemelwater gescheiden wordt opgevangen en rechtstreeks kan worden geloosd, bijvoorbeeld in wadi's. Teneinde verontreiniging van het hemelwater te voorkomen worden soms aparte wasplaatsen ingericht voor auto's. Dat biedt de mogelijkheid het water gescheiden op te vangen.

In navolging van het Activiteitenbesluit regelt dit besluit het lozen van afvalwater afkomstig van een bodembeschermende voorziening. Ook onder dit besluit blijft de mogelijkheid bestaan om voertuigen te wassen zonder dat een olieafscheider nodig is. De lozing zal dan getoetst worden aan de norm van 20 milligram per liter aan olie en 300 milligram per liter aan onopgeloste stoffen (eerste lid). De norm voor olie is haalbaar zolang het te wassen object niet met olie verontreinigd is. Als er wel olie verontreiniging aanwezig is, zal het oliegehalte al gauw hoger zijn, en zal het afvalwater behandeld moeten worden. Bij behandeling via een olieafscheider die aan het bepaalde in dit besluit voldoet wordt bij lozing getoetst aan een norm van 200 milligram per liter (tweede lid). Bij behandeling door middel van andere technieken geldt de norm van 20 milligram per liter uit het eerste lid. Het afvalwater dusdanig verdunnen dat aan de norm van 20 milligram per liter wordt voldaan is in strijd met de zorgplicht verwoord in artikel 2.1, en derhalve niet toegestaan.

AFDELING 3.7   LOZEN TEN GEVOLGE VAN OPSLAAN EN OVERSLAAN VAN BULKGOEDEREN

Artikelen 3.11 en 3.12

Onder bulkgoederen wordt verstaan goederen die niet verpakt maar als stortgoed worden opgeslagen. Hierbij kan worden gedacht aan losse stenen, hopen grind of kolen. Het kan daarbij ook gaan om stuifgevoelige goederen, zoals zand. Opslag van bulkgoederen vindt veelal op een vaste locatie plaats in aansluiting op bedrijfsactiviteiten. In dergelijke gevallen maakt de opslag onderdeel uit van een inrichting. Op de opslag en bijbehorende overslagwerkzaamheden is dan het Activiteitenbesluit van toepassing, dat tevens voorschriften stelt aan het lozen. Soms vindt opslag en overslag echter buiten inrichtingen plaats. Voor zover daarbij lozingen plaatsvinden is daarop het Activiteitenbesluit niet van toepassing en was voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit een vergunning of ontheffing vereist, afhankelijk van de lozingsroute. In dit besluit is in aansluiting op de regeling in het Activiteitenbesluit het opslaan en overslaan van bulkgoederen buiten inrichtingen in het algemeen gereguleerd, waardoor geen vergunning of ontheffing meer vereist is.

De regels ter bescherming van oppervlaktewaterlichamen zijn vooral relevant bij op- en overslag dat langs een oppervlaktewaterlichaam plaatsvindt, waarbij de bulkgoederen soms over het water worden aangevoerd. De voorschriften richten zich dan op technische maatregelen waarmee wordt voorkomen dat als gevolg van verwaaien de stuifgevoelige goederen het oppervlaktewaterlichaam verontreinigen. De technische voorschriften zijn daarbij uitgewerkt in de ministeriële regeling. Het betreft maatregelen als een maximale storthoogte van een meter, maatregelen bij storttrechters en maatregelen bij continu mechanisch transport overeenkomstig hetgeen nu in paragraaf 3.8.1 van de Nederlandse Emissie Richtlijnen lucht (NeR) is geregeld. Bij op- en overslag van bulkgoederen langs oppervlaktewaterlichamen moet ook worden voorkomen dat goederen (bijvoorbeeld zand of grind op de oever) met het regenwater afvloeien in het oppervlaktewaterlichaam.

Het tegengaan van verontreiniging van het regenwater door in de buitenlucht opgeslagen bulkgoederen is ook relevant bij op- en overslag dat niet in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam plaatsvindt, maar waarbij verontreinigende stoffen na lozing in het rioolstelsel alsnog het oppervlaktewaterlichaam kunnen bereiken, of de doelmatige werking van het rioolstelsel of het zuiveringstechnisch werk kunnen belemmeren.

Artikel 3.12 heeft betrekking op afvalwater dat met de bulkgoederen in contact is geweest en daardoor verontreinigd is met deze bulkgoederen. Op grond

van het eerste lid dient dit afvalwater bij voorkeur (her)gebruikt te worden voor bevochtiging van de bulkgoederen, ter voorkoming van stofverspreiding. In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (artikel 10.29a Wm) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt en eventueel overtollig afvalwater wordt geloosd onder de voorwaarden die in artikel 3.12 worden gesteld. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn.

In de regeling worden met het oog op het tweede en derde lid van artikel 3.12 inerte stoffen aangewezen. Afvalwater dat slechts met deze stoffen in aanraking is geweest zal niet of nauwelijks verontreinigd zijn en dient daarom bij voorkeur direct geloosd te worden (oppervlaktewaterlichaam, bodem of schoonwaterriool), waarbij de hoeveelheid onopgeloste stoffen beperkt dient te worden tot minder dan 300 milligram per liter. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden met preventieve maatregelen en eventueel een slibvangput voorafgaande aan de lozing. Indien een directe lozing redelijkerwijs niet mogelijk is, bijvoorbeeld door afwezigheid in de nabijheid van een oppervlaktewaterlichaam of een schoonwaterriool, kan het afvalwater geloosd worden op het vuilwaterriool, waarbij het gehalte aan onopgeloste stoffen maximaal 300 milligram per liter mag bedragen. Dit met het oog op de doelmatige werking van het vuilwaterriool.

Bij op- en overslag van andere bulkgoederen dan aangewezen in de regeling geeft de regelgeving geen voorkeur voor de lozingsroute. Bij directe lozing op oppervlaktewaterlichaam, de bodem of het schoonwaterriool dienen de grenswaarden volgens tabel 3.12 als voorwaarden. Bij lozing op het vuilwaterriool mag het te lozen afvalwater niet meer dan 300 milligram per liter onopgeloste stoffen bevatten. Voorwaarde is wel dat het vuilwaterriool deze hoeveelheid afvalwater kan verwerken. De hoeveelheid afvalwater kan eventueel worden beperkt met een maatwerkvoorschrift op grond van artikel 2.1, derde lid van het besluit. Zo nodig kunnen daarbij ook grenswaarden worden gesteld voor het lozen van verontreinigende stoffen.

Lozen van afvalwater dat met andere dan in de regeling aangewezen bulkgoederen in aanraking is geweest in niet aangewezen oppervlaktewaterlichamen is niet in het besluit geregeld, en valt gelet op artikel 1.2, tweede lid, aldus buiten het besluit. Voor een eventuele lozing is en vergunning op grond van artikel 6.2 van de Wtw vereist.

Het te lozen afvalwater dient in alle gevallen op doelmatige wijze te kunnen worden bemonsterd. Dit enerzijds ter toetsing aan de grenswaarden genoemd in dit artikel en anderzijds ter controle of voldaan wordt aan de zorgplichtbepaling.

HOOFDSTUK 4

AFDELING 4.1   LOZEN TEN GEVOLGE VAN DE AFWATERING VAN WEGEN EN OVERIG OPENBAAR GEBIED

Artikelen 4.1 en 4.2

In deze afdeling wordt het lozen van afvloeiend hemelwater van wegen en overig openbaar gebied geregeld. De voorschriften hebben betrekking op afvloeiend hemelwater van wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken (ook wel afstromend wegwater genoemd), en afvloeiend hemelwater van overig openbaar gebied. In paragraaf 5.6.3 zijn de hoofdlijnen van de regeling voor deze lozingen reeds uiteengezet.

In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK's, zware metalen of minerale olie voorkomen. Locale aspecten spelen daarom een belangrijke rol bij de keuze van de lozingsroute.

In stedelijke gebieden wordt het wegwater veelal via rioolstelsels afgevoerd. Dat kan een vuilwaterriool zijn, maar ook een hemelwaterstelsel of ontwateringsstelsel. Het opvangen van het afstromend wegwater is onderdeel van de zorgplicht, die de gemeente heeft met betrekking tot afvloeiend hemelwater, en die opgenomen is in artikel 3.5 van de Wtw. In een stedelijk gebied wordt met gemeentelijke riolering die (mede) bestemd is voor afvoer van hemelwater (ook al

betreft het soms slechts het lozen via een kolk aangesloten op een enkelvoudige pijp, die afstroomt in een oppervlaktewaterlichaam) invulling gegeven aan de zorgplicht. De milieugevolgen van de keuzes die gemaakt worden bij de invulling van die gemeentelijke zorgplicht komen aan de orde bij de voorbereiding en vaststelling van het GRP. In dat kader kan de benodigde lokale afweging het beste plaatsvinden. In dit besluit worden daarom aan deze lozingen verder geen regels gesteld, met uitzondering van lozingen van tunnels en verdiepte weggedeelten.

Buiten de bebouwde kom is het lozen van afstromend wegwater in een gemeentelijk rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels zijn aangelegd, of uitsluitend rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater. Het wegwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Bij lozen van afvloeiend wegwater van gemeentelijke- en waterschapswegen stelt het besluit geen uitgewerkte voorschriften. De zorgplicht is het kader waaraan de lozingen zo nodig kunnen worden getoetst.

Voor het buiten de bebouwde kom lozen van afvloeiend hemelwater van rijkswegen en provinciale wegen zijn wel voorschriften opgenomen. Deze houden een voorkeursvolgorde in, waarbij gecontroleerd infiltreren in de bodem (berm, of een opvangvoorziening, zoals een zaksloot of een opvangvijver) de voorkeur heeft boven lozen in een oppervlaktewaterlichaam. Lozen op of in de bodem is daarom in het eerste lid toegestaan. De in het afstromend wegwater aanwezige verontreiniging worden bij lozen in de bodem in de bovenste laag van berm en zaksloot afgefiltreerd en geconcentreerd en dringen niet dieper in de bodem of in het grondwater door. Het behoort tot de zorgplicht voor het milieu om indien nodig de bovenste laag en daarmee ook de verontreiniging met een zekere frequentie te verwijderen (af te schrapen). Overigens kunnen bij provinciale milieuverordening aanvullende eisen worden gesteld met betrekking tot lozen in de bodem, met name in een grondwaterbeschermingsgebied.

Als lozen in de bodem van rijkswegen en provinciale wegen niet (of niet volledig) mogelijk is, vindt lozing veelal (deels) plaats in een oppervlaktewaterlichaam. Bij lozen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam zal dat normaal gesproken gelet op de omvang van dat oppervlaktewaterlichaam geen problemen opleveren. Dat geldt ook voor lozingen in eventuele rioolstelsels, niet zijnde een vuilwaterriool. Het tweede lid geeft toestemming voor deze lozingsroutes, indien lozen in de bodem redelijkerwijs niet mogelijk is.

Als laatste optie is in het derde lid het lozen in een niet aangewezen oppervlaktewaterlichaam aangegeven. Veelal zal daarbij afhankelijk van de lokale situatie naar een oplossing moeten worden gezocht. Dat kan er toe leiden dat het afvalwater moet worden ingezameld en voordat de lozing plaatsvindt moet worden behandeld in een deugdelijke voorziening voor het zuiveren van het afvalwater. Aan het lozen in een vuilwaterriool zijn geen voorschriften gesteld, omdat buiten de bebouwde kom zelden een vuilwaterriool aanwezig zal zijn, waarop geloosd kan worden. Mocht die mogelijkheid wel bestaan, dan is de zorgplichtbepaling van toepassing.

In alle gevallen dat lozen in een oppervlaktewaterlichaam plaatsvindt is een tijdige melding nodig om het overleg tussen waterbeheerder en wegbeheerder te faciliteren. In artikel 1.17 is voor deze lozingen daarom een langere meldingstermijn vastgelegd.

Bovenbeschreven voorkeursvolgorde geldt voor nieuwe wegen en kunstwerken, en voor ingrijpende wijzigingen van wegen. Van de wegbeheerder kan niet in redelijkheid worden gevraagd op korte termijn ook de bestaande situaties aan te passen. Bij kunstwerken zal gelet op de kosten en de gevolgen die zo'n ingreep heeft voor de levensduur meestal zelfs bij een ingrijpende wijziging een aanpassing van de lozing niet haalbaar zijn.

Bovenbeschreven regeling voor lozen van afstromend wegwater en afstromend hemelwater van openbare ruimte is niet uitputtend. Van alle wegbeheerders en beheerders van openbare ruimte wordt verwacht dat zij bij de aanleg, reconstructie en beheer van wegen en overig openbaar gebied rekening houden met de zorgplicht.

Zo blijkt bij wegbeheer dat door good-housekeeping verontreiniging van de bodem kan worden voorkomen, bijvoorbeeld door het regelmatig schoonmaken van

het Zeer Open Asphalt Beton (ZOAB), door goed en doelmatig beheer en onderhoud van bezinkbakken, opvangvijvers en het met een zekere regelmaat afschrappen van de verontreiniging van bermen en zaksloten.

In een aantal gevallen, zoals bij tunnels of bij verdiepte wegen, wordt het afstromend wegwater geconcentreerd ingezameld en ontstaat er een puntlozing. Tunnels hebben allemaal de beschikking over een grote pompkelder waarin het hemelwater wordt opgevangen. Deze pompkelder functioneert tevens als bezinkbak, waarin de verontreiniging wordt afgevangen. Het afvalwater kan daarna worden geloosd in de bodem of het grote oppervlaktewaterlichaam. De dimensionering van de pompkelder en bezinkbak wordt bepaald door Europese richtlijnen met betrekking tot de veiligheid van tunnels bij stortbuien. Daarmee voldoet de pompkelder tevens aan de eisen die gesteld zouden worden aan een bezinkbak. Wanneer in de nabijheid een vuilwaterriool aanwezig is, is het vanuit het oogpunt van de bescherming van het milieu gewenst om de zogenaamde first flush (het meest vervuilde afstromend wegwater) op dat riool te lozen. Bij grotere regenbuien kan de rest van het hemelwater dan zonder voorzieningen op andere wijze worden geloosd. In het vierde en het vijfde lid worden daaromtrent regels gesteld.

Naast afstromend hemelwater komen bij beheer van wegen en andere kunstwerken nog andere afvalwaterstromen vrij, zoals het water van het reinigen van tunnelwanden. Daarvoor worden veelal agressieve middelen met een groot oplozend vermogen gebruikt, mede om de reinigingstijd en daarmee de overlast voor het wegverkeer zo veel mogelijk te beperken. De verontreiniging wordt dan in opgeloste vorm in de pompkelder opgevangen. Lozing van dat afvalwater kan gelet op de algemene systematiek van het besluit plaatsvinden op het vuilwaterriool, waarbij de zorgplicht het toetsingskader vormt. Lozing via andere lozingsroutes is ongewenst, omdat de verontreiniging niet meer wordt afgevangen. Recent onderzoek heeft aangetoond dat het mogelijk is deze verontreinigde fractie in de pompkelder op te vangen en met dezelfde vrachtwagens, die het schoonmaakmiddel aanvoeren, het afvalwater weer af te voeren.

Bij beweegbare bruggen is een zogenaamde bascule kelder aangebracht, van waaruit het onderhoud kan plaatsvinden. Het afvalwater dat zich in die kelder bevindt, bevat meestal vet- en olieachtige bestanddelen afkomstig van de scharnieren. Lozing op het vuilwaterriool is toegestaan gelet op de algemene systematiek van het besluit. Voor andere lozingsroutes is een voorafgaande toestemming vereist (artikel 2.2 van dit besluit, of artikel 6.2 van de Wtw, bij lozen in een oppervlaktewaterlichaam).

AFDELING 4.2   LOZEN VAN AFVALWATER UIT GEMEENTELIJKE VOORZIENINGEN VOOR INZAMELING EN TRANSPORT VAN AFVALWATER

Artikelen 4.3 en 4.4

De lozingen die met deze artikelen worden gereguleerd vinden door of namens de gemeente plaats in het kader van de uitoefening van gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater. Met het van kracht worden van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken (Staatsblad 2007, 276) zijn de gemeentelijke zorgplichten en het bijbehorend bekostigingsinstrumentarium vernieuwd.

Voor stedelijk afvalwater is de zorgplicht vastgelegd in artikel 10.33 van de Wm, voor afvloeiend hemelwater in artikel 3.5 van de Wtw en voor grondwater in artikel 3.6 van de Wtw.

Bij de invulling van de zorgplichten neemt het gemeentelijk rioleringsplan een centrale plaats in. Ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke watertaken is nu eenduidig uitgesproken, dat het gemeentelijk rioleringsplan ook invulling moet geven aan de gemeentelijke zorg voor hemelwater en grondwater.

Blijkens artikel 4.22 van de Wet milieubeheer dient het plan ten minste te bevatten:

- a. een overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater en de inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater en van de maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Tevens dient het plan een aanduiding van het tijdstip waarop die voorzieningen naar verwachting aan vervanging toe zijn te bevatten;
- b. een overzicht van de in de door het plan bestreken periode aan te leggen of te vervangen voorzieningen als bedoeld onder a;
- c. een overzicht van de wijze waarop de voorzieningen, bedoeld onder a en b, worden of zullen worden beheerd;
- d. de gevolgen voor het milieu van de aanwezige voorzieningen als bedoeld onder a, en van de in het plan aangekondigde activiteiten;
- e. een overzicht van de financiële gevolgen van de in het plan aangekondigde activiteiten.

Gelet op deze vereisten dient het plan ook in te gaan op de lozingen die in kader van de zorgplichten plaatsvinden en op de gevolgen voor het milieu hiervan. Gemeenten hebben in de huidige situatie naast het gemeentelijke rioleringsplan een vergunning nodig van de waterbeheerder voor lozingen vanuit de rioolstelsels in het oppervlaktewaterlichaam. Wat betreft overstorten bevatten deze, conform de CIW model voor vergunningverlening voor overstorten, de maatregelen die zijn opgenomen in de rioleringsplannen, eventueel aangevuld met maatregelen op grond van de door de waterkwaliteitsbeheerder uitgevoerde immisietoets. Aan de lozing van afvalwater uit regenwaterriolen worden veelal geen nadere eisen gesteld. In de huidige situatie vindt de discussie over de lozingen vanuit de gemeentelijke voorzieningen dubbel plaats: bij de voorbereiding van het gemeentelijk rioleringsplan en bij het verlenen van de vergunning. Dit leidt tot onnodige bestuurslasten, ook in het licht van het feit dat de gemeentelijke rioleringsplannen regelmatig worden herzien, hetgeen veelal ook tot herziening van de vergunning zou moeten leiden.

Er wordt nu een belangrijke vereenvoudiging gerealiseerd door de vergunningplicht voor deze lozingen te vervangen door algemene regels, en de koppeling met het gemeentelijk rioleringsplan middels deze algemene regels te leggen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de toezegging van de Staatssecretaris van VenW aan de Tweede Kamer (vergaderjaar 2007-2008, 30818, nr. 24) dat de lozingen vanuit de rioolstelsels onder de algemene regels zouden worden gebracht.

Naast de koppeling met het gemeentelijk rioleringsplan geldt uiteraard de zorgplicht van artikel 2.1 van dit besluit.

Bovenomschreven keuze heeft als uitgangspunt dat de gemeente en het waterschap bij de voorbereiding van het gemeentelijk rioleringsplan op een adequate manier samenwerken. De afstemming van taken en bevoegdheden die op grond van de Wtw tussen gemeenten en waterschappen dient plaats te vinden (artikel 3.8 Wtw) biedt daar een kader voor. Dit laat onverlet de bevoegdheid van gedeputeerde staten om, mocht dit nodig zijn, een aanwijzing te geven omtrent de inhoud van het gemeentelijk rioleringsplan. Ook laat dit onverlet de bevoegdheid van de waterbeheerder om in geval van een lozing in een oppervlaktewaterlichaam als bevoegd gezag in het kader van dit besluit maatwerkvoorschriften te stellen, indien het belang van de bescherming van het milieu daartoe noodzaakt. De koppeling met het gemeentelijk rioleringsplan is namelijk geen uitputtende regeling in de zin van artikel 2.1, derde lid van dit besluit.

Mocht de gemeente in het kader van haar zorgplichten lozingen willen laten plaatsvinden die niet in het gemeentelijk rioleringsplan zijn opgenomen, dan biedt artikel 2.2. de mogelijkheid om dergelijke lozingen toe te staan, indien het lozen op of in de bodem plaatsvindt (zoals bij wadi's). Bij lozen in een oppervlaktewaterlichaam is een vergunning op grond van artikel 6.2 van de Wtw vereist.

Uiterlijk op 1 januari 2013 moeten de GRP's voldoen aan de nieuwe regels uit de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Het overgangsrecht in artikel 6.7 zorgt er voor dat vergunningen voor overstorten als maatwerkvoorschrift aangemerkt worden tot het nieuwe GRP is vastgesteld.

Artikel 4.5

Bij de gemeenteraad dan wel de burgemeester en wethouders van een gemeente is op grond van artikel 10.33 van de Wm de zorg neergelegd voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen. Niet in alle gevallen is aansluiting op een vuilwaterriool een kosteneffectieve mogelijkheid. Daarom kan de gemeente kiezen voor een alternatief systeem, zoals beschreven in artikel 10.33 van de Wm. Dit zijn veelal kleinschalige oplossingen voor veraf gelegen woningen. Artikel 10.33, tweede lid van de Wm geeft als voorwaarde voor toepassen van dergelijke systemen in plaats van aanleg van een openbaar vuilwaterriool dat met die systemen blijkens het gemeentelijk rioleringsplan eenzelfde graad van bescherming moet worden bereikt als met aanleg van een openbaar vuilwaterriool. Daarbij speelt de plaats van de lozing en de wijze van behandeling van het afvalwater een belangrijke rol. Het wordt gelet daarop niet nodig geacht om aanvullend op de beschouwing in het gemeentelijk rioleringsplan de lozingen nogmaals te toetsen door middel van het vereisen van een vergunning of ontheffing voor het lozen in de bodem of een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 4.5 is niet van toepassing op lozingen van huishoudelijk afvalwater door burgers en bedrijven zelf, in die delen van het gemeentelijk grondgebied waar de gemeente van de provincie een ontheffing heeft gekregen van de zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater. Op die lozingen is artikel 3.4 van toepassing.

AFDELING 4.3 LOZEN VANAF VAARTUIGEN

Artikel 4.6

In dit artikel is het lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit pleziervaartuigen toegestaan. Lozing van huishoudelijk afvalwater van de overige vaartuigen is gereguleerd in het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart. Pleziervaartuigen zijn van de werkingssfeer van het Scheepsafvalstoffenbesluit echter uitgesloten.

Het lozen van toiletwater vanaf pleziervaartuigen is met ingang van 1 januari 2009 verboden. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Wtw was dat vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit art 1, derde lid, van Wvo. Overig huishoudelijk afvalwater van pleziervaartuigen mag worden geloosd.

De regelgeving gaat er op dit moment van uit dat toiletwater van pleziervaartuigen wordt opgevangen en afgegeven. Een andere mogelijkheid is zuiveren aan boord. Op dit moment zijn nog geen zuiveringsinstallaties op de markt beschikbaar die een adequate zuivering zouden waarborgen. Omdat echter innovatief onderzoek plaatsvindt wordt in het derde lid de mogelijkheid geboden gezuiverd afvalwater te lozen, indien de zuiveringsvoorziening voldoet aan de bij ministeriële regeling te stellen eisen. Zodra een adequate zuiveringsvoorziening die aan boord van pleziervaartuigen zou kunnen worden toegepast beschikbaar komt, zullen uitgaande daarvan eisen in de regeling worden opgenomen, waarna lozen in overeenstemming met die eisen mogelijk wordt.

Artikel 4.7

In dit artikel zijn een aantal lozingen van de scheepvaart gereguleerd, die niet in het Scheepsafvalstoffenbesluit Rijn- en binnenvaart zijn meegenomen

In het tweede en het derde lid is het lozen bij het transport van zeezand toegestaan. Het zoute zeezand wordt meestal tijdens het varen naar de plaats waar het zand wordt toegepast, met steeds zoeter wordend oppervlaktewaterlichaam gespoeld, om de zoutvracht naar beneden te brengen. In zoet oppervlaktewater is daarbij als voorwaarde opgenomen dat het lozen vanaf een varend schip plaatsvindt. Gelet op de bestaande praktijk wordt het niet nodig geacht verdere uitgewerkte voorschriften te stellen, de zorgplicht volstaat.

Dat geldt ook voor het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het door een schip scheiden van zand en grind (vierde lid) en lozen van mosseltarra, de van nature aanwezige organismen en slib, die afkomstig zijn van het kweken en verwerken van mosselen en oesters (vijfde lid). Na de mosselvangst worden de mosselen schoongemaakt en ontdaan van de tarra. Op de terugweg wordt deze

tarra geloosd. Veel van deze bedrijven hebben nu een vergunning omdat het lozen van deze tarra, dat vooral uit kalk bestaat, en niet bezwaarlijk is voor het milieu. Zo nodig kan het bevoegd gezag op grond van het zesde lid maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de plaats van de lozing.

AFDELING 4.4 LOZEN IN VERBAND MET HANDELINGEN IN EEN OPPERVLAKTEWATERLICHAAM

Artikelen 4.8 tot en met 4.10

Bij verschillende werkzaamheden in een oppervlaktewaterlichaam vinden handelingen plaats, die lozingen tot gevolg kunnen hebben. Dit kan aan de orde zijn bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en verschillende handelingen die in het kader van het beheer van een oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden. Zo zal bijvoorbeeld het aanleggen van een natuurvriendelijke oever enig lozen met zich meebrengen. Artikel 4.8 bevat regels waaraan moet worden voldaan bij baggerwerkzaamheden en ontgravingen. De voorschriften van dit besluit hebben daarbij slechts betrekking op de lozingen bij het baggeren en ontgraven zelf. Eventuele toepassing van de bagger of de opgegraven materie valt onder het Besluit bodemkwaliteit.

Artikel 4.9 heeft betrekking op overige werkzaamheden in een oppervlaktewaterlichaam. Anders dan artikel 4.8 wordt daarbij de voorwaarde gesteld, dat de werkzaamheden door of in opdracht van de beheerder plaatsvinden.

Artikel 4.10 geeft een toestemming voor het lozen ten gevolge van het verplaatsen van algen en bacteriën. Daar waar de toestemming van artikel 4.9 beperkt was tot het lozen in het oppervlaktewaterlichaam waarvan het beheer plaatsvindt, geeft artikel 4.10 de mogelijkheid om ook in een ander oppervlaktewaterlichaam te lozen.

AFDELING 4.5 OVERIG LOZEN

Artikel 4.11

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van transportwater van zand. Omdat er in Nederland onvoldoende zoet zand beschikbaar is, wordt bij bouwprojecten vaak zeezand gebruikt. Dat bevat evenwel een relatief hoog gehalte chloride. Bij het transporteren van het zand wordt oppervlaktewaterlichaam gebruikt, dat daardoor verontreinigd raakt met chloride. Dat transportwater komt op één plek vrij en dan kan een hoog gehalte chloride een probleem geven in het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. Vandaar dat gesteld is dat transportwater met een gehalte aan chloride van ten hoogste 200 milligram per liter geloosd mag worden. Ook het gehalte aan onopgeloste stoffen mag niet meer dan 200 milligram per liter bedragen. Als het hogere gehalten betreft is een voorafgaande toets nodig om te beoordelen of een hoger chloride gehalte aanvaardbaar is voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het bevoegd gezag noodzakelijk. Het tweede lid biedt daarom de mogelijkheid om lozen met een hoger gehalte bij maatwerkvoorschrift toe te staan.

Artikel 4.12

Bij het schoonmaken van drinkwaterleidingen kan onderscheid gemaakt te worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m³ of meer, terwijl lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daar onder blijven. Ook het schoonmaken van de aanvoerleiding valt onder dit besluit.

Tegen lozingen van dit afvalwater bestaat, voor zover het geen desinfectiemiddelen bevat, geen bezwaar, anders dan dat het geen overlast mag veroorzaken. In dit geval heeft het direct terugvoeren van dit water in het milieu de voorkeur. Met andere woorden het lozen in of op de bodem of in oppervlaktewaterlichaam of een hemelwaterstelsel of ontwateringsstelsel kan zonder meer worden toegestaan (tweede en derde lid). Bij het schoonmaken van leidingen van het distributienet kan het water veelal direct ter plaatse in de bodem worden geloosd zonder overlast te veroorzaken. Bij het schoonmaken van leidingen van het transportnet zal gezocht moeten worden naar een geschikte locatie en ligt lozing op oppervlaktewaterlichaam meer voor de hand.

Het lozen op het vuilwaterriool is minder gewenst vanwege de verminderde werking van de zuivering bij de toevoeging van een relatief grote hoeveelheid schoon water. Dit is alleen een optie als anders lozen niet in redelijkheid mogelijk is (vierde lid).

Als er desinfectiemiddelen zijn gebruikt is overleg met het bevoegd gezag noodzakelijk om de meest geschikte oplossing voor het lozen te vinden. Het bevoegd gezag kan het lozen op grond van het vijfde lid toestaan, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet.

Artikel 4.13

Bij diverse activiteiten op- en nabij het oppervlaktewaterlichaam wordt op de één of andere manier oppervlaktewaterlichaam onttrokken als onderdeel van de werkzaamheden en later weer teruggevoerd, zonder dat het gebruikt is bij een activiteit en zonder dat er verontreinigingen aan zijn toegevoegd. Een voorbeeld is dat bij bouwactiviteiten nabij oppervlaktewaterlichaam het nodig kan zijn een damwand te slaan. Achter die damwand bevindt zich dan ook oppervlaktewaterlichaam, dat moet worden teruggevoerd. Omdat het zogenaamd gebiedseigen water betreft, waaraan geen verontreinigingen zijn toegevoegd, kan dat water zonder milieuhygiënische bezwaren worden geloosd.

Andere voorbeelden zijn het lozen:

- bij het ontwateren van gemaaide waterplanten of blauwalgen uit het oppervlaktewaterlichaam;
- bij het testen van een tank met water.

Artikel 4.14

Zeker bij industriële complexen, maar ook elders worden geregeld calamiteitenoefeningen gehouden. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden oppervlaktewater, dat nadien, of tijdens de oefening weer terugstroomt naar het oppervlaktewaterlichaam. Indien daarbij zorgvuldig wordt gehandeld zodat het water niet onnodig verontreinigd raakt, kan het zonder problemen weer teruggevoerd worden.

Artikel 4.15

De toestemming betreft het incidenteel verstrooien op een voor de overledene of de nabestaanden bijzonder plekje. De toestemming heeft geen betrekking op bedrijfsmatig georganiseerd verstrooien. Daarvoor blijft het lozingsverbod van artikel 6.2 van de Waterwet gelden. Desgewenst kan daartoe een watervergunning worden aangevraagd.

Artikel 4.16

Zoals in paragraaf 5.6.7 reeds is aangegeven is het lozen bij gevelreiniging en graffitiwrijving in beginsel niet toegestaan. Het eerste lid bevat daartoe een lozingsverbod voor het lozen in een vuilwaterriool. Overige lozingen zijn gelet op het eerste lid van artikel 2.2 eveneens niet toegestaan.

Bij een beperkt aantal in de ministeriele regeling opgenomen technieken met geringe milieubelasting is lozen van het afvalwater op een rioolstelsel acceptabel. Het tweede lid van het artikel geeft een toestemming voor het lozen in een vuilwaterriool. Lozen via andere lozingsroutes kan via artikel 2.2 worden

toegestaan. Voor het opstellen van de regeling worden de Stand der techniek beschrijvingen Graffitiverwijdering en Gevelreiniging van Infomil als uitgangspunt genomen.

HOOFDSTUK 5

In hoofdstuk 5 is de wijziging van andere besluiten opgenomen.

Met artikel 5.1 wordt het Activiteitenbesluit gewijzigd. Daarbij wordt in hoofdstuk 3 een nieuwe activiteit ingevoegd: het lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten nabij een oppervlaktewaterlichaam. De overige wijzigingen betreffen reeds in het Activiteitenbesluit opgenomen activiteiten en leiden er toe, dat de regeling in dit besluit en het Activiteitenbesluit voor de desbetreffende activiteiten en lozingen identiek blijft. In de artikelsgewijze toelichting bij de verschillende activiteiten is reeds op de inhoud van de wijzigingen ingegaan.

De in artikel 5.2 opgenomen wijziging van het Lozingenbesluit bodembescherming zorgt er voor dat dat besluit niet van toepassing is op bodemlozingen, die in dit besluit zijn gereguleerd.

HOOFDSTUK 6

AFDELING 6.1 ALGEMEEN OVERGANGSRECHT

Artikel 6.1

Eerste lid

Dit artikellid is van toepassing op lozingen waarvoor vóór het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 een vergunning of ontheffing was verleend, maar die als gevolg van de inwerkingtreding van dit besluit niet meer vergunningplichtig of ontheffingsplichtig zijn. Voor die lozingen bepaalt dit artikellid dat bepaalde voorschriften van de eerder verleende vergunning of ontheffing gedurende drie jaar blijven gelden als maatwerkvoorschrift. Daarna vervallen deze voorschriften, tenzij het bevoegd gezag deze maatwerkvoorschriften opnieuw vaststelt. Dit artikellid laat namelijk onverlet de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om in deze periode van drie jaar het maatwerkvoorschrift opnieuw vast te stellen, te wijzigen dan wel in te trekken. Artikel 8.42, vierde lid, van de wet is immers van overeenkomstige toepassing.

Dit overgangsrecht geldt slechts indien de inhoud van het vergunning- of ontheffingvoorschrift valt binnen de bevoegdheid van het bevoegd gezag tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Het gaat daarbij ook om de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften op grond van de zorgplicht, echter wel dient in het oog te worden gehouden dat het stellen van maatwerkvoorschriften op grond van de zorgplicht is beperkt daar waar een aspect al uitputtend is geregeld. Het voorgaande geldt voor alle voorschriften ongeacht de vraag of zij strenger dan wel soepeler zijn dan de voorschriften van het besluit.

Op grond van artikel 6.11 kan de inwerkingtreding voor verschillende artikelen of onderdelen verschillend worden vastgesteld. Om die reden moet het eerste lid worden gekoppeld aan de inwerkingtreding van een specifiek artikel. Er is voor gekozen deze te koppelen aan de inwerkingtreding van artikel 2.1, omdat dat artikel een van de spilartikelen uit dit besluit is.

Tweede lid

In het tweede lid is bepaald dat de op grond van de voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 2.1 geldende besluiten gestelde nadere eisen gelden als maatwerkvoorschriften, gesteld krachtens dit besluit. Ook het tweede lid geldt slechts indien voor het onderwerp waarop die nadere eisen betrekking hebben in dit besluit de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is opgenomen. Het voorgaande geldt voor alle gestelde nadere eisen ongeacht de vraag of zij strenger dan wel soepeler zijn dan de voorschriften van het besluit. Ook hier geldt dat het bevoegd gezag te allen tijde de mogelijkheid heeft om de oude nadere eisen dan wel de nieuwe maatwerkvoorschriften te wijzigen of in te trekken.

Derde lid

Het eerste en tweede lid zijn slechts van toepassing op voorschriften of nadere eisen die vallen binnen de bevoegdheid op grond van dit besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften door het bevoegd gezag. Wanneer er met betrekking tot het onderwerp geen bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is opgenomen en de bepalingen van dit besluit strenger zijn gelden die voorschriften of nadere eisen gedurende zes maanden nog als maatwerkvoorschriften. Na deze overgangstermijn van zes maanden zijn de strengere bepalingen van dit besluit onverkort van toepassing.

Vierde lid

Het komt niet zelden voor, dat voorschriften van een vergunning of ontheffing slechts kunnen worden verstaan in verbinding met de gegevens die behoren bij de aanvraag om die vergunning of ontheffing. Om hiermee rekening te kunnen houden is in dit lid tot uitdrukking gebracht dat voor de toepassing van dit artikel die bij de aanvraag behorende gegevens als voorschrift van de vergunning of ontheffing worden aangemerkt.

Artikel 6.2

Eerste lid

Dit besluit biedt in artikel 2.2, tweede lid, de mogelijkheid om het lozen op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, die geen vuilwaterriool is, die bij of krachtens dit besluit niet expliciet zijn toegestaan, bij maatwerkvoorschrift alsnog toe te staan. Wanneer voor dergelijke lozingen voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 2.1 van dit besluit reeds een ontheffing op grond van het Lozingenbesluit bodembescherming of artikel 10.63 van de Wm gold, wordt deze ontheffing gelijkgesteld met bovenbedoeld maatwerkvoorschrift, zodat niet opnieuw een toestemming behoeft te worden verleend.

Tweede lid

Dit besluit bevat in het vijfde lid van artikel 3.1 een verbod om grondwater vanuit een bodemsanering te lozen in een vuilwaterriool. Het zesde lid van dat artikel biedt vervolgens de mogelijkheid om de lozingen alsnog toe te staan. Wanneer voor een dergelijke lozingen voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 2.1 van dit besluit reeds een ontheffing op grond van artikel 10.63 van de Wm gold, wordt deze ontheffing gelijkgesteld met bovenbedoeld maatwerkvoorschrift, zodat niet opnieuw een toestemming behoeft te worden verleend.

Derde lid

Een deel van de lozingen vanuit een bodemsanering in een vuilwaterriool viel voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 2.1 van dit besluit onder het Lozingenbesluit Wvo bodemsanering en proefbronnering. In dit artikellid is bepaald dat voor dergelijke lozingen het verbod van artikel 3.1, vijfde lid van dit besluit niet geldt en worden de voorschriften die op grond van het Lozingenbesluit Wvo bodemsanering en proefbronnering golden aangemerkt als maatwerkvoorschriften op grond van dit besluit. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat voor dergelijke lozingen aldus in beginsel geen verandering optreedt met inwerkingtreding van dit besluit.

Vierde lid

In artikel 14 van het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater is bepaald dat indien bij beperkt lozen de afstand tot de dichtstbijzijnde riolering 40 meter of minder wordt, het toegestaan is gedurende vijf jaar te lozen vanaf het tijdstip waarop aansluiting op die riolering mogelijk is, indien het afvalwater voorafgaand aan het lozen door een adequate voorziening wordt geleid. Met het vierde lid wordt bewerkstelligd dat indien een dergelijke lozing na de inwerkingtreding van artikel 2.1 van dit besluit niet meer onder het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater, maar onder dit besluit valt, het lozen toegestaan blijft gedurende de termijn die volgde uit toepassing van artikel 14 van het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater. Voor de lozer treedt aldus inhoudelijk geen verandering op.

Artikel 6.3

Eerste lid

Met dit lid wordt bewerkstelligd dat indien op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 van dit besluit lozingen onder dit besluit worden gebracht die daarvoor vergunningplichtig waren op grond van artikel 6.2 van de Wtw, een eventuele aanvraag om een vergunning op grond van dat artikel van de Wtw of artikel 1 van de Wvo (voor het geval die aanvraag voor de inwerkingtreding van de Wtv is gedaan) als melding op grond van dit besluit wordt aangemerkt. De lozer hoeft aldus niet opnieuw een melding te doen.

Tweede lid

Met dit lid wordt bewerkstelligd dat indien op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 2.1 van dit besluit lozingen onder dit besluit worden gebracht waarvoor op grond van het Lozingenbesluit bodembescherming een ontheffing vereist is, een eventuele aanvraag om een ontheffing op grond van dat Lozingenbesluit wordt aangemerkt als:

- a) een melding op grond van dit besluit, indien het lozen bij of krachtens de in hoofdstuk 3 of 4 van dit besluit gestelde voorschriften is toegestaan;
- b) een verzoek tot het stellen van een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, indien het lozen niet bij of krachtens de in hoofdstuk 3 of 4 van dit besluit gestelde voorschriften is toegestaan.

De lozer hoeft aldus niet opnieuw een melding of een aanvraag bij het bevoegd gezag te doen.

AFDELING 6.2 OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN VAN AFVLOEIEND HEMELWATER

Artikel 6.4

Het derde lid van artikel 3.3 bepaalt dat afvloeiend hemelwater slechts dan in een vuilwaterriool mag worden geloosd, indien het lozen op of in de bodem, in een openbaar hemelwaterstelsel of in een oppervlaktewaterlichaam redelijkerwijs niet mogelijk is. Met dit artikel wordt dat voorschrift niet van toepassing verklaard op lozen dat is aangevangen voor de inwerkingtreding van dat artikellid.

Gelet op de reeds aanwezige aansluitingen zou het in zijn algemeenheid van toepassing verklaren van het derde lid van artikel 3.3. op bestaande lozingen onredelijk zijn. Het bevoegd gezag krijgt met het tweede lid van dit artikel wel de mogelijkheid om bij die lozingen bij maatwerkvoorschrift te bepalen, dat voor een in dat maatwerkvoorschrift gestelde termijn de lozing op het vuilwaterriool dient te worden gestaakt.

AFDELING 6.3 OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN VAN HUISHOUDELIJK AFVALWATER

Artikel 6.5

De afstanden in artikel 3.4 tweede lid zijn gelet op het derde lid van dat artikel de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Ook in de hieraan voorafgaande besluiten werd de afstand op deze wijze bepaald. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die reeds (ver) in het verleden plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit de voorgaande besluiten: het Lozingenbesluit bodembescherming en het Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

AFDELING 6.4 OVERGANGSRECHT MET BETREKKING TOT HET LOZEN TEN GEVOLGE VAN DE AFWATERING VAN WEGEN EN OVERIG OPENBAAR GEBIED

